

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΣΥΡΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

9

Αριθμός απόφασης

42 /2022

ΤΟ ΠΟΛΥΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΣΥΡΟΥ

**(ειδική διαδικασία περιουσιακών διαφορών : διαφορές από δημοσιεύματα ή
ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές)**

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές Βασίλειο Παπαθανασίου, Πρόεδρο Πρωτοδικών, Ειρήνη Καζάκου, Πρωτοδίκη, Μαρία – Πανωραία Ράμμου, Πρωτοδίκη – Εισηγήτρια και από το Γραμματέα Δημήτριο Καράβολα.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του την 10^η Δεκεμβρίου 2021, για να δικάσει τις υποθέσεις μεταξύ:

Α. ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΥΣΩΝ : 1. Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ONEX (ONEΞ) ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΣΥΡΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ONEX (ONEΞ) ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΣΥΡΟΥ Α.Ε.», που εδρεύει στο Χαλάνδρι Αττικής, επί της οδού Κωνσταντίνου Παλαιολόγου αρ. 87, με Α.Φ.Μ. 800953882, νομίμως εκπροσωπούμενης και **2.** Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ONEX NEORION SHIPYARDS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ONEX NEORION SHIPYARDS S.A.», που εδρεύει στο Χαλάνδρι Αττικής, επί της οδού Κωνσταντίνου Παλαιολόγου αρ. 87, με ΑΦΜ 800652551, νομίμως εκπροσωπούμενης, οι οποίες εκπροσωπήθηκαν από τους πληρεξούσιους δικηγόρους

Αθηνών, Κωνσταντίνο Κεράτσα [με Α.Μ. Δ.Σ.Α. 018159] και Αρχοντική Χλωμού [με Α.Μ. Δ.Σ.Α. 032375], παραστάθηκαν δε στο ακροατήριο του παρόντος Δικαστηρίου με τον νόμιμο εκπρόσωπό τους, Παναγιώτη Ξενοκόστα του Ταξιάρχη, μετά των ως άνω πληρεξούσιων δικηγόρων τους, οι οποίοι κατέθεσαν προτάσεις επί της έδρας.

ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ: 1. Ευστρατίου Ζολώτα του Χαραλάμπους, κατοίκου Επισκοπείου Σύρου, με Α.Φ.Μ. 034079324 και 2. Σωματείου με την επωνυμία «ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΥΡΟΥ» (ENVIRONMENTAL QUALITY OBSERVATORY OF SYROS), που εδρεύει στην Ερμούπολη Σύρου, επί της οδού Βροντάδου, αρ. 58, με Α.Φ.Μ. 997193351, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον πρώτο εναγόμενο, ο οποίος παραστάθηκε στο ακροατήριο του παρόντος Δικαστηρίου, εκπροσωπήθηκαν δε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο Αθηνών, Πέτρο Σταυριανό [με Α.Μ. Δ.Σ.Α. 011353] και παραστάθηκαν μετά του ως άνω πληρεξουσίου δικηγόρου τους και κατέθεσαν προτάσεις επί της έδρας.

Β. ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΥΣΩΝ : 1. Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ONEX (ONEΞ) ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΣΥΡΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ONEX (ONEΞ) ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΣΥΡΟΥ Α.Ε.», που εδρεύει στο Χαλάνδρι Αττικής, επί της οδού Κωνσταντίνου Παλαιολόγου αρ. 87, με Α.Φ.Μ. 800953882, νομίμως εκπροσωπούμενης και 2. Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ONEX NEORION SHIPYARDS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ONEX NEORION SHIPYARDS S.A.», που εδρεύει στο Χαλάνδρι Αττικής, επί της οδού Κωνσταντίνου Παλαιολόγου αρ. 87, με ΑΦΜ 800652551, νομίμως εκπροσωπούμενης, οι οποίες εκπροσωπήθηκαν από τους πληρεξούσιους δικηγόρους Αθηνών, Κωνσταντίνο Κεράτσα [με Α.Μ. Δ.Σ.Α. 018159] και Αρχοντική Χλωμού [με Α.Μ. Δ.Σ.Α. 032375], παραστάθηκαν δε στο ακροατήριο του παρόντος Δικαστηρίου με τον νόμιμο εκπρόσωπό τους, Παναγιώτη Ξενοκόστα του Ταξιάρχη, μετά των ως άνω πληρεξούσιων δικηγόρων τους, οι οποίοι κατέθεσαν προτάσεις επί της έδρας.

ΤΟΥ ΕΝΑΓΟΜΕΝΟΥ: Σωματείου με την επωνυμία «ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΥΡΟΥ» (ENVIRONMENTAL QUALITY OBSERVATORY OF SYROS), που εδρεύει στην Ερμούπολη Σύρου, επί της οδού Βροντάδου, αρ. 58, με Α.Φ.Μ. 997193351, νομίμως εκπροσωπούμενου, το οποίο εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο Αθηνών, Πέτρο Σταυριανό [με Α.Μ. Δ.Σ.Α. 011353], παραστάθηκε δε με τον νόμιμο εκπρόσωπό του, Ευστράτιο Ζολώτα του Χαραλάμπους, μετά του ως άνω πληρεξουσίου δικηγόρου του και κατέθεσε προτάσεις επί της έδρας.

Θεωρήθηκε

Η Είσηγήτρια

Γ. ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΥΣΩΝ : 1. Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ONEX (ONEΞ) ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΣΥΡΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ONEX (ONEΞ) ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΣΥΡΟΥ Α.Ε.», που εδρεύει στο Χαλάνδρι Αττικής, επί της οδού Κωνσταντίνου Παλαιολόγου αρ. 87, με Α.Φ.Μ. 800953882, νομίμως εκπροσωπούμενης και 2. Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ONEX NEORION SHIPYARDS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ONEX NEORION SHIPYARDS S.A.», που εδρεύει στο Χαλάνδρι Αττικής, επί της οδού Κωνσταντίνου Παλαιολόγου αρ. 87, με ΑΦΜ 800652551, νομίμως εκπροσωπούμενης, οι οποίες εκπροσωπήθηκαν από τους πληρεξούσιους δικηγόρους Αθηνών, Κωνσταντίνο Κεράτσα [με Α.Μ. Δ.Σ.Α. 018159] και Αρχοντική Χλωμού [με Α.Μ. Δ.Σ.Α. 032375], παραστάθηκαν δε στο ακροατήριο του παρόντος Δικαστηρίου με τον νόμιμο εκπρόσωπό τους, Παναγιώτη Ξενοκόστα του Ταξιάρχη, μετά των ως άνω πληρεξούσιων δικηγόρων τους, οι οποίοι κατέθεσαν προτάσεις επί της έδρας.

ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ: 1. Αλέξανδρου - Σπυρίδωνος Μπίστη του Ανδρέα, κατοίκου Ερμούπολης Σύρου, επί της οδού Σάκη Καραγιωργα, αρ. 22, με Α.Φ.Μ. 106961292 και 2. Σωματείου με την επωνυμία «ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΥΡΟΥ» (ENVIRONMENTAL QUALITY OBSERVATORY OF SYROS), που εδρεύει στην Ερμούπολη Σύρου, επί της οδού Βροντάδου, αρ. 58, με Α.Φ.Μ. 997193351, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Ευστράτιο Ζολώτα του Χαραλάμπους, οι οποίοι εκπροσωπήθηκαν από τον πληρεξούσιο δικηγόρο Αθηνών, Πέτρο Σταυριανό [με Α.Μ. Δ.Σ.Α. 011353], παραστάθηκαν δε μετά του ως άνω πληρεξούσιου δικηγόρου τους και κατέθεσαν προτάσεις επί της έδρας.

Α. Οι ενάγουσες ζητούν να γίνει δεκτή η από 15.04.2021 αγωγή τους, η οποία κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου, με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου αγωγής 41/20.04.2021, προσδιορίστηκε να συζητηθεί αρχικώς κατά τη δικάσιμο της 24^{ης}.09.2021, κατά την οποία η συζήτηση της υπόθεσης αναβλήθηκε κατόπιν κοινού αιτήματος αναβολής αμφοτέρων των πλευρών για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας, ότε και συζητήθηκε και εγγράφηκε στο πινάκιο (αρ. 1).

Β. Οι ενάγουσες ζητούν να γίνει δεκτή η από 12.02.2021 αγωγή τους, η οποία κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου, με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου αγωγής 25/22.02.2021, προσδιορίστηκε να συζητηθεί αρχικώς κατά τη

δικάσιμο της 24^{ης}.09.2021, κατά την οποία η συζήτηση της υπόθεσης αναβλήθηκε κατόπιν κοινού αιτήματος αναβολής αμφότερων των πλευρών για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας, ότε και συζητήθηκε και εγγράφηκε στο πινάκιο (αρ. 2).

Γ. Οι ενάγουσες ζητούν να γίνει δεκτή η από 6.04.2021 αγωγή τους, η οποία κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου, με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου αγωγής 36/9.04.2021, προσδιορίστηκε να συζητηθεί αρχικώς κατά τη δικάσιμο της 24^{ης}.09.2021, κατά την οποία η συζήτηση της υπόθεσης αναβλήθηκε κατόπιν κοινού αιτήματος αναβολής αμφότερων των πλευρών για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας, ότε και συζητήθηκε και εγγράφηκε στο πινάκιο (αρ. 4).

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και ζήτησαν να γίνουν δεκτά όσα αναφέρονται στα πρακτικά και στις έγγραφες προτάσεις που κατέθεσαν.

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Ι. Νόμιμα φέρονται προς συζήτηση ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου α) η από 15.04.2021 αγωγή των εναγουσών με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου αγωγής 41/20.04.2021, β) η από 12.02.2021 αγωγή των εναγουσών με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου αγωγής 25/22.02.2021 και γ) η από 6.04.2021 αγωγή των εναγουσών με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου αγωγής 36/9.04.2021, οι οποίες πρέπει να ενωθούν και να συνεκδικασθούν λόγω της πρόδηλης μεταξύ τους συναφείας. Ειδικότερα, οι ανωτέρω κύριες δίκες, που υπάγονται στην ίδια διαδικασία (ειδική διαδικασία περιουσιακών διαφορών και δη διαφορές από δημοσιεύματα ή από ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές, άρθρο 614 περ. 7 ΚΠολΔ) είναι συναφείς μεταξύ τους, με την έννοια ότι, εάν εξελίσσονταν χωριστά θα μπορούσαν ενδεχομένως να οδηγήσουν σε ασυμβίβαστα αποτελέσματα (ΕφΠατρ 158/2022, ΕφΔωδ 41/2021 αμφοότερες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Κατά τούτο πρέπει να συνεκδικασθούν κατά τα άρθρα 31 παρ. 3 και 246 ΚΠολΔ.

ΙΙ. Με τις διατάξεις των άρθρων 57 και 59 ΑΚ, προστατεύεται η προσωπικότητα και, κατ' επέκταση, η αξία του ανθρώπου ως ατομικό δικαίωμα, κατοχυρωμένο από το άρθρο 2 § 1 του Συντάγματος (ΑΠ 105/2020, ΑΠ 920/2018, ΑΠ 1216/2014, ΑΠ 1735/2009, ΑΠ 1731/2008 όλες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ), αποτελεί δε η

προσωπικότητα πλέγμα αγαθών που συνθέτουν την υπόσταση του προσώπου και είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένα μαζί του. Τα αγαθά αυτά, δεν αποτελούν αυτοτελή δικαιώματα, αλλά επί μέρους εκδηλώσεις - εκφάνσεις (πλευρές) του ενιαίου δικαιώματος επί της προσωπικότητας, πλην όμως η προσβολή της προσωπικότητας σε σχέση με οποιαδήποτε από τις εκδηλώσεις αυτές συνιστά προσβολή της συνολικής έννοιας της προσωπικότητας. Τέτοια προστατευόμενα αγαθά είναι, μεταξύ άλλων, η τιμή και η υπόληψη κάθε ανθρώπου, είναι δε τιμή η εκτίμηση που απολαμβάνει το άτομο στην κοινωνία με βάση την ηθική αξία που έχει λόγω της συμμόρφωσής του με τις νομικές και ηθικές υποχρεώσεις του, ενώ υπόληψη είναι η αντίστοιχη εκτίμηση που απολαμβάνει το άτομο με βάση την κοινωνική του αξία, συνεπεία των ιδιοτήτων και ικανοτήτων του για την εκπλήρωση των ιδιαίτερων κοινωνικών έργων του ή του επαγγέλματος του (ΑΠ 1176/2017, ΑΠ 196/2017, ΑΠ 611/2015 όλες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ) καθώς επίσης και η ελευθερία του ατόμου και ειδικότερα η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας κάθε ατόμου, η οποία προστατεύεται και με το άρθρο 5 § 1 του Συντάγματος, απαιτείται δε να συντρέχουν οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις για να τύχει προστασίας η προσωπικότητα, της οποίας η παράνομη και συγχρόνως υπαίτια προσβολή συνιστά ειδικότερη μορφή αδικοπραξίας, οπότε συνδυαστικά εφαρμόζονται και οι διατάξεις των άρθρων 914, 919, 920 και 932 του ΑΚ (ΑΠ 1394/2017, ΑΠ 1216/2014, ΕφΠατρ 17/2020, ΕφΠατρ 236/2019 όλες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Περαιτέρω, και το νομικό πρόσωπο, εφόσον κηρύσσεται ικανό δικαίου και ικανό προς δικαιοπραξία (άρθρα 61 και 70 ΑΚ), έχει δικαίωμα επί της προσωπικότητας αυτού στην έκφανση της πίστης, της υπόληψης, της φήμης, του κύρους, του επαγγέλματος, του μέλλοντος και των λοιπών αναγνωριζόμενων σ' αυτό άυλων αγαθών (ΑΠ 356/2010 δημοσιευμένη στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Η προσβολή δε είναι παράνομη, όταν η επέμβαση στην προσωπικότητα του άλλου δεν είναι επιτρεπτή από το δίκαιο ή γίνεται μεν σε ενάσκηση δικαιώματος, το οποίο, όμως, είτε είναι από άποψη έννομης τάξης μικρότερης σπουδαιότητας είτε ασκείται καταχρηστικά. Ενόψει της σύγκρουσης των προστατευομένων αγαθών προς τα προστατευόμενα αγαθά της προσωπικότητας άλλων ή προς το συμφέρον της ολότητας, θα πρέπει να αξιολογούνται και να σταθμίζονται στη συγκεκριμένη περίπτωση τα συγκρινόμενα έννομα συμφέροντα για τη διακρίβωση της ύπαρξης προσβολής του δικαιώματος επί της προσωπικότητας και ο παράνομος χαρακτήρας της. Για την προστασία της

προσωπικότητας δεν απαιτείται η ύπαρξη πταίσματος, δόλου ή αμέλειας, αυτού που προσβάλλει, παρά μόνο για την αξίωση αποζημίωσης και χρηματικής ικανοποίησης (ΑΠ 156/2013 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Συνεπώς, σε περίπτωση προσβολής της προσωπικότητας αυτού σε οποιαδήποτε των εκφάνσεων τούτων, δικαιούται να ζητήσει, κατά τα άρθρα 57 και 59 ΑΚ προστασία, η οποία συνίσταται σε πληρωμή χρηματικού ποσού, σε δημοσίευμα ή σε οτιδήποτε επιβάλλεται από τις περιστάσεις, του δικαστηρίου δικαιουμένου να επιβάλει και σωρευτικώς περισσότερα εκ των ανωτέρω. Ο νόμος καθιερώνει αντικειμενική ευθύνη του προσβάλλοντος μόνον ως προς την αξίωση για την άρση της προσβολής, ενώ για την αξίωση αποζημίωσης καθώς και για τη χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης εκείνου που έχει προσβληθεί, ο νόμος απαιτεί η προσβολή να είναι παράνομη και υπαίτια (ΑΠ 265/2015 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΕφΘεσ 526/2010 Αρμ 2011. 1126). Ακόμη, σε περίπτωση παράνομης από πρόθεση προσβολής της προσωπικότητας, αν η προσβολή επήλθε με περισσότερες πράξεις ενός ή περισσότερων προσώπων, οι οποίες όμως, ενόψει των περιστάσεων, εμφανίζουν ενότητα, δηλαδή πρόκειται για το αυτό βιοτικό συμβάν, οφείλεται ως χρηματική ικανοποίηση του παθόντος μια παροχή και επομένως ενιαίο ποσό, το οποίο αυτός μπορεί, κατ' επιλογήν του, να ζητήσει με αγωγή διαιρετώς ή εις ολόκληρον από τον καθένα από τους αντιδίκους του, αφού τότε είναι αντίστοιχα ενιαία και η βλάβη που αυτός υπέστη και την οποία αποσκοπεί να καλύψει η χρηματική ικανοποίησή του στο πλαίσιο ενός και του αυτού συμφέροντός του. Στην περίπτωση αυτή για τον προσδιορισμό του ύψους της χρηματικής ικανοποίησης που θα επιδικασθεί, θα ληφθεί ασφαλώς υπόψη και ο εξακολουθητικός χαρακτήρας της γενομένης προσβολής, έτσι ώστε η χρηματική ικανοποίηση να ανταποκρίνεται στην ένταση και στην απαξία της προσβολής.

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

III. Περαιτέρω, προσβολή προσωπικότητας συνιστούν πράξεις, που περιέχουν ονειδισμό ή αμφισβήτηση της προσωπικής και επαγγελματικής προσωπικότητας του θιγομένου, ακόμα και αν αυτές τον καθιστούν απλά ύποπτο, ότι μετέρχεται ανέντιμες μεθόδους κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του, ή άλλων εκφάνσεων της ζωής του. Δεν αποκλείεται στην έννοια του γεγονότος να υπαχθούν η έκφραση γνώμης ή αξιολογικής κρίσης ακόμη δε και χαρακτηρισμός, όταν αμέσως ή εμμέσως υποκρύπτονται συμβάντα και αντικειμενικά εκδηλωτικά στοιχεία, τα οποία στη συγκεκριμένη περίπτωση συνιστούν προσβολή της προσωπικότητας, δηλαδή μόνον όταν συνδέονται και σχετίζονται με το γεγονός κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ουσιαστικώς να προσδιορίζουν την ποσοτική και ποιοτική του βαρύτητα. Επιπροσθέτως, δεν

απαιτείται το πρόσωπο στο οποίο αφορούν τα δημοσιεύματα να κατονομάζεται ρητά αρκεί έστω και χωρίς να κατονομάζεται ρητά να "φωτογραφίζεται" ήτοι να μπορεί ευχερώς να προσδιοριστεί (για όλα τα ανωτέρω βλ. ΑΠ 1812/2013 Α2 Πολιτικό Τμήμα).

IV. Κατά το άρθρο 920 ΑΚ, «Όποιος, γνωρίζοντας ή υπαίτια αγνοώντας, υποστηρίζει ή διαδίδει αναληθείς ειδήσεις που εκθέτουν σε κίνδυνο την πίστη, το επάγγελμα ή το μέλλον άλλου, έχει την υποχρέωση να τον αποζημιώσει». Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της είναι: α) υποστήριξη ή διάδοση αναληθών ειδήσεων. Ως «υποστήριξη» νοείται ο ισχυρισμός των ειδήσεων ενώπιον τρίτων με επιχειρηματολογία υπέρ της αλήθειας τούτων, ενώ ως «διάδοση» νοείται η απλή ανακοίνωση των ισχυρισμών. Η υποστήριξη ή η διάδοση των ειδήσεων μπορεί να γίνει με οποιοδήποτε τρόπο και μέσο, δηλαδή γραπτά ή προφορικά, προς ένα ή περισσότερα πρόσωπα. Ως «ειδήσεις» νοούνται οι πληροφορίες που αναφέρονται σε οποιαδήποτε περιστατικά, σχέσεις ή καταστάσεις, οι οποίες, κατά το χρόνο της υποστήριξης ή διάδοσης, εκθέτουν σε κίνδυνο ένα από τα περιοριστικά αναφερόμενα στη διάταξη αγαθά, δηλαδή την πίστη, το επάγγελμα ή το μέλλον του θιγόμενου. Οι υποστηριζόμενες ή διαδιδόμενες ειδήσεις πρέπει να είναι σαφείς και συγκεκριμένες και να αναφέρονται σε ορισμένα γεγονότα, επιπλέον δε να αποδεικνύονται και αναληθείς, με την έννοια να μην αληθεύει εξ ολοκλήρου το σχετικό γεγονός ή να παρουσιάζεται αυτό παραποιημένο. Αν το σχετικό γεγονός αληθεύει, δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της ως άνω διάταξης. β) Γνώση ή υπαίτια άγνοια της αναλήθειας. Δηλαδή, αυτός που υποστηρίζει ή διαδίδει τις αναληθείς ειδήσεις πρέπει να γνωρίζει ή υπαιτίως (από αμέλεια) να αγνοεί την αναλήθεια αυτών. Το στοιχείο αυτό ανταποκρίνεται στην έννοια του πταίσματος και με τις δύο γνωστές μορφές (330 ΑΚ), δηλαδή του δόλου (γνώση της αναλήθειας) και της αμέλειας (άγνοια της αναλήθειας, επειδή δεν καταβλήθηκε η απαιτούμενη στις συναλλαγές επιμέλεια). Πρόθεση του διαδίδοντος να προξενήσει βλάβη στον θιγόμενο δεν απαιτείται. Η ζημία του βλαπτόμενου πρέπει να προήλθε αιτιωδώς από τη διάδοση ή την υποστήριξη των αναληθών ειδήσεων. γ) Κίνδυνος για την πίστη, το επάγγελμα ή το μέλλον του προσώπου. Οι διαδιδόμενες αναληθείς ειδήσεις πρέπει επιπλέον να εκθέτουν αιτιωδώς και πραγματικώς σε κίνδυνο ένα από τα περιοριστικώς διαλαμβανόμενα στο πιο πάνω άρθρο αγαθά του φυσικού ή νομικού προσώπου. Δεν αρκεί η διαπίστωση ότι αφηρημένα είναι ικανές να εκθέσουν σε κίνδυνο τα εν λόγω αγαθά. Ως πίστη του προσώπου νοείται η καλή γνώμη και

υπόληψη την οποία έχουν τρίτοι σχετικά με την οικονομική και επαγγελματική κατάσταση του φυσικού ή νομικού προσώπου. Ως μέλλον αυτού νοείται η οικονομική και επαγγελματική βελτίωση. Η πίστη, το μέλλον ή το επάγγελμα ενός προσώπου θεωρείται ότι βρίσκονται σε κίνδυνο, όταν δημιουργούνται δυσμενείς παραστάσεις σε τρίτους και ειδικότερα σε εκείνους με τους οποίους σχετίζεται κοινωνικά, οικονομικά ή επαγγελματικά. δ) Ζημία. Τελευταία, λοιπόν, προϋπόθεση για την ύπαρξη αξίωσης από το άρθρο 920 ΑΚ, είναι η απόδειξη ζημίας, η οποία προκαλείται αιτιωδώς από την έκθεση σε κίνδυνο ενός από τα πιο πάνω αγαθά (βλ. ΑΠ 718/2017 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Ο ενάγων φέρει το βάρος να επικαλεστεί και να αποδείξει τις προϋποθέσεις της ΑΚ 920. Για το ορισμένο της αγωγής, αρκεί η αναφορά της υπαίτιας και παράνομης αδικοπρακτικής σε βάρος του ενάγοντος συμπεριφοράς του εναγομένου, ήτοι η υπ' αυτού υποστήριξη ή διάδοση, εν γνώσει της αναληθείας τους ή από υπαίτια άγνοιά του, αναληθών ειδήσεων που έθεσαν σε κίνδυνο την πίστη, το επάγγελμα ή/και το μέλλον του (βλ. ΑΠ 882/2013 ΝοΒ 2013, 2502, ΠΠρΑθ. 1982/2017 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Με βάση το άρθρο 920 ΑΚ, ο θιγόμενος (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) μπορεί να ζητήσει χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη από την αδικοπραξία κατά το άρθρο 932 ΑΚ. Ειδικότερα, τα νομικά πρόσωπα μπορούν να ζητήσουν αποκατάσταση της ηθικής βλάβης, αν με την εις βάρος τους αδικοπραξία προσβλήθηκε η εμπορική τους πίστη, η επαγγελματική τους υπόληψη και γενικά το εμπορικό τους μέλλον, εφόσον προκαλείται ζημία με συγκεκριμένη υλική υπόσταση, όπως προαναφέρθηκε. Για να γεννηθεί η αξίωση από την προσβολή της προσωπικότητας κατά τις διατάξεις των άρθρων 57, 59 ΑΚ, θα πρέπει η προσβολή να είναι παράνομη, να αντίκειται, δηλαδή, σε διάταξη που απαγορεύει συγκεκριμένη έκφανση αυτής, είναι δε αδιάφορο, σε ποιο τμήμα του δικαίου βρίσκεται η διάταξη που απαγορεύει την προσβολή. Έτσι, η προσβολή μπορεί να προέλθει και από ποινικά κολάσιμη πράξη, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 361, 362 και 363 ΠΚ, όπως αυτές ισχύουν από την έναρξη ισχύος του Ν. 4619/2019 (ΦΕΚ Α' 95/11.06.2019), δηλαδή από την 01.07.2019, με βάση τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 460 του ως άνω νομοθετήματος. Από τις παραπάνω διατάξεις, με τις οποίες προβλέπονται και τιμωρούνται τα κατά της τιμής διαπραττόμενα αδικήματα, με τη βασική τριπλή διάκριση της εξύβρισης, δυσφήμισης και συκοφαντικής δυσφήμισης, συνάγεται ότι με αυτές προστατεύονται μόνο τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι φορείς του έννομου αγαθού της τιμής, που θεμελιώνεται επί της ηθικής αξίας αυτού, καθώς και της υπόληψης που θεμελιώνεται επί της κοινωνικής αξίας αυτού, σε αντίθεση με τα νομικά πρόσωπα, που

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

δεν είναι φορείς αυτών των έννομων αγαθών και συνεπώς δεν μπορούν να προσβληθούν κατά την τιμή και την υπόληψή τους. Με τις παραπάνω ποινικές διατάξεις δεν προστατεύονται τα νομικά πρόσωπα, ενώ ήδη μετά την έναρξη ισχύος του ως άνω Ν. 4619/2019 και την κατάργηση του άρθρου 364 ΠΚ, δεν τυποποιείται ως αδίκημα ούτε η δυσφήμιση ανώνυμης εταιρίας, η οποία απολάμβανε ποινικής προστασίας, σε περίπτωση προσβολής της οικονομικής και επιχειρηματικής της οντότητας και βλάβης της εμπιστοσύνης του κοινού προς αυτήν. Επομένως, ως προς τα νομικά πρόσωπα απομένει η προστασία που παρέχουν οι προαναφερόμενες διατάξεις των άρθρων 57, 59, 914, 920, 932 ΑΚ, και με βάση αυτές τα νομικά πρόσωπα μπορούν να ζητήσουν χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, αν με την αδικοπραξία προσβλήθηκε η εμπορική τους πίστη, η επαγγελματική τους υπόληψη και γενικώς το εμπορικό τους μέλλον (πρβλ. ΑΠ 718/2017 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

V. Από τη φύση της χρηματικής ικανοποίησης (άρθρο 932 ΑΚ) προκύπτει ότι η τελευταία αφορά φυσικά πρόσωπα. Δεν αποκλείεται, όμως, δικαιούχοι χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ηθικής βλάβης και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, γιατί και αυτά είναι φορείς έννομων αγαθών (ΑΠ 14/2021, ΑΠ 1381/2013, ΑΠ 356/2010 όλες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Έτσι, αποκατάσταση της ηθικής βλάβης μπορούν να ζητήσουν και οι εταιρείες, αν με την αδικοπραξία προσβλήθηκε η εμπορική τους πίστη, η επαγγελματική τους υπόληψη και γενικά το εμπορικό τους μέλλον. Όμως, η ηθική βλάβη στα νομικά πρόσωπα δεν αναφέρεται, όπως στα φυσικά πρόσωπα, σε ενδιάθετο αίσθημα, αναγόμενο στον εσωτερικό κόσμο και κρινόμενο με βάση τους κανόνες της κοινής πείρας και λογικής, χωρίς αποδείξεις, αλλά σε συγκεκριμένη βλάβη, που έχει υλική υπόσταση και την οποία το αιτούμενο την χρηματική ικανοποίηση νομικό πρόσωπο πρέπει να την επικαλεστεί και να την αποδείξει (ΑΠ 488/1983 ΝοΒ 32, 268, ΑΠ 133/1981 ΝοΒ 30, 304, ΕφΑγ 38/2020, ΕφΠειρ 644/2019, ΕφΛαρ 85/2016, ΕφΠειρ 541/2015, ΕφΑθ 6197/2011, ΕφΑθ 825/2007, ΕφΑθ 4556/2005 όλες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Δηλαδή, στην περίπτωση αυτή το νομικό πρόσωπο πρέπει να επικαλείται και να αποδεικνύει συγκεκριμένη υλική ζημία (Γεωργιάδης, στον ΑΚ Γεωργ-Σταθ. αρθ. 932 αρ. 13).

VI. Εξάλλου, όταν ενάγεται νομικό πρόσωπο με βάση τις περί αδικοπραξιών διατάξεις, τούτο θα ευθύνεται είτε κατά τη διάταξη του άρθρου 71 ΑΚ, είτε κατά τη διάταξη του άρθρου 922 ΑΚ (Εφ Πατρ 236/2019 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Από την ανωτέρω

διάταξη του άρθρου 71 ΑΚ, σε συνδυασμό και με αυτές των διατάξεων των άρθρων 65 παρ. 1 και 67 του ΑΚ, συνάγονται τα ακόλουθα: Α) Οι νόμιμες υποχρεώσεις γενικώς των νομικών προσώπων για πράξη ή παράλειψη ουσιαστικώς αφορούν τα διοικούντα και εκπροσωπούντα αυτά όργανα, ήτοι τα φυσικά πρόσωπα δια των οποίων διεξάγονται οι υποθέσεις τους και ενσαρκώνεται η βούληση τους (ΑΠ 78/2020, ΑΠ 1/2019, ΑΠ 758/2018 όλες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Β) Εφόσον τα διοικούντα και εκπροσωπούντα το νομικό πρόσωπο όργανα, παραβιάσουν υπαιτίως με πράξη ή παράλειψη κανόνα, που επιβάλλει επιταγή ή απαγόρευση στο νομικό πρόσωπο, τότε ευθύνονται και αυτά προσωπικά από αδικοπραξία. Εξομοιώνεται, δηλαδή, η υπαίτια παράβαση από τα όργανα αυτά νόμιμης υποχρέωσης του νομικού προσώπου με υπαίτια παράβαση ίδιας νόμιμης υποχρέωσης. Κατά συνέπεια, τα διοικούντα και εκπροσωπούντα το νομικό πρόσωπο όργανα φέρουν προσωπική αδικοπρακτική ευθύνη για τις υπαίτιες παραβάσεις νομίμων υποχρεώσεων τόσο των ιδίων, όσο και των νομικών προσώπων (ΑΠ 78/2020, ΑΠ 1/2019, ΑΠ 253/2013, ΑΠ 641/2011, όλες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Γ) Σε περίπτωση αδικοπρακτικής ευθύνης του νομικού προσώπου, δεν απαιτείται εξειδίκευση των επιμέρους αρμοδιοτήτων και της προσωπικής στάσης εκάστου μέλους της διοίκησης για την κατ' αρχήν θεμελίωση της δικής του υποχρέωσης προς αποζημίωση του βλαβέντος εκ του αδικήματος και Δ) Το μέλος της διοίκησης δύναται να επικαλεσθεί με ένσταση, (την οποία και βαρύνεται να αποδείξει), ότι για ειδικούς λόγους δεν είναι προσωπικώς υπαίτιο για την διάπραξη του αδικήματος και την εντεύθεν ζημία του παθόντος, για την οποία ευθύνεται το νομικό πρόσωπο (ΑΠ 78/2020, ΑΠ 1716/2012, ΕφΠειρ 81/2021, ΕφΠειρ 5/2015 όλες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Περαιτέρω, το άρθρο 922 ΑΚ προβλέπει την ευθύνη του προστήσαντος για τη ζημία, που ο προστηθείς προξένησε σε τρίτον παράνομα, κατά την υπηρεσία του, ενώ το άρθρο 926 ΑΚ καθορίζει την εις ολόκληρον ενοχή από ζημία, που προκλήθηκε από περισσότερους (ΑΠ 123/2019 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Από το περιεχόμενο των άνω διατάξεων, σαφώς προκύπτει, ότι μία από τις προϋποθέσεις της ευθύνης του νομικού προσώπου, έναντι εκείνου, που ζημιώθηκε, από παράνομη και υπαίτια συμπεριφορά του αντιπροσωπεύοντος αυτό οργάνου ή του προστηθέντος απ' αυτό, είναι, η συμπεριφορά αυτή να έγινε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων, που το νομικό πρόσωπο τους είχε αναθέσει, να βρίσκεται δηλαδή σε εσωτερική συνάφεια με την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων, με την έννοια ότι η σχετική συμπεριφορά δεν θα μπορούσε να υπάρξει χωρίς την ανάθεση αντιπροσωπευτικής εξουσίας ή την πρόστηση αντίστοιχα (ΑΠ 365/2010, ΕφΠειρ

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

81/2021, ΕφΑθ 6675/2014, ΕφΑθ 5632/2010 όλες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Συνεπώς, σε περίπτωση που ο εργοδότης είναι ανώνυμη εταιρία, η εν λόγω ευθύνη προϋποθέτει πράξη ή παράλειψη του ΔΣ που ενεργεί συλλογικώς ή του οργάνου, το οποίο έχει ορισθεί νομίμως ως υποκατάστατο του ΔΣ και ενεργεί ατομικώς ή κάποιου περαιτέρω υποκατάστατου ή προστηθέντος υπαλλήλου ή τρίτου (ΑΠ 472/2018 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

VI. Κατ' άρθρο 926 ΑΚ, «Αν από κοινή πράξη περισσότερων προήλθε ζημία ή αν για την ίδια ζημία ευθύνονται παράλληλα περισσότεροι, ενέχονται όλοι εις ολόκληρον. Το ίδιο ισχύει και αν έχουν ενεργήσει περισσότεροι συγχρόνως ή διαδοχικά και δεν μπορεί να εξακριβωθεί τίνος η πράξη επέφερε τη ζημία». Με την εν λόγω διάταξη, καθορίζονται στο πλαίσιο της αδικοπρακτικής ευθύνης οι κατηγορίες των περιπτώσεων, στις οποίες από τον νόμο αναγνωρίζεται ευθύνη περισσότερων προσώπων. Οι περιπτώσεις αυτές είναι τρεις: α) κοινή πράξη περισσότερων προσώπων, β) παράλληλη ευθύνη περισσότερων προσώπων, και γ) περιπτώσεις διαζευκτικής αιτιότητας. Όλες οι εν λόγω περιπτώσεις, που προβλέπονται κατ' άρθρο 926 ΑΚ, συγκροτούν την καλούμενη εξωτερική σχέση των εις ολόκληρον ευθυνομένων, δηλαδή τη σχέση, που υπάρχει μεταξύ αυτών και του παθόντος - δικαιούχου της αποζημίωσης (βλ. Κρητικός Αθανάσιος, Αποζημίωση από αυτοκινητικά ατυχήματα, Πέμπτη Έκδοση, Τόμος Ι, 2019, §12 αριθμ. 3 σελ. 225-226). Ως ζημία νοείται τόσο η περιουσιακή, όσο και η ηθική βλάβη ή ψυχική οδύνη, που προξενήθηκε από την αδικοπραξία, για τις οποίες οφείλεται –κατ' άρθρο 932 ΑΚ– χρηματική ικανοποίηση, για την πληρωμή της οποίας ευθύνονται όλοι οι (συν)υπαίτιοι εις ολόκληρον (βλ. ΑΠ 1354/2019 ΕλλΔνη 2019.451). Πρώτη περίπτωση, κατά την οποία θεμελιώνεται ευθύνη εις ολόκληρον, είναι όταν η ζημία προέρχεται από κοινή πράξη περισσότερων προσώπων. Ως κοινή πράξη νοείται κάθε μορφή συμμετοχής στην τέλεση της πράξης ή στην επαγωγή της ζημίας, αδιαφόρως του αν οι ενέργειες (πράξεις ή παραλείψεις) των περισσότερων προσώπων έγιναν ταυτοχρόνως, παράλληλως ή διαδοχικώς· αρκεί κάθε ενέργεια να συνδέεται αιτιωδώς με το αποτέλεσμα, ήτοι με την επαγωγή της ζημίας, ενώ ο βαθμός της αιτιώδους συμβολής ή του πταίσματος ενός εκάστου των πλειόνων δραστών δεν ενδιαφέρει για τη θεμελίωση της εις ολόκληρον ευθύνης, αλλά μόνον για τη –μεταξύ των πλειόνων συνοφειλετών– αναγωγή κατ' άρθρο 927 ΑΚ (βλ. ΑΠ 921/2021 ιστοσελίδα ΑΠ, ΑΠ 487/2020 ιστοσελίδα ΑΠ, ΑΠ 1327/2008 ΤΝΠ Νόμος). Δεν έχει

σημασία αν η συμμετοχή των περισσότερων συνέβαλε στην εκτέλεση της κύριας πράξης ή άλλης, που συνοδεύει αυτήν (επιγενόμενη συμμετοχή) και έλαβε χώρα σε μεταγενέστερο της κύριας πράξης χρόνο, η οποία (μεταγενέστερη πράξη) δεν συνδέεται μεν αμέσως αιτιωδώς με την πρόκληση της ζημίας, που προξενήθηκε με την προγενέστερη κύρια πράξη, έχει όμως ως αποτέλεσμα, συνδεόμενο, έτσι, αντικειμενικώς αιτιωδώς με την κύρια πράξη, την επαύξηση ή τη διατήρηση αυτής της ζημίας, γεγονός που συμβαίνει ιδίως όταν με τη μεταγενέστερη πράξη αποκρύπτεται ο δράστης, ή το κλοπιμαίο αντικείμενο, ή εξαφανίζονται τα αποδεικτικά μέσα ως προς την τέλεση της κύριας πράξης, ή τα ίχνη της κύριας πράξης και της ζημίας και παρεμποδίζεται η ανακάλυψη του δράστη της κύριας πράξης, όπως και στην περίπτωση του –προβλεπόμενου από το άρθρο 394 ΠΚ– εγκλήματος της αποδοχής προϊόντων εγκλήματος, αφού ο δράστης του εγκλήματος αυτού με πρόθεση συμβάλλει στη διατήρηση της ζημίας, που υπέστη εκείνος, από την κατοχή του οποίου αφαιρέθηκε το πράγμα με αξιόποινη πράξη, που τελέσθηκε προηγουμένως από άλλον (βλ. ΑΠ 1888/2007, ΤριμΕφΛαρ 134/2019 αμφότερες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Στην έννοια της κοινής πράξης υπάγονται και α) η παραουτοργία, δηλαδή η περίπτωση κατά την οποία δύο ή περισσότερα πρόσωπα πραγματώνουν με τη συμπεριφορά τους ορισμένη αδικοπραξία, χωρίς να υπάρχει μεταξύ τους καμία συνεννόηση (βλ. ΑΠ 462/2017 ιστοσελίδα ΑΠ, ΑΠ 1229/2013 ιστοσελίδα ΑΠ), και β) οι περιπτώσεις αναγκαίας αιτιότητας, οπότε η ζημία επέρχεται από τις πράξεις δύο ή περισσότερων προσώπων, από τις οποίες όμως κάθε μία μόνη της δεν ήταν ικανή να προκαλέσει το ζημιογόνο αποτέλεσμα (Γ. Γεωργιάδης σε Γεωργιάδη ΣΕΑΚ, 926 αριθμ. 8). Δεύτερη περίπτωση, κατά την οποία θεμελιώνεται ευθύνη εις ολόκληρον, είναι όταν τα περισσότερα πρόσωπα ευθύνονται από τον νόμο αυτοτελώς έκαστο για την αποκατάσταση της αυτής ζημίας. Τρίτη περίπτωση, κατά την οποία θεμελιώνεται ευθύνη εις ολόκληρον, είναι η διαζευκτική αιτιότητα. Προϋποθέσεις εφαρμογής της είναι α) τέλεση περισσότερων πράξεων, από περισσότερα πρόσωπα, αδιαφόρως του εάν οι περισσότερες πράξεις τελέσθηκαν συγχρόνως ή διαδοχικώς, αν είναι ομοειδείς ή όχι, αν στηρίζονται σε προηγούμενη συνεννόηση ή όχι, αν αποτελούν τοπικώς και χρονικώς ενιαίο συμβάν, β) προσφορότητα των ενεργειών των περισσότερων προσώπων όπως αυτοτελώς εκάστη προκαλέσει ολόκληρη τη ζημία, γ) συμπεριφορά ενός εκάστου συναιτίου πληρούσα το πραγματικό της αδικοπραξίας, και δ) αδυναμία εξακρίβωσης του ποιος από τους συναιτίους προκάλεσε το ζημιογόνο αποτέλεσμα ή του κατά ποιο ποσοστό έκαστος συναιτίος συνέβαλε σε αυτό (βλ. ΕφΘεσ 385/2010 Αρμ 2011.954).

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

VII. Με την υπό κρίση Α' αγωγή τους, οι ενάγουσες εκθέτουν ότι η δεύτερη ενάγουσα έχει μισθώσει από την πρώτη ενάγουσα ήδη από την 15η.01.2020 τις ανήκουσες σε αυτή λιμενικές και ναυπηγικές εγκαταστάσεις των Ναυπηγείων Νεωρίου Σύρου και ισχυρίζονται, περαιτέρω, ότι την 11^η.03.2021, ο πρώτος εκ των εναγομένων παραχώρησε, υπό την ιδιότητα του προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του δεύτερου εκ των εναγομένων, ραδιοφωνική συνέντευξη στο διαδικτυακό ραδιόφωνο του ΜΕΡΑ25 και συγκεκριμένα στην εκπομπή «Το στίγμα της ΜΕΡΑΣ» της Μπούλικας Μιχαλοπούλου, στην διάρκεια της οποίας διέδωσε ψευδείς, δυσφημιστικές και άκρως συκοφαντικές αναφορές σε βάρος τους, όπως αυτές αναλυτικά εκτίθενται στο δικόγραφο της αγωγής. Ότι, η εν λόγω συνέντευξη εν συνεχεία αναρτήθηκε στη διαδικτυακή ιστοσελίδα Youtube υπό τον τίτλο «Ο Σταύρος Ζολώτας αναλύει μια ιδιότυπη ομερτά εκ μέρους των αρμόδιων αρχών για τις περιβαλλοντικές συνθήκες στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη της Σύρου» καθώς και στην σελίδα που τηρεί για λογαριασμό του στη διαδικτυακή εφαρμογή Facebook το δεύτερο εκ των εναγομένων. Ότι, ο πρώτος εκ των εναγομένων προέβη στην ως άνω συνέντευξη μόλις μια ημέρα μετά την κοινοποίηση στο δεύτερο εξ αυτών της από 9.03.2021 εξώδικης δήλωσής τους, με την οποία του ζητήθηκε να διαχωρίσει τη θέση του από εκείνη του μέλους του, Αλέξανδρου - Σπυρίδωνα Μπίστη του Ανδρέα (τρίτου εναγομένου), ο οποίος σε ραδιοφωνική συνέντευξη που παραχώρησε, στις 02.03.2021 στο Πρώτο Πρόγραμμα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας στην εκπομπή του Γεωργίου Παπαζαχαρίου, σχετικά με το εάν οι ναυπηγοεπισκευαστικές επιχειρήσεις των εναγουσών έχουν προκαλέσει περιβαλλοντικό ζήτημα στο νησί της Σύρου, τις εμφάνισε ως εγκληματίες του κοινού ποινικού δικαίου και διαφθορείς των χρηστών ηθών της τοπικής κοινωνίας. Ότι, εν συνεχεία, ο δεύτερος εκ των εναγομένων όχι μόνο δεν διαχώρισε την θέση του από εκείνη του μέλους του, καθιστώντας πλέον σαφές ότι το μέλος του ενήργησε καθ' υπόδειξη και για λογαριασμό του, αλλά έσπευσε προς υπεράσπισή του με το από 11.0.2021 Δελτίο Τύπου που εξέδωσε και ανήρτησε στην σελίδα που διατηρεί στο Facebook και υιοθέτησε το σύνολο των ψευδών και δυσφημιστικών ισχυρισμών του τελευταίου σε βάρος τους, κατηγόρησε δε συλλήβδην, όλους τους θεσμικούς και πολιτικούς φορείς του τόπου, ως υπευθύνους για την δήθεν κατάντια στον δημόσιο λόγο, καθώς και για το δήθεν κλίμα εκβιασμών, απειλών, διασυρμού και δικαστικής εξόντωσης από μέρους τους των ενεργών πολιτών του νησιού. Ότι, ειδικότερα, στην

προαναφερόμενη συνέντευξη ο πρώτος εκ των εναγομένων ισχυρίστηκε ότι επί των ημερών τους δήθεν διώκεται δικαστικά όποιος μοιράζεται τις ανησυχίες του δεύτερου εκ των εναγομένων σωματείου σχετικά με την δήθεν επιβάρυνση του περιβάλλοντος από την ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη του νησιού της Σύρου και τις δήθεν αθέμιτες πρακτικές τους, καθώς και ότι η προσφυγή τους στην Δικαιοσύνη αποτελεί μόνο την κορυφή του παγόβουνου των παράνομων συμπεριφορών τους που δήθεν αποσκοπούν στην φίμωση των ελεύθερων φωνών σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές και ΜΜΕ, που δήθεν παρακολουθούν άπραγοι όσα οι εναγομένοι καταγγέλλουν δια των δήθεν ερωτημάτων τους. Ότι, αναφορικά προς τους ισχυρισμούς περί της δήθεν συγκάλυψης των ρυπογόνων πρακτικών τους από τις αρμόδιες αρχές δια της απραξίας τους, αν και ο πρώτος εκ των εναγομένων – συνεντευξιαζόμενος αναφέρθηκε σε «...αγνώστου ταυτότητας βάρκες...», παρά ταύτα υπονόησε ότι είναι εκείνες που δήθεν επιχειρούν να «θολώσουν» κάτω από την μύτη των λιμενικών και άλλων ιθυνόντων, αλλά σε συνεργασία μαζί τους, την εικόνα της μόλυνσης του λιμανιού. Ότι, περαιτέρω, σχετικά με τους ισχυρισμούς περί δήθεν στοχοποίησης και καταδιωκτικής πρακτικής των εταιρειών σε βάρος του δεύτερου εκ των εναγομένων και της δήθεν επιχείρησης φίμωσης ή εξόντωσής του με την αποστολή εξωδίκων και την άσκηση αγωγής, ο πρώτος εκ των εναγομένων – συνεντευξιαζόμενος, αναφερόμενος σε αυτές ως «...την τελευταία διοίκηση...» των Ναυπηγείων της Σύρου, ισχυρίστηκε ότι «...την τελευταία διετία, τα εξώδικα και οι αγωγές αποτελούν την κορυφή μιας συνολικής κατάστασης και εικόνας που έχει δημιουργηθεί στο νησί, με απειλές, εκβιασμούς, συκοφάντηση, δολοφονία χαρακτήρων, εμπρηστικά σχόλια στα social media...» καθώς και ότι «...υπάρχει μια ιδιότυπη ομερτά, όπου όποιος μιλήσει στο νησί στοχοποιείται απευθείας ειδικά αν δεν είναι Συριανός. Ακόμα και να μένει χρόνια στο νησί βαφτίζεται ξένος, έχουμε δηλαδή ρατσιστική αντιμετώπιση και πλήθος εκβιασμών και απειλών, όπως ανώνυμα τηλεφωνήματα και καταλαβαίνουμε ότι τα εξώδικα και οι αγωγές είναι η κορυφή αυτού του παγόβουνου...». Ότι, κατόπιν, και συγκεκριμένα την 14^η.03.2021 και ενώ είχαν κοινοποιήσει σε αμφοτέρους των εναγομένων εξώδικη διαμαρτυρία καλώντας τους να ανακαλέσουν έως τις 19.03.2021 τα λεγόμενά τους, ο πρώτος εκ των εναγομένων παραχώρησε και άλλη συνέντευξη, ομοίως υπό την ιδιότητα του προέδρου του ΔΣ του Παρατηρητηρίου Ποιότητας Περιβάλλοντος Σύρου, καθ' υπόδειξη και για λογαριασμό του, στην εκπομπή «Με καφέ διπλό και μάτι ανοικτό» του Διονύση Ελευθεράτου στον ραδιοφωνικό σταθμό «Κόκκινο 105,5 fm», στην διάρκεια της οποίας, εκ νέου, προέβη στις ίδιες ως άνω ψευδείς, δυσφημιστικές και άκρως συκοφαντικές αναφορές σε βάρος

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

τους. Ότι και η δεύτερη κατά σειρά συνέντευξη αναρτήθηκε στο λογαριασμό που τηρεί ο δεύτερος εκ των εναγομένων στο Facebook, συνδυαστικά με την από 9.03.2021 εξώδικη δήλωση που τους κοινοποίησαν με αφορμή την έτερη συκοφαντική συνέντευξη του μέλους του τρίτου εκ των εναγομένων, Αλέξανδρου – Σπυρίδωνα Μπίστη του Ανδρέα, το σύνολο δε των ανωτέρω αναδημοσιεύτηκαν μαζί με επιτιμητικά για εκείνες σχόλια σε πλήθος διαδικτυακών ενημερωτικών sites και blogs, όπου και παραμένουν μέχρι σήμερα. Ότι, στη δεύτερη κατά σειρά από 14.03.2021 ραδιοφωνική συνέντευξη του ο πρώτος εκ των εναγομένων, εν γνώσει της αναλήθειας και της δυσμενούς επενέργειας των αυθαίρετων και αναπόδεικτων ισχυρισμών του στη φήμη, το κύρος και την αξιοπιστία τους, επανέλαβε, για πολλοστή φορά, ότι δήθεν εφαρμόζουν ρυπογόνες πρακτικές και ότι δήθεν εκτελούν ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες με επικίνδυνες για την υγεία μεθόδους. Ότι, ο πρώτος εκ των εναγομένων – συνεντευξιαζόμενος ισχυρίστηκε ότι τα ανωτέρω τα πράττουν σε δημόσια θέα ώστε να μην τίθεται ζήτημα αμφιβολίας, γι' αυτό και δήλωσε ότι δεν αναρωτιέται αλλά ότι είναι σίγουρος για τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο των πρακτικών τους, επιπλέον δε, επανέλαβε και όσα συκοφαντικά είχε ισχυρισθεί σε βάρος τους στην συκοφαντική ραδιοφωνική συνέντευξη που παραχώρησε ο Αλέξανδρος – Σπυρίδων Μπίστης, στις 02.03.2021, στην εκπομπή του Γεωργίου Παπαζαχαρίου στο Πρώτο Πρόγραμμα του ραδιοφώνου της ΕΡΑ, περί δήθεν έκνομων συμπεριφορών των εκπροσώπων τους. Ότι, ακόμη, ο πρώτος των εναγομένων τους απέδωσε την δήθεν πρόκληση επεισοδίων στην διάρκεια δημοτικού συμβουλίου, οπότε συζητήθηκε το ζήτημα της έγκρισης προς το ΕΛΚΕΘΕ να προχωρήσει σε μελέτη σχετικά με την ρύπανση του λιμανιού της Σύρου. Ότι, για πολλοστή φορά, εν γνώσει της αναλήθειας και της προσβολής που προκαλούν τέτοιοι ισχυρισμοί στην προσωπικότητά τους, ο πρώτος εκ των εναγομένων ισχυρίστηκε ότι δήθεν στοχοποιούν το δεύτερο εναγόμενο, καθώς και οποιονδήποτε συμμερίζεται τις περιβαλλοντικές του ανησυχίες και ότι δήθεν εφαρμόζουν την πρακτική εξοντωτικών καταδιωκτικών μέσων, κοινοποιώντας σε αυτούς εξώδικα και ασκώντας αγωγές, δήθεν για να τους αποθαρρύνουν και να τους φιμώσουν. Ότι, τα ως άνω αναληθή και συκοφαντικά σε βάρος τους περιφέρουν οι εναγόμενοι από ραδιόφωνο σε ραδιόφωνο και όχι μόνο, αν και γνωρίζουν ότι σε όλα τα δημοσιεύματα και τις συνεντεύξεις που παραχωρούν δεν ερωτούν αλλά εμφανίζουν ως διαπιστώσεις δήθεν αποδεδειγμένες και σε κάθε περίπτωση στηριζόμενες είτε στο δείγμα ιζήματος από τον βυθό του λιμανιού

της Σύρου που είχε λάβει, τον Σεπτέμβριο του 2019, η περιβαλλοντική οργάνωση Aegean Rebreath είτε στην δήθεν δια γυμνού οφθαλμού διάγνωση ρύπανσης που υποτίθεται ότι έχει προκληθεί από τις ανοιχτές αμμοβολές και τις τοξικές μπογιές που δήθεν χρησιμοποιούν και δήθεν επιπλέουν στο λιμάνι της Ερμούπολης. Με βάση αυτό το ιστορικό, όπως αυτό αναλύεται στο δικόγραφο της αγωγής, οι ενάγουσες ζητούν α) να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να καταβάλουν εις ολόκληρον χρηματική ικανοποίηση ποσού πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000 €) σε καθεμία εξ αυτών, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής, για την ηθική βλάβη που τους προκάλεσαν, εξαιτίας της προσβολής της προσωπικότητάς τους και των τελεσθεισών σε βάρος τους αδικοπραξιών, όπως αυτές (οι αδικοπραξίες) εκδηλώθηκαν με την παράνομη, κακόπιστη και αντίθετη προς τα χρηστά ήθη υπαίτια διάδοση ενώπιον τρίτων δυσφημιστικών και συκοφαντικών για αυτές ψευδών και τουλάχιστον ανακριβών γεγονότων και αναληθών κατηγοριών, β) να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να παραλείπουν την εν λόγω προσβολή του ονόματος, της τιμής, της υπόληψης και της εμπορικής τους πίστης στο μέλλον και να μην προβαίνουν στην διάδοση ψευδών και συκοφαντικών ισχυρισμών σε βάρος τους, με απειλή χρηματικής ποινής είκοσι πέντε χιλιάδων ευρώ (25.000€) για κάθε παραβίαση της εκδοθησόμενης απόφασής και γ) να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να άρουν την σε βάρος τους προσβολή και να αποκαταστήσουν την αλήθεια, γνωστοποιώντας με όμοιο τρόπο με αυτόν που χρησιμοποιήθηκε για την διάδοση ραδιοφωνικά, σε εθνικό επίπεδο, των ψευδών και συκοφαντικών ισχυρισμών τους σε βάρος τους, το περιεχόμενο της εκδοθησόμενης απόφασης, μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την ημέρα που θα επιδοθεί αντίγραφο της [της απόφασης αυτής] στους εναγομένους, και να απειληθεί εναντίον τους χρηματική ποινή χιλίων πεντακοσίων ευρώ (1.500 €) ημερησίως για κάθε ημέρα καθυστέρησης μετά την πάροδο της προθεσμίας των 15 ημερών. Τέλος, ζητούν να κηρυχθεί η εκδοθησόμενη απόφαση προσωρινώς εκτελεστή και να καταδικασθούν οι εναγόμενοι στην δικαστική δαπάνη τους και την αμοιβή του πληρεξουσίου δικηγόρου τους.

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

VIII. Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα, η υπό κρίση και υπό στοιχεία Α' αγωγή, αρμόδια εισάγεται προς συζήτηση κατά την προκείμενη ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών (άρθρα 614 επ. ΚΠολΔ) και συγκεκριμένα κατά την ειδική διαδικασία των διαφορών από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (άρθρο 614 αρ. 7 ΚΠολΔ) ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου, το οποίο είναι καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιο για την εκδίκασή της (άρθρα 1 περ. α', 7, 8, 9, 10, 13, 18 ΚΠολΔ).

Περαιτέρω, η υπό κρίση αγωγή είναι παραδεκτή, απορριπτομένου του ισχυρισμού των εναγομένων περί έλλειψης ενεργητικής νομιμοποίησης της πρώτης ενάγουσας, διότι για τη θεμελίωση της νομιμοποίησης αρκεί ο ισχυρισμός του ενάγοντος ότι ο ίδιος είναι φορέας του επίδικου δικαιώματος και ο εναγόμενος της αντίστοιχης υποχρέωσης, αν προκύψει δε τελικά ότι ο ισχυρισμός αυτός δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, η αγωγή δεν απορρίπτεται ως απαράδεκτη λόγω έλλειψης ενεργητικής νομιμοποίησης, αλλά για λόγους ουσιαστικούς, δηλαδή ως αβάσιμη, ενώ για την απόρριψη της αγωγής ως απαράδεκτης πρέπει ο ενάγων να μην επικαλείται καν τα σύμφωνα με το νόμο στοιχεία νομιμοποίησης (ΑΠ 1415/2019, ΑΠ 117/2013, ΑΠ 26/2005, ΑΠ 879/2004 όλες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ) και εν προκειμένω, οι ενάγουσες επικαλούνται όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για τη νομιμοποίησή τους, ήτοι ότι η δεύτερη ενάγουσα έχει μισθώσει από την πρώτη ενάγουσα (του ίδιου ομίλου εταιριών) ήδη από την 15^η.01.2020 τις λιμενικές και ναυπηγικές εγκαταστάσεις των Ναυπηγείων Νεωρίου Σύρου και έκτοτε έχει υπεισέλθει στη διαχείρισή τους. Είναι δε ορισμένη, απορριπτομένου του ισχυρισμού των εναγομένων ότι δεν μνημονεύεται στην υπό κρίση αγωγή το οικονομικό και υλικό αντικείμενο των φερομένων ως ματαιωθείσών συμβάσεων δεξαμενισμού, το ακριβές χρονικό σημείο και η διάρκεια της δέσμευσης των δεξαμενών, στις οποίες θα εκτελούντο οι ματαιωθείσες εργασίες, καθότι για το ορισμένο της υπό κρίση αγωγής, καθώς επίσης και για την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία V μείζονα σκέψη της παρούσας, αρκεί ο ισχυρισμός των εναγουσών ότι υπέστησαν συγκεκριμένη υλική ζημία, χωρίς να απαιτείται ειδικότερη αναφορά των στοιχείων που εκθέτουν οι εναγόμενοι (όπως απαιτείται στην αξίωση επιδίκασης αποζημίωσης), δοθέντος ότι τα στοιχεία αυτά ανάγονται στην ουσία της διαφοράς. Σημειώνεται ότι το αίτημα περί παράλειψης κάθε περαιτέρω προσβολής στο μέλλον, είναι αρκούτως ορισμένο, απορριπτομένου του περί του αντιθέτου ισχυρισμού των εναγομένων ότι οι ενάγουσες δεν επικαλούνται κίνδυνο επανάληψης της προσβολής στο μέλλον, καθώς οι ενάγουσες, όπως συνάγεται και από τη συνολική εκτίμηση του δικογράφου της αγωγής τους, επικαλούνται ότι η περιγραφόμενη στην αγωγή τους συμπεριφορά των εναγομένων είναι διαρκής και επαναλαμβανόμενη και τυχόν συμμόρφωσή τους είναι μόνο παροδική. Είναι δε και νόμιμη, ως ερειδόμενη στις διατάξεις των άρθρων 57, 59, 71, 914, 919, 920, 922, 926 ΑΚ καθώς επίσης και στις διατάξεις των άρθρων 106, 176,

190, 191 § 1, 907, 908, 947 ΚΠολΔ, πλην του δεύτερου σκέλους του τέταρτου αιτήματος σχετικά με την απειλή χρηματικής ποινής 1.500 ευρώ ημερησίως για κάθε ημέρα καθυστέρησης ως προς τη δημοσίευση της περίληψης της εκδοθησόμενης απόφασης μετά την πάροδο προθεσμίας 15 ημερών και τούτο διότι πρόκειται για αντικαταστατή πράξη, για την αναγκαστική εκτέλεση της οποίας εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 945 ΚΠολΔ, το οποίο δεν προβλέπει την απειλή ή την καταδίκη χρηματικής ποινής και προσωπικής κράτησης. Συνεπώς, πρέπει η υπό κρίση αγωγή, καθ' ο μέρος κρίθηκε νόμιμη, να ερευνηθεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα, δεδομένου ότι (α) προσκομίστηκε η έγγραφη ενημέρωση για τη δυνατότητα επίλυσης διαφοράς με διαμεσολάβηση κατά το άρθρο 3 § 2 του ν. 4640/2019 (Φ.Ε.Κ. Α' 190/30.11.2019) καθώς επίσης και (β) καταβλήθηκε το ανάλογο τέλος δικαστικού ενσήμου (βλ. το προσκομιζόμενο μετ' επικλήσεως e-παράβολο με κωδικό 443479171952/0207/0033 και 443487853952/0207/0069 σε συνδυασμό με τις από 9.12.2021 αποδείξεις καταβολής των εν λόγω ποσών από την Τράπεζα «Alpha Bank», που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με τις έγγραφες προτάσεις τους).

VIV. Με την υπό κρίση Β' αγωγή τους, οι ενάγουσες εκθέτουν ότι η δεύτερη ενάγουσα έχει μισθώσει από την πρώτη ενάγουσα ήδη από την 15^η.01.2020 τις ανήκουσες σε αυτή λιμενικές και ναυπηγικές εγκαταστάσεις των Ναυπηγείων Νεωρίου Σύρου και ισχυρίζονται, περαιτέρω, ότι το εναγόμενο σωματείο (α) με τη δημοσίευση, την 24^η.12.2020, στον δημόσιο λογαριασμό (ανοιχτό προφίλ) που διατηρεί στη σελίδα κοινωνικής δικτύωσης Facebook υπό την ονομασία «Environmental Quality Observatory of Syros», κειμένου με θέμα την παρατηρούμενη από το ίδιο ρύπανση του λιμένα της Σύρου, το οποίο συνοδευόταν από φωτογραφικό υλικό και από παράθεση της από 21.12.2020 επιστολής που το εναγόμενο απηύθυνε προς τον τότε Υπουργό Περιβάλλοντος, Κ. Χατζηδάκη, σχετικά με το ίδιο θέμα, συνοδευόμενης επίσης από φωτογραφίες και (β) με την κατ' εντολή του δημοσίευση στην ιστοσελίδα «www.koinignomi.gr» - που αποτελεί τον διαδικτυακό τόπο της έντυπης ημερήσιας εφημερίδας των Κυκλάδων «Κοινή Γνώμη» - (i) επιστολής του ιδίου προς τον Δήμαρχο Σύρου και την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου με τίτλο «Θέμα: Βαρέα μέταλλα στο λιμένα της Ερμούπολης - Έρευνα για τον προσδιορισμό του εύρους της ρύπανσης και των ρυπαντών» και (ii) Δελτίου Τύπου του συλλόγου με τίτλο «Παρατηρητήριο Ποιότητας Περιβάλλοντος Σύρου - Βαρέα μέταλλα στο λιμένα - Πορεία της έρευνας για τον προσδιορισμό του εύρους της ρύπανσης και των ρυπαντών», με το οποίο αναδημοσιεύτηκε και η προαναφερόμενη επιστολή του συλλόγου προς τον Υπουργό

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

Περιβάλλοντος μαζί με το ίδιο ως άνω φωτογραφικό υλικό προσέβαλε την προσωπικότητα των εναγουσών. Ότι, ειδικότερα, με αυτές τις δημοσιεύσεις του στο διαδίκτυο και με τις συνοδευτικές φωτογραφίες που ανήρτησε ως δήθεν σχετικές και αποδεικτικές των ισχυρισμών του, το εναγόμενο κατέτεινε στην ανάδειξή τους ως δήθεν των μοναδικών υπευθύνων για μία δήθεν παράνομη ρύπανση του πυθμένα του Λιμένος Ερμούπολης Σύρου και έτσι κατάφερε να αποπροσανατολίσει την κοινή γνώμη, πλήττοντας βαρύτατα την τιμή και την υπόληψή τους, αμαυρώνοντας τη φήμη και την αξιοπιστία τους ως εταιρειών, θέτοντας σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης των Ναυπηγείων Νεωρίου Σύρου και το επαγγελματικό τους μέλλον και ως εκ τούτου προκαλώντας τους βαρύτατη οικονομική ζημία και ηθική βλάβη. Με βάση αυτό το ιστορικό, όπως αναλύεται εκτενέστερα στο δικόγραφο της αγωγής, οι ενάγουσες ζητούν α) να υποχρεωθεί το εναγόμενο να τους καταβάλει, χρηματική ικανοποίηση ποσού πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000 €) σε καθεμία εξ αυτών, νομιμοτόκως από την επίδοσης της αγωγής, για την ηθική βλάβη που τους προκάλεσε, εξαιτίας της προσβολής της προσωπικότητάς τους και των τελεσθεισών σε βάρος τους αδικοπραξιών, όπως αυτές (οι αδικοπραξίες) εκδηλώθηκαν με την παράνομη, κακόπιστη και αντίθετη προς τα χρηστά ήθη υπαίτια διάδοση ενώπιον τρίτων δυσφημιστικών και συκοφαντικών για αυτές ψευδών και τουλάχιστον ανακριβών γεγονότων και αναληθών κατηγοριών, β) να υποχρεωθεί το εναγόμενο να άρει την σε βάρος τους προσβολή αναρτώντας στη σελίδα που διατηρεί στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης Facebook υπό το όνομα «Environmental Quality Observatory of Syros» δημοσίευση ανακλητική της ψευδούς και συκοφαντικής δυσφήμισής τους και αποσύροντας την επίμαχη αναληθή, ανακριβή, συκοφαντική και προσβλητική της προσωπικότητάς τους ανάρτηση από την ως άνω σελίδα τους στο Facebook, γ) να υποχρεωθεί το εναγόμενο να παραλείπει την εν λόγω προσβολή του ονόματος, της τιμής, της υπόληψης και της εμπορικής τους πίστης στο μέλλον και να μην διαδίδει και δημοσιεύει ψευδή, τουλάχιστον δε ανεξακρίβωτα στοιχεία για τη μη τήρηση εκ μέρους τους της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, με απειλή χρηματικής ποινής είκοσι πέντε χιλιάδων ευρώ (25.000€) για κάθε παραβίαση της απόφασης και δ) να υποχρεωθεί το εναγόμενο να δημοσιεύσει στην ως άνω σελίδα του στο Facebook κατ' επιλογή τους περίληψη της εκδοθησόμενης απόφασης μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την ημέρα που θα επιδοθεί αντίγραφο της απόφασης αυτής, και να απειληθεί εναντίον του

χρηματική ποινή χιλίων πεντακοσίων ευρώ (1.500 €) ημερησίως για κάθε ημέρα καθυστέρησης ως προς τη δημοσίευση της ανωτέρω περίληψης μετά την πάροδο της προθεσμίας των 15 ημερών. Τέλος, ζητούν να κηρυχθεί η εκδοθησόμενη απόφαση προσωρινώς εκτελεστή και να καταδικασθεί το εναγόμενο στην δικαστική δαπάνη τους και την αμοιβή του πληρεξουσίου δικηγόρου τους.

XV. Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα, η υπό κρίση και υπό στοιχεία Β' αγωγή, αρμόδια εισάγεται προς συζήτηση κατά την προκείμενη ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών (άρθρα 614 επ. ΚΠολΔ) και συγκεκριμένα κατά την ειδική διαδικασία των διαφορών από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (άρθρο 614 αρ. 7 ΚΠολΔ) ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου, το οποίο είναι καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιο για την εκδίκασή της (άρθρα 1 περ. α', 7, 8, 9, 10, 13, 18 ΚΠολΔ). Περαιτέρω, η υπό κρίση αγωγή είναι παραδεκτή, απορριπτομένου του ισχυρισμού του εναγομένου περί έλλειψης ενεργητικής νομιμοποίησης της πρώτης ενάγουσας, διότι για τη θεμελίωση της νομιμοποίησης αρκεί ο ισχυρισμός του ενάγοντος ότι ο ίδιος είναι φορέας του επίδικου δικαιώματος και ο εναγόμενος της αντίστοιχης υποχρέωσης, αν προκύψει δε τελικά ότι ο ισχυρισμός αυτός δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, η αγωγή δεν απορρίπτεται ως απαράδεκτη λόγω έλλειψης ενεργητικής νομιμοποίησης, αλλά για λόγους ουσιαστικούς, δηλαδή ως αβάσιμη, ενώ για την απόρριψη της αγωγής ως απαράδεκτης πρέπει ο ενάγων να μην επικαλείται καν τα σύμφωνα με το νόμο στοιχεία νομιμοποίησης (ΑΠ 1415/2019, ΑΠ 117/2013, ΑΠ 26/2005, ΑΠ 879/2004 όλες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ) και εν προκειμένω, οι ενάγουσες επικαλούνται όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για τη νομιμοποίησή τους, ήτοι ότι η δεύτερη ενάγουσα έχει μισθώσει από την πρώτη ενάγουσα του ίδιου ομίλου ήδη από την 15^η.01.2020 τις λιμενικές και ναυπηγικές εγκαταστάσεις των Ναυπηγείων Νεωρίου Σύρου και έκτοτε έχει υπεισέλθει στη διαχείρισή τους. Είναι δε ορισμένη, απορριπτομένου του ισχυρισμού του εναγομένου ότι δεν μνημονεύεται στην υπό κρίση αγωγή το οικονομικό και υλικό αντικείμενο των φερομένων ως μαιτωθεισών συμβάσεων δεξαμενισμού, το ακριβές χρονικό σημείο και η διάρκεια της δέσμευσης των δεξαμενών, στις οποίες θα εκτελούντο οι μαιτωθείσες εργασίες, καθότι για το ορισμένο της υπό κρίση αγωγής, καθώς επίσης και για την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία V μείζονα σκέψη της παρούσας, αρκεί ο ισχυρισμός των εναγουσών ότι υπέστησαν συγκεκριμένη υλική ζημία, χωρίς να απαιτείται ειδικότερη αναφορά των στοιχείων που εκθέτει το εναγόμενο (όπως απαιτείται στην αξίωση επιδίκασης αποζημίωσης),

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

δοθέντος ότι τα στοιχεία αυτά ανάγονται στην ουσία της διαφοράς. Σημειώνεται ότι το αίτημα περί παράλειψης κάθε περαιτέρω προσβολής στο μέλλον, είναι αρκούτσως ορισμένο, απορριπτομένου του περί του αντιθέτου ισχυρισμού του εναγομένου ότι οι ενάγουσες δεν επικαλούνται κίνδυνο επανάληψης της προσβολής στο μέλλον, καθώς οι ενάγουσες, όπως συνάγεται και από τη συνολική εκτίμηση του δικογράφου της αγωγής τους, επικαλούνται ότι η περιγραφόμενη στην αγωγή τους συμπεριφορά των εναγομένων είναι διαρκής και επαναλαμβανόμενη και τυχόν συμμόρφωσή τους είναι μόνο παροδική. Είναι δε και νόμιμη, ως ερειδόμενη στις διατάξεις των άρθρων 57, 59, 71, 914, 919, 920, 922, 926 ΑΚ καθώς επίσης και στις διατάξεις των άρθρων 106, 176, 190, 191 § 1, 907, 908, 947 ΚΠολΔ. Συνεπώς, πρέπει η υπό κρίση αγωγή να ερευνηθεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα, δεδομένου ότι (α) προσκομίστηκε η έγγραφη ενημέρωση για τη δυνατότητα επίλυσης διαφοράς με διαμεσολάβηση κατά το άρθρο 3 § 2 του ν. 4640/2019 (Φ.Ε.Κ. Α' 190/30.11.2019) καθώς επίσης και (β) καταβλήθηκε το ανάλογο τέλος δικαστικού ενσήμου (βλ. το προσκομιζόμενο μετ' επικλήσεως e-παράβολο με κωδικό 443479066952/0207/0039 και 443486045952/0207/0067 σε συνδυασμό με τις από 9.12.2021 αποδείξεις καταβολής των εν λόγω ποσών από την Τράπεζα «Alpha Bank», που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με τις έγγραφες προτάσεις τους).

XVI. Με την υπό κρίση Γ' αγωγή τους, οι ενάγουσες εκθέτουν ότι η δεύτερη ενάγουσα έχει μισθώσει από την πρώτη ενάγουσα ήδη από την 15^η.01.2020 τις ανήκουσες σε αυτή λιμενικές και ναυπηγικές εγκαταστάσεις των Ναυπηγείων Νεωρίου Σύρου και ισχυρίζονται, περαιτέρω, ότι ο πρώτος εκ των εναγόμενων παραχώρησε ραδιοφωνική συνέντευξη την 2^η.03.2021 στο Πρώτο Πρόγραμμα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας στην εκπομπή του Γεωργίου Παπαζαχαρίου σχετικά με το εάν οι ναυπηγοεπισκευαστικές τους επιχειρήσεις έχουν δήθεν προκαλέσει περιβαλλοντικό ζήτημα στο νησί της Σύρου και με την οποία προσέβαλε την προσωπικότητά τους και έθιξε την τιμή και την υπόληψή τους με τα όσα ανέφερε και τα οποία εκτενώς αναλύονται στο δικόγραφο της υπό κρίση αγωγής. Ότι, πριν την άσκηση της υπό κρίση αγωγής, οι ενάγουσες έδωσαν τη δυνατότητα, με την από 9.03.2021 εξώδικη δήλωσή τους, στο δεύτερο εναγόμενο να διαχωρίσει τη θέση του από εκείνη του μέλους του και ήδη πρώτο εναγόμενο, ο οποίος στην ραδιοφωνική του συνέντευξη διάνθισε την δήθεν οικολογική ρητορική και το κατηγορώ του δεύτερου εναγομένου σωματείου σε βάρος

τους για τις δήθεν ρυπογόνες πρακτικές τους με καταγγελίες για δήθεν οργανωμένο έγκλημα και διαφθορά. Ότι, παρ' όλα αυτά, το δεύτερο εναγόμενο, όχι μόνο δεν διαχώρισε την θέση του από όσα ανεκδιήγητα διέδωσε ραδιοφωνικά σε βάρος τους το μέλος του, αλλά συντάχθηκε με αυτό εκδίδοντας το από 11.03.2021 Δελτίο Τύπου, το οποίο ανήρτησε στην σελίδα που διατηρεί στο Facebook και με το οποίο αναπαρήγαγε, ακόμα και αυτολεξεί, τους συκοφαντικούς ισχυρισμούς του πρώτου εκ των εναγομένων σε βάρος τους, για δήθεν προσπάθεια φίμωσης και τρομοκράτησης, για κλίμα εκβιασμών, απειλών, διασυρμού και δικαστικής εξόντωσης πολιτών, κλπ., ανωνυμοποιώντας τα στοιχεία του μέλους του, όπως ακριβώς έπραξε και με τη ραδιοφωνική συνέντευξη που παραχώρησε ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Ευστράτιος Ζολώτας του Χαραλάμπους (πρώτος εναγόμενος στην υπό στοιχεία Α αγωγή) στο διαδικτυακό ραδιόφωνο του ΜΕΡΑ25, την 11^η.03.2021, την οποία και δημοσίευσε στο λογαριασμό του στο Facebook. Με βάση αυτό το ιστορικό, όπως αναλύεται εκτενέστερα στο δικόγραφο της αγωγής, οι ενάγουσες ζητούν α) να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να καταβάλουν εις ολόκληρον χρηματική ικανοποίηση ποσού πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000 €) σε καθεμία εξ αυτών, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής, για την ηθική βλάβη που τους προκάλεσαν, εξαιτίας της προσβολής της προσωπικότητάς τους και των τελεσθεισών σε βάρος τους αδικοπραξιών, όπως αυτές (οι αδικοπραξίες) εκδηλώθηκαν με την παράνομη, κακόπιστη και αντίθετη προς τα χρηστά ήθη υπαίτια διάδοση ενώπιον τρίτων δυσφημιστικών και συκοφαντικών για αυτές ψευδών και τουλάχιστον ανακριβών γεγονότων και αναληθών κατηγοριών, β) να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να παραλείπουν την εν λόγω προσβολή του ονόματος, της τιμής, της υπόληψης και της εμπορικής τους πίστης στο μέλλον και να μην προβαίνουν στην διάδοση ψευδών και συκοφαντικών ισχυρισμών σε βάρος τους, με απειλή χρηματικής ποινής είκοσι πέντε χιλιάδων ευρώ (25.000€) για κάθε παραβίαση της εκδοθησόμενης απόφασής και γ) να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να άρουν την σε βάρος τους προσβολή και να αποκαταστήσουν την αλήθεια, γνωστοποιώντας με όμοιο τρόπο με αυτόν που χρησιμοποιήθηκε για την διάδοση ραδιοφωνικά, σε εθνικό επίπεδο, των ψευδών και συκοφαντικών ισχυρισμών τους σε βάρος τους, το περιεχόμενο της εκδοθησόμενης απόφασης, μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την ημέρα που θα επιδοθεί αντίγραφο της [της απόφασης αυτής] στους εναγομένους, και να απειληθεί εναντίον τους χρηματική ποινή χιλίων πεντακοσίων ευρώ (1.500 €) ημερησίως για κάθε ημέρα καθυστέρησης μετά την πάροδο της προθεσμίας των 15 ημερών. Τέλος, ζητούν να

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

κηρυχθεί η εκδοθησόμενη απόφαση προσωρινώς εκτελεστή και να καταδικασθούν οι εναγόμενοι στην δικαστική δαπάνη τους και την αμοιβή του πληρεξουσίου δικηγόρου τους.

XVII. Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα, η υπό κρίση και υπό στοιχεία Γ' αγωγή, αρμόδια εισάγεται προς συζήτηση κατά την προκείμενη ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών (άρθρα 614 επ. ΚΠολΔ) και συγκεκριμένα κατά την ειδική διαδικασία των διαφορών από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (άρθρο 614 αρ. 7 ΚΠολΔ) ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου, το οποίο είναι καθ' ύλη και κατά τόπο αρμόδιο για την εκδίκασή της (άρθρα 1 περ. α', 7, 8, 9, 10, 13, 18 ΚΠολΔ). Περαιτέρω, η υπό κρίση αγωγή είναι παραδεκτή, απορριπτομένου του ισχυρισμού των εναγομένων περί έλλειψης ενεργητικής νομιμοποίησης της πρώτης ενάγουσας, διότι για τη θεμελίωση της νομιμοποίησης αρκεί ο ισχυρισμός του ενάγοντος ότι ο ίδιος είναι φορέας του επίδικου δικαιώματος και ο εναγόμενος της αντίστοιχης υποχρέωσης, αν προκύψει δε τελικά ότι ο ισχυρισμός αυτός δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, η αγωγή δεν απορρίπτεται ως απαράδεκτη λόγω έλλειψης ενεργητικής νομιμοποίησης, αλλά για λόγους ουσιαστικούς, δηλαδή ως αβάσιμη, ενώ για την απόρριψη της αγωγής ως απαράδεκτης πρέπει ο ενάγων να μην επικαλείται καν τα σύμφωνα με το νόμο στοιχεία νομιμοποίησης (ΑΠ 1415/2019, ΑΠ 117/2013, ΑΠ 26/2005, ΑΠ 879/2004 όλες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ) και εν προκειμένω, οι ενάγουσες επικαλούνται όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για τη νομιμοποίησή τους, ήτοι ότι η δεύτερη ενάγουσα έχει μισθώσει από την πρώτη ενάγουσα του ίδιου ομίλου ήδη από την 15^η.01.2020 τις λιμενικές και ναυπηγικές εγκαταστάσεις των Ναυπηγείων Νεωρίου Σύρου και έκτοτε έχει υπεισέλθει στη διαχείρισή τους. Είναι δε ορισμένη, απορριπτομένου του ισχυρισμού των εναγομένων ότι δεν μνημονεύεται στην υπό κρίση αγωγή το οικονομικό και υλικό αντικείμενο των φερομένων ως ματαιωθείσων συμβάσεων δεξαμενισμού, το ακριβές χρονικό σημείο και η διάρκεια της δέσμευσης των δεξαμενών, στις οποίες θα εκτελούντο οι ματαιωθείσες εργασίες, καθότι για το ορισμένο της υπό κρίση αγωγής, καθώς επίσης και για την επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία V μείζονα σκέψη της παρούσας, αρκεί ο ισχυρισμός των εναγουσών ότι υπέστησαν συγκεκριμένη υλική ζημία, χωρίς να απαιτείται ειδικότερη αναφορά των στοιχείων που εκθέτουν οι εναγόμενοι (όπως απαιτείται στην αξίωση επιδίκασης αποζημίωσης),

δοθέντος ότι τα στοιχεία αυτά ανάγονται στην ουσία της διαφοράς. Σημειώνεται ότι το αίτημα περί παράλειψης κάθε περαιτέρω προσβολής στο μέλλον, είναι αρκούντως ορισμένο, απορριπτομένου του περί του αντιθέτου ισχυρισμού των εναγομένων ότι οι ενάγουσες δεν επικαλούνται κίνδυνο επανάληψης της προσβολής στο μέλλον στο μέλλον, καθώς οι ενάγουσες, όπως συνάγεται και από τη συνολική εκτίμηση του δικογράφου των αγωγών τους, επικαλούνται ότι η περιγραφόμενη στην αγωγή τους συμπεριφορά των εναγομένων είναι διαρκής και επαναλαμβανόμενη και τυχόν συμμόρφωσή τους είναι μόνο παροδική. Είναι δε και νόμιμη, ως ερειδόμενη στις διατάξεις των άρθρων 57, 59, 71, 914, 919, 920, 922, 926 ΑΚ καθώς επίσης και στις διατάξεις των άρθρων 106, 176, 190, 191 § 1, 907, 908, 947 ΚΠολΔ, πλην του δεύτερου σκέλους του τέταρτου αιτήματος σχετικά με την απειλή χρηματικής ποινής 1.500 ευρώ ημερησίως για κάθε ημέρα καθυστέρησης ως προς τη δημοσίευση της περίληψης της εκδοθησόμενης απόφασης μετά την πάροδο προθεσμίας 15 ημερών και τούτο διότι πρόκειται για αντικαταστατή πράξη, για την αναγκαστική εκτέλεση της οποίας εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 945 ΚΠολΔ, το οποίο δεν προβλέπει την απειλή ή την καταδίκη χρηματικής ποινής και προσωπικής κράτησης, καθώς επίσης και του αιτήματος της καταδίκης των εναγομένων στην καταβολή του αιτούμενου ποσού «εις ολόκληρον» διότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της εις ολόκληρον ευθύνης και ειδικότερα δεν υπάρχει κοινή πράξη περισσότερων προσώπων, ούτε παράλληλη ευθύνη περισσότερων προσώπων, ήτοι δεν ευθύνονται τα περισσότερα πρόσωπα από τον νόμο αυτοτελώς έκαστο για την αποκατάσταση της αυτής ζημίας ούτε συντρέχει περίπτωση διαζευκτικής αιτιότητας (κατά τα εκτιθέμενα στο δικόγραφο δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 71 και 922 ΑΚ). Ως εκ τούτου, σημειώνεται ότι το αίτημα επιδίκασης χρηματικής ικανοποίησης κρίνεται νόμιμο κατά το εμπεριεχόμενο σ' αυτό έλασσον αίτημα καταδίκης των στην καταβολή του αιτούμενου ποσού διαιρετώσ (ΑΚ 480). Συνεπώς, πρέπει η υπό κρίση αγωγή, καθ' ο μέρος κρίθηκε νόμιμη, να ερευνηθεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα, δεδομένου ότι (α) προσκομίστηκε η έγγραφη ενημέρωση για τη δυνατότητα επίλυσης διαφοράς με διαμεσολάβηση κατά το άρθρο 3 § 2 του ν. 4640/2019 (Φ.Ε.Κ. Α' 190/30.11.2019) καθώς επίσης και (β) καταβλήθηκε το ανάλογο τέλος δικαστικού ενσήμου (βλ. το προσκομιζόμενο μετ' επικλήσεως e-παράβολο με κωδικό 443479122952/0207/0094 και 443486715952/0207/0098 σε συνδυασμό με τις από 9.12.2021 αποδείξεις καταβολής των εν λόγω ποσών από την Τράπεζα «Alpha Bank», που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με τις έγγραφες προτάσεις τους).

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

XVIII. Από τις διατάξεις των άρθρων 62, 64 § 2, 339, 409 §§ 1 και 2, 410, 415 έως 420 ΚΠολΔ και 61, 65, 67 και 70 ΑΚ, συνάγεται ότι δεν μπορεί να είναι μάρτυρας, αφού δεν είναι τρίτος και δεν μπορεί γι' αυτό να έχει, καταρχήν τουλάχιστον, την αντικειμενικότητα του τρίτου, ο διάδικος και, για την ταυτότητα του λόγου, ο αντιπρόσωπος ανικάνου φυσικού προσώπου, ο νόμιμος εκπρόσωπος διαδίκου νομικού προσώπου (τέτοιος δε στις ανώνυμες εταιρείες είναι ο διευθύνων σύμβουλος - άρθρα 18 και 22 ν.2190/1920), ή το μέλος της διοίκησης αυτού. Τούτο συνάγεται κυρίως από το ως άνω άρθρο 415 ΚΠολΔ, που προβλέπει ως αποδεικτικό μέσο την εξέταση των διαδίκων ή των νομίμων εκπροσώπων των εκ των διαδίκων νομικών προσώπων ή των μελών της διοίκησης τους, η εξέταση όμως αυτή δεν αποτελεί μαρτυρία, αλλά ίδιο (επώνυμο) αποδεικτικό μέσο, καθόσον υπό την αντίθετη εκδοχή θα ήταν δυνατό να εξετάζεται το ίδιο πρόσωπο, ως μάρτυρας και στην συνέχεια, ως διάδικος, ή ως εκπρόσωπος ή ως μέλος της διοίκησης διαδίκου νομικού προσώπου, λύση προδήλως άτοπη (ΟΛΑΠ 745/2007, ΑΠ 1312/2001). Κατά συνέπεια, η ένορκη κατάθεση, ως μάρτυρα, του ίδιου του διαδίκου ή του νομίμου εκπροσώπου νομικού προσώπου ή μέλους της διοίκησης αυτού, είναι ανυπόστατο αποδεικτικό μέσο, το αυτό δε ισχύει για την ταυτότητα του νομικού λόγου και για την ένορκη βεβαίωση ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου, κατ' άρθρο 671§1 ΚΠολΔ (ΑΠ 1353/2019, ΑΠ 1274/2019, ΑΠ 1192/2018, ΑΠ 1325/2017, ΑΠ 908/2017, ΑΠ 397/2016, ΑΠ 1080/2015, ΑΠ 2194/2014, ΑΠ 715/2013, ΑΠ 1621/2012, ΑΠ 374/2011). Σημειώνεται ότι η έννομη αυτή συνέπεια προϋποθέτει την ύπαρξη της ιδιότητας του διαδίκου φυσικού προσώπου ή του εκπροσώπου διαδίκου νομικού προσώπου κατά τον χρόνο της κατάθεσης ή ένορκης βεβαίωσης, που αποτελεί και τον κρίσιμο χρόνο για τον χαρακτηρισμό της ένορκης κατάθεσης ή μαρτυρίας, ως ανυπόστατης, αλλιώς, αν δηλαδή η εν λόγω ιδιότητα προϋπήρχε ή αποκτήθηκε μεταγενεστέρως, δεν αναιρείται το υποστατό του αποδεικτικού μέσου της ένορκης καταθέσεως ή ένορκης βεβαίωσης, η οποία, όταν νομίμως προσκομίζεται με επίκληση από τον διάδικο, είναι υποχρεωτικώς ληπτέα υπόψη από το Δικαστήριο της ουσίας κατά τον σχηματισμό της αποδεικτικής του κρίσης (ΑΠ 1353/2019, ΑΠ 2076/2017, ΑΠ 715/2013, ΑΠ 1010/2009, ΑΠ 248/2009, ΑΠ 1492/2006, ΑΠ 1361/2005, ΕφΠειρ 47/2021 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

XIX. Περαιτέρω, με το άρθρο 10 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζονται τα εξής:
"1. Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να

αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον, που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με το νόμο.....3. Η αρμόδια υπηρεσία ή αρχή υποχρεούται να απαντά στα αιτήματα για παροχή πληροφοριών και χορήγηση εγγράφων.....μέσα σε ορισμένη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των 60 ημερών, όπως νόμος ορίζει.....". Ακολούθως, στο άρθρο 4 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κ.Δ.Δ., Ν. 2690/1999), όπως ίσχυε κατά τον εδώ κρίσιμο χρόνο, ορίζονται τα εξής: "1. α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες....", ενώ με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι "Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό". Με τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κ.Δ.Δ.), το οποίο αποτελεί εκτελεστικό νόμο των ανωτέρω συνταγματικών διατάξεων, ο νομοθέτης θέσπισε κανόνες που αποβλέπουν προεχόντως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της Διοίκησης και στην ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών της, ειδικότερα δε στη δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών για την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των διοικουμένων (Ολομ. ΣτΕ 3004/2010, ΣτΕ 1187/2019, ΣτΕ 92/2016). Οι διατάξεις αυτές του Κώδικα, ερμηνευόμενες υπό το φως των διατάξεων του άρθρου 10 του Συντάγματος, έχουν την έννοια ότι ως "ενδιαφερόμενος" νοείται οποιοσδήποτε μπορεί, με βάση ορισμένη ιδιότητά του, να επικαλεσθεί το εύλογο ενδιαφέρον του για την υποβολή αιτήματος κατά το άρθρο 4 του ΚΔΔ. Ως "εύλογο" δε ενδιαφέρον νοείται εκείνο που προκύπτει κατά τρόπο αντικειμενικό από την ύπαρξη μιας συγκεκριμένης, προσωπικής έννομης σχέσης με το υποβαλλόμενο αίτημα. Οι ανωτέρω, εξάλλου, διατάξεις του άρθρου 10 Συντάγματος και του άρθρου 4 του ΚΔΔ ρυθμίζουν ατομικό δικαίωμα, υποκείμενα του οποίου είναι φυσικά και νομικά πρόσωπα, τα οποία υπόκεινται στην εξουσία που ασκεί το Κράτος ή άλλοι φορείς δημόσιας εξουσίας (ΑΠ 838/2021, ΣτΕ 1187/2019).

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

XX. Επιπρόσθετα, το Σύνταγμα κατοχυρώνει για τον καθένα το γενικό δικαίωμα του πληροφορείν καθώς και του πληροφορείσθαι των εγγράφων του Δημοσίου. Επιπλέον, καθιερώνει τη σύστοιχη υποχρέωση του κράτους σε απάντηση αλλά και ειδική χρηματική ικανοποίηση στην περίπτωση καθυστέρησης (5Α και 10 Σ). Ο

εκτελεστικός νόμος των παραπάνω άρθρων του Συντάγματος είναι ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας και, ιδιαίτερα, το άρθρο 5 αυτού (Ν. 2690/1999). Το κύριο νομοθέτημα του σχετικού πλαισίου για την πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφορία είναι ο Ν. 3422/2005 (ΦΕΚ 303/Α/13-12-2005), με τον οποίο ενσωματώθηκε στην Ελληνική έννομη τάξη η διεθνής σύμβαση του Aarhus “για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα”. Ειδικότεροι κανόνες προβλέπονται στην ΚΥΑ 11764/653/2006 (ΦΕΚ 327/Β/2006) για την πρόσβαση του κοινού στην περιβαλλοντική πληροφόρηση, στην ΚΥΑ 37111/2021/2003 (ΦΕΚ 1391/Β/29-09-2003) για τον καθορισμό του τρόπου ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού κατά την διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και στην ΚΥΑ 9269/470/2007 (ΦΕΚ 286/Β/02-03-2007) για τα μέσα ένδικης προστασίας του κοινού κατά πράξεων ή παραλείψεων της Διοίκησης σχετικά με θέματα ενημέρωσης και συμμετοχής του κατά τη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, οι οποίες ενσωματώνουν στην Ελληνική έννομη τάξη τις Οδηγίες 2003/4/ΕΚ και 2003/35/ΕΚ αντίστοιχα. Το νομικό πλαίσιο για την πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφορία στηρίζεται σε δύο πυλώνες. Περιλαμβάνει αφενός το δικαίωμα του κοινού να αιτείται την πρόσβαση σε πληροφορίες περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος από τη Διοίκηση και, κατά συνέπεια, τη σύστοιχη υποχρέωση της Διοίκησης να παρέχει τις πληροφορίες αυτές (άρθρο 4 Ν. 3422/2005). Θεσμοθετεί αφετέρου την υποχρέωση της Διοίκησης να συλλέγει, να επεξεργάζεται καταλλήλως και να διαχέει την περιβαλλοντική πληροφορία, χωρίς να απαιτείται ιδιαίτερη αίτηση εκ μέρους του κοινού (άρθρο 5 Ν. 3422/2005). Αντικείμενο του δικαιώματος πρόσβασης είναι οποιαδήποτε περιβαλλοντική πληροφορία, δηλαδή οποιαδήποτε πληροφορία σε γραπτή, οπτική, ακουστική, ηλεκτρονική ή άλλη υλική μορφή (άρθρο 2 παρ. 1 ΚΥΑ 11764/653/2006) (βλ. και C-673/13 P και C-442/14 σχετικά με την πρόσβαση σε έγγραφα και πληροφορίες για θέματα του περιβάλλοντος). Φορέας του δικαιώματος πρόσβασης είναι το κοινό, δηλαδή κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο και, επομένως, και τα αλλοδαπά πρόσωπα (άρθρα 2 παρ. 4, 4 Ν. 3422/2005 και 3 παρ. 1 ΚΥΑ 11764/653/2006). Επομένως, η άσκηση του δικαιώματος δεν προϋποθέτει την ύπαρξη έννομου συμφέροντος ή, έστω, ενδιαφέροντος σε σχέση με την πληροφορία, που ζητείται, αλλά είναι ελεύθερη για τον καθένα. Ως αποδέκτες του δικαιώματος και φέροντες την υποχρέωση ικανοποίησής του είναι σύμφωνα με τον νόμο

(α) η Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα, οι δημόσιες υπηρεσίες, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων συμβουλευτικών φορέων, σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, (β) οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκτελεί δημόσια διοικητικά καθήκοντα δυνάμει του εθνικού δικαίου (Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου ΝΠΙΔ), συμπεριλαμβανομένων ειδικών αρμοδιοτήτων, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών σχετικών με το περιβάλλον και (γ) οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί καθήκοντα ή αρμοδιότητες δημόσιας αρχής, ή παρέχει δημόσιες υπηρεσίες, σχετικά με το περιβάλλον, υπό τον έλεγχο φορέα ή προσώπου που εμπίπτει στα εδάφια α ή β, εξαιρουμένων των οργάνων που ασκούν δικαστική ή νομοθετική εξουσία (άρθρα 2 παρ. 2, 4 Ν. 3422/2005 και 3 παρ. 1 ΚΥΑ 11764/653/2006).

XXI. Εξάλλου, η Σύμβαση για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, η οποία υπεγράφη στο Aarhus στις 25 Ιουνίου 1998 και εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 2005/370/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17^{ης} Φεβρουαρίου 2005 (ΕΕ 2005, L 124, σ. 1, στο εξής: Σύμβαση του Aarhus), ορίζει στο άρθρο 4, παράγραφος 3, τα εξής: «Αίτημα για περιβαλλοντικές πληροφορίες δύναται να απορρίπτεται, εάν: [...] γ) το αίτημα αφορά υλικό υπό ολοκλήρωση ή αφορά εσωτερικές επικοινωνίες δημοσίων αρχών, σε περίπτωση που η εν λόγω εξαίρεση προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο ή την εθιμική πρακτική, λαμβανομένου υπόψη του δημοσίου συμφέροντος που εξυπηρετείται από την κοινολόγηση. [...]» Ο κανονισμός (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30^{ης} Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ 2001, L 145, σ. 43), προβλέπει στο άρθρο 4, παράγραφος 3, τα εξής: «Προκειμένου περί εγγράφου που συντάχθηκε από ένα θεσμικό όργανο για εσωτερική χρήση ή που έχει παραληφθεί από ένα θεσμικό όργανο, και το οποίο σχετίζεται με θέμα επί του οποίου δεν έχει αποφασίσει, το εν λόγω θεσμικό όργανο αρνείται την πρόσβαση εάν η γνωστοποίηση του εγγράφου θα έθιγε σοβαρά την οικεία διαδικασία λήψης αποφάσεων, εκτός εάν για τη γνωστοποίηση του εγγράφου υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον. Ένα θεσμικό όργανο αρνείται την πρόσβαση σε έγγραφα που περιέχουν απόψεις για εσωτερική χρήση, ως μέρος συζητήσεων και προκαταρκτικών διαβουλεύσεων εντός του σχετικού θεσμικού οργάνου, ακόμη και αφού έχει ληφθεί η απόφαση, εάν η γνωστοποίηση του εγγράφου θα έθιγε σοβαρά την

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

οικεία διαδικασία λήψης αποφάσεων, εκτός εάν για τη γνωστοποίηση του εγγράφου υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον.» Το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) 1367/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6^{ης} Σεπτεμβρίου 2006, για την εφαρμογή στα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας των διατάξεων της σύμβασης του Aarhus σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (ΕΕ 2006, L 264, σ. 13), προβλέπει τα ακόλουθα: «Ο κανονισμός [1049/2001] ισχύει για οιαδήποτε αίτηση πρόσβασης σε περιβαλλοντικές πληροφορίες τις οποίες έχουν στην κατοχή τους όργανα και οργανισμοί της [Ενωσης], άνευ διακρίσεων λόγω ιθαγένειας, εθνικότητας ή τόπου διανομής του αιτούντος, και, στην περίπτωση νομικού προσώπου, άνευ διακρίσεων ως προς τον τόπο της καταστατικής έδρας του ή του πραγματικού κέντρου των δραστηριοτήτων του. [...]» (βλ. και ΔΕΕ C-673/2013P). Το άρθρο 6 του κανονισμού 1367/2006, με τίτλο «Εφαρμογή των εξαιρέσεων όσον αφορά τις αιτήσεις πρόσβασης σε περιβαλλοντικές πληροφορίες», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής: «Όσον αφορά το άρθρο 4 παράγραφος 2 πρώτο και τρίτο εδάφιο του κανονισμού [1049/2001], εξαιρέσει των ερευνών [...], θεωρείται ότι υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον που επιβάλλει τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών, όταν οι ζητούμενες πληροφορίες αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον. Όσον αφορά τις λοιπές εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού [1049/2001], οι λόγοι απόρριψης ερμηνεύονται περιοριστικά, λαμβανομένου υπόψη του δημοσίου συμφέροντος που εξυπηρετείται από τη δημοσιοποίηση και το κατά πόσον οι ζητούμενες πληροφορίες αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον.» Οι αιτιολογικές σκέψεις 1, 5 και 16 της οδηγίας 2003/4 έχουν ως εξής: «(1) Η αυξημένη πρόσβαση του κοινού στις περιβαλλοντικές πληροφορίες και η διάδοση των πληροφοριών αυτών συμβάλλει στη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση προς τα περιβαλλοντικά θέματα, την ελεύθερη ανταλλαγή απόψεων, ουσιαστικότερη συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για περιβαλλοντικά θέματα και, τελικά, σε καλύτερο περιβάλλον. [...] Στις 25 Ιουνίου 1998, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα υπέγραψε τη [Σύμβαση του Aarhus]. Οι διατάξεις του κοινοτικού δικαίου πρέπει να συμβαδίζουν προς τη σύμβαση αυτή ενόψει της σύναψής της από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. [...] Το δικαίωμα στην πληροφόρηση σημαίνει ότι η δημοσιοποίηση πληροφοριών θα πρέπει να είναι ο γενικός κανόνας και ότι θα πρέπει να επιτρέπεται στις δημόσιες αρχές να απορρίπτουν αιτήματα για περιβαλλοντικές

πληροφορίες σε συγκεκριμένες και σαφώς καθοριζόμενες περιπτώσεις. Οι λόγοι απόρριψης θα πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά, το δε δημόσιο συμφέρον που εξυπηρετείται από τη διάθεση των πληροφοριών θα πρέπει να σταθμίζεται συγκριτικά προς το συμφέρον που εξυπηρετείται από την άρνηση δημοσιοποίησης των πληροφοριών αυτών. Οι λόγοι της άρνησης πρέπει να εκτίθενται στον αιτούντα εντός του χρονικού διαστήματος που ορίζεται στην παρούσα οδηγία.» Κατά το άρθρο 1 της οδηγίας αυτής: «Οι στόχοι της παρούσας οδηγίας είναι: α) να κατοχυρώσει το δικαίωμα πρόσβασης στις περιβαλλοντικές πληροφορίες που κατέχονται από τις δημόσιες αρχές ή για λογαριασμό των δημόσιων αρχών και να καθορίσει τους βασικούς όρους και προϋποθέσεις, καθώς και πρακτικές ρυθμίσεις, άσκησης του ως άνω δικαιώματος και β) να διασφαλίσει ότι, σε κάθε περίπτωση, οι περιβαλλοντικές πληροφορίες διατίθενται σταδιακά και διαδίδονται στο κοινό προκειμένου να επιτυγχάνεται η ευρύτερη δυνατή συστηματική διάθεση και διάδοση περιβαλλοντικών πληροφοριών στο κοινό. [...]». Το άρθρο 2 της οδηγίας αυτής, με τίτλο «Ορισμοί», προβλέπει τα ακόλουθα: «Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως: 1. “Περιβαλλοντική πληροφορία”: οποιαδήποτε πληροφορία σε γραπτή, οπτική, ακουστική, ηλεκτρονική ή άλλη υλική μορφή, σχετικά με: α) την κατάσταση των στοιχείων του περιβάλλοντος, όπως ο αέρας και η ατμόσφαιρα, το νερό, το έδαφος, το χώμα, τα τοπία και οι φυσικές τοποθεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υδροβιότοπων, των παράκτιων και των θαλάσσιων περιοχών, η βιοποικιλότητα και τα στοιχεία της, συμπεριλαμβανομένων των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, και η αλληλεπίδραση μεταξύ των στοιχείων αυτών [...] γ) μέτρα (συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών μέτρων), όπως οι πολιτικές, η νομοθεσία, τα σχέδια, τα προγράμματα, οι περιβαλλοντικές συμφωνίες και οι δραστηριότητες που επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν τα στοιχεία και τους παράγοντες που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), καθώς και μέτρα ή δραστηριότητες που αποσκοπούν στην προστασία των ως άνω στοιχείων [...] στ) την κατάσταση της ανθρώπινης υγείας και ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης ρύπανσης της τροφικής αλυσίδας, τις συνθήκες της ανθρώπινης διαβίωσης, τις τοποθεσίες πολιτισμικού ενδιαφέροντος και τα οικοδομήματα στο μέτρο που επηρεάζονται ή ενδέχεται να επηρεασθούν από την κατάσταση των στοιχείων του περιβάλλοντος που αναφέρονται στο ως άνω στοιχείο α) ή, μέσω των στοιχείων αυτών, από τα θέματα που αναφέρονται στα στοιχεία β) και γ). 2. “Δημόσια αρχή”: α) η κυβέρνηση ή άλλη δημόσια διοίκηση, συμπεριλαμβανομένων δημόσιων συμβουλευτικών φορέων, σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο [...] 3. “Πληροφορίες που κατέχει δημόσια αρχή”:

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

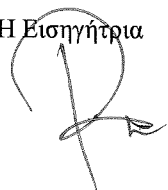
περιβαλλοντικές πληροφορίες στην κατοχή της, οι οποίες προέρχονται ή λαμβάνονται από την εν λόγω αρχή. [...]“Αιτών”: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ζητεί περιβαλλοντικές πληροφορίες. [...]». Το άρθρο 3 της εν λόγω οδηγίας, με τίτλο «Πρόσβαση σε περιβαλλοντικές πληροφορίες κατόπιν αίτησης», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής: «Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι δημόσιες αρχές υποχρεούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, να παρέχουν τις περιβαλλοντικές πληροφορίες που κατέχονται από τις ίδιες ή για λογαριασμό τους, σε όποιον υποβάλλει σχετική αίτηση και χωρίς ο αιτών να οφείλει να επικαλεσθεί οιοδήποτε συμφέρον.» Κατά το άρθρο 4 της ίδιας οδηγίας, με τίτλο «Εξαιρέσεις»: «1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν τη δυνατότητα απόρριψης αίτησης περιβαλλοντικής πληροφορίας όταν: [...] δ) η αίτηση αφορά ημιτελές υλικό ή ημιτελή έγγραφα και δεδομένα ε) η αίτηση αφορά εσωτερικές επικοινωνίες, λαμβανομένου υπόψη του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται από την δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών. Σε περίπτωση απόρριψης αίτησης για το λόγο ότι αφορά ημιτελές υλικό, η δημόσια αρχή αναφέρει το όνομα της αρχής που ετοιμάζει το υλικό και τον εκτιμώμενο χρόνο που χρειάζεται για την ολοκλήρωσή του. 2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν την απόρριψη αιτήσεων περιβαλλοντικών πληροφοριών εάν η δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά: α) τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των διαδικασιών των δημόσιων αρχών, εφόσον ο εμπιστευτικός αυτός χαρακτήρας προβλέπεται από τη νομοθεσία [...] Οι λόγοι απόρριψης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 ερμηνεύονται συσταλτικά, λαμβανομένου υπόψη, για τη συγκεκριμένη περίπτωση, του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετεί η δημοσιοποίηση των πληροφοριών. Σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, το δημόσιο συμφέρον που εξυπηρετεί η δημοσιοποίηση των πληροφοριών σταθμίζεται συγκριτικά προς το συμφέρον που εξυπηρετεί η άρνηση. Τα κράτη μέλη δεν δύνανται, δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχεία α), δ), στ), ζ) και η), να προβλέπουν την απόρριψη αιτήσεων που αφορούν πληροφορίες σχετικά με εκπομπές στο περιβάλλον.[...] 4. Περιβαλλοντικές πληροφορίες που κατέχονται από τις δημόσιες αρχές ή για λογαριασμό τους και οι οποίες έχουν ζητηθεί από τον αιτούντα παρέχονται εν μέρει όταν είναι δυνατόν να διαχωρισθούν οι πληροφορίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 στοιχεία δ) και ε) ή της παραγράφου 2 από το υπόλοιπο των αιτούμενων πληροφοριών. 5. Η άρνηση παροχής, συνολικά ή εν μέρει, των αιτούμενων

πληροφοριών κοινοποιείται στον αιτούντα [...]. Η κοινοποίηση πρέπει να αναφέρει τους λόγους της απόρριψης και να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία προσφυγής που προβλέπεται σύμφωνα με το άρθρο 6.» (ΔΕΕ C-619/2019).

XXII. Ειδικότερα, η αιτιολογική σκέψη 4 του κανονισμού (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30^{ης} Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ 2001, L 145, σ. 43), έχει ως εξής: «Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί να προσδώσει όσο το δυνατόν πληρέστερη πρακτική ισχύ στο δικαίωμα της πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα [...].» Το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής: «Τα θεσμικά όργανα αρνούνται την πρόσβαση σ' ένα έγγραφο, η γνωστοποίηση του οποίου θα έθιγε την προστασία: των εμπορικών συμφερόντων ενός συγκεκριμένου φυσικού ή νομικού προσώπου, συμπεριλαμβανομένης της πνευματικής ιδιοκτησίας, [...], εκτός εάν για τη γνωστοποίηση του εγγράφου υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον.». Οι αιτιολογικές σκέψεις 2 και 15 του κανονισμού (ΕΚ) 1367/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6^{ης} Σεπτεμβρίου 2006, για την εφαρμογή στα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας των διατάξεων της σύμβασης του Århus σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (ΕΕ 2006, L 264, σ. 13), έχουν ως εξής: «(2) Το έκτο κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον [...] τονίζει τη σημασία της παροχής επαρκών περιβαλλοντικών πληροφοριών και αποτελεσματικών ευκαιριών στο κοινό για συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων που αφορούν το περιβάλλον, βελτιώνοντας τοιουτοτρόπως τις δυνατότητες απόδοσης ευθυνών και τη διαφάνεια όσον αφορά στη λήψη αποφάσεων ενώ παράλληλα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση του κοινού και τη στήριξη των λαμβανόμενων αποφάσεων. [...] Στις περιπτώσεις για τις οποίες ο κανονισμός [1049/2001] προβλέπει εξαιρέσεις, οι εξαιρέσεις αυτές θα πρέπει να ισχύουν, υπό την επιφύλαξη άλλων ειδικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού σχετικά με αιτήσεις για περιβαλλοντικές πληροφορίες. Οι λόγοι άρνησης σχετικά με την πρόσβαση στις περιβαλλοντικές πληροφορίες θα πρέπει να ερμηνεύονται περιοριστικά, λαμβάνοντας υπόψη το δημόσιο συμφέρον που εξυπηρετείται με τη δημοσιοποίηση καθώς και το κατά πόσον οι αιτούμενες πληροφορίες σχετίζονται με εκπομπές στο περιβάλλον. [...]». Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής: «Στόχος του παρόντος κανονισμού είναι να συμβάλλει στην εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη [Σύμβαση του

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

Åthus], θεσπίζοντας κανόνες για την εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης στα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας, ιδίως : [...] β) εξασφαλίζοντας ότι οι περιβαλλοντικές πληροφορίες προοδευτικά διατίθενται και διαδίδονται στο κοινό προκειμένου να επιτυγχάνεται η ευρύτερη δυνατή συστηματική διάθεση και διάδοσή τους. Προς τον σκοπό αυτόν, προωθείται, όπου είναι εφικτό, η χρήση, ιδίως, τηλεπικοινωνίας με ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή/και άλλης ηλεκτρονικής τεχνολογίας· [...]». Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής: «Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως: [...] δ) “περιβαλλοντική πληροφορία”, οιαδήποτε πληροφορία σε γραπτή, οπτική, ηχητική, ηλεκτρονική ή άλλη υλική μορφή, σχετικά με: i) την κατάσταση των στοιχείων του περιβάλλοντος, όπως ο αέρας και η ατμόσφαιρα, το νερό, το έδαφος, οι εδαφικές εκτάσεις, τα τοπία και οι φυσικές τοποθεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υδροβιότοπων και των παράκτιων και των θαλάσσιων περιοχών, η βιοποικιλότητα και τα συστατικά στοιχεία της, συμπεριλαμβανομένων των γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών, καθώς και η αλληλεπίδραση μεταξύ των εν λόγω στοιχείων· ii) παράγοντες, όπως οι ουσίες, η ενέργεια, ο θόρυβος, οι ακτινοβολίες ή τα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των ραδιενεργών αποβλήτων, οι εκπομπές, οι απορρίψεις και άλλες εκλύσεις στο περιβάλλον, που επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν τα στοιχεία του περιβάλλοντος που αναφέρονται στο σημείο i)· [...]». Το άρθρο 3 του ίδιου κανονισμού έχει ως εξής: «Ο κανονισμός [1049/2001] ισχύει για οιαδήποτε αίτηση πρόσβασης σε περιβαλλοντικές πληροφορίες τις οποίες έχουν στην κατοχή τους όργανα και οργανισμοί της Κοινότητας [...]». Το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 1367/2006 ορίζει τα εξής: «Όσον αφορά το άρθρο 4 παράγραφος 2 πρώτο και τρίτο εδάφιο του κανονισμού [1049/2001], [...] θεωρείται ότι υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον που επιβάλλει τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών, όταν οι ζητούμενες πληροφορίες αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον. [...]» (C-673/13 P). Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, κατά πάγια νομολογία του ΔΕΕ, σκοπός του κανονισμού 1049/2001 είναι, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 4 και στο άρθρο 1, να απονείμει στο κοινό το ευρύτερο δυνατό δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των θεσμικών οργάνων (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 21^{ης} Σεπτεμβρίου 2010, Σουηδία κ.λπ. κατά ΑΡΙ και Επιτροπής, C 514/07 P, C 528/07 P και C 532/07 P, EU:C:2010:541, σκέψη 69, καθώς και της 17^{ης} Οκτωβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Access Info Europe, C 280/11 P,

EU:C:2013:671, σκέψη 28). Ομοίως, ο κανονισμός 1367/2006 έχει ως σκοπό, όπως προβλέπει το άρθρο 1, να εξασφαλίσει την ευρύτερη δυνατή συστηματική διάθεση και διάδοση των περιβαλλοντικών πληροφοριών που κατέχονται από τα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης. Επομένως, κατά πάγια νομολογία, μόνο στο μέτρο κατά το οποίο παρεκκλίνουν από την αρχή της ευρύτερης δυνατής προσβάσεως στα εν λόγω έγγραφα, περιορίζοντας την πρόσβαση αυτή, πρέπει οι εξαιρέσεις από την ως άνω αρχή, μεταξύ άλλων οι προβλεπόμενες στο άρθρο 4 του κανονισμού 1049/2001, να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται στενά (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, αποφάσεις της 21^{ης} Σεπτεμβρίου 2010, Σουηδία κ.λπ. κατά API και Επιτροπής, C 514/07 P, C 528/07 P και C 532/07 P, EU:C:2010:541, σκέψη 73, καθώς και της 17^{ης} Οκτωβρίου 2013, Συμβούλιο κατά Access Info Europe, C 280/11 P, EU:C:2013:671, σκέψη 30). Η αναγκαιότητα μιας τέτοιας στενής ερμηνείας επιβεβαιώνεται εξάλλου από την αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού 1367/2006. Αντιθέτως, εισάγοντας τεκμήριο σύμφωνα με το οποίο η δημοσιοποίηση των «πληροφοριών [που] αφορούν εκπομπές στο περιβάλλον», εξαιρέσει των πληροφοριών που είναι σχετικές με έρευνες, θεωρείται ότι αντιπροσωπεύει δημόσιο συμφέρον που υπερισχύει έναντι του συμφέροντος στην προστασία των εμπορικών συμφερόντων ορισμένου φυσικού ή νομικού προσώπου, οπότε δεν χωρεί επίκληση της προστασίας των εν λόγω εμπορικών συμφερόντων κατά της δημοσιοποίησης των πληροφοριών αυτών, το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 1367/2006 παρεκκλίνει βεβαίως, από τον προβλεπόμενο στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1049/2001 κανόνα της στάθμισης των συμφερόντων. Ωστόσο, το εν λόγω άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, επιτρέπει, κατ' αυτόν τον τρόπο, την in concreto εφαρμογή της αρχής της ευρύτερης δυνατής πρόσβασης στις πληροφορίες που κατέχονται από τα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, με συνέπεια να μη δικαιολογείται στενή ερμηνεία της διάταξης αυτής (C-673/13 P Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Stichting Greenpeace Nederland και PAN Europe).

XXIII. Από την εκτίμηση της ένορκης κατάθεσης του μάρτυρα ανταπόδειξης, Κωνσταντίνου Γουσγουνέλη, που εξετάστηκε νόμιμα στο ακροατήριο του Δικαστηρίου, τη χωρίς όρκο εξέταση του Προέδρου του ΔΣ και Διευθύνοντος Συμβούλου των εναγουσών, Πάνου Ξενοκώστα, και των εναγομένων, Ευστρατίου Ζολώτα και Αλέξανδρου – Σπυρίδωνος Μπίστη, που περιέχονται στα ταυτάριθμα με την παρούσα απομαγνητοφωνημένα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης του Δικαστηρίου τούτου (άρθρο 256 §§ 1 και 3 ΚΠολΔ) και όλων των εγγράφων, που νόμιμα προσκόμισαν και επικαλέστηκαν οι διάδικοι με τις νομοτύπως και εμπροθέσμως κατατεθείσες έγγραφες

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

προτάσεις τους, έστω κι αν αυτά δεν κατονομάζονται ένα προς ένα (ΑΠ 953/1991 ΕλλΔνη 1992, 784), τα οποία λαμβάνονται υπόψη στο σύνολό τους, είτε ως αυτοτελή αποδεικτικά μέσα (άρθρο 340, 591 § 1 ΚΠολΔ) είτε για να χρησιμεύσουν ως δικαστικά τεκμήρια (άρθρο 339 σε συνδυασμό με 395 ΚΠολΔ), μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται οι φωτογραφικές ή κινηματογραφικές αναπαραστάσεις, φωνοληψίες και κάθε άλλη μηχανική απεικόνιση (κατ' άρθρο 444 § 1 περ. γ' ΚΠολΔ) και οι προσκομιζόμενες μετ' επικλήσεως φωτογραφίες, των οποίων αμφισβητήθηκε μόνο ο χρόνος και ο τόπος λήψης τους και όχι η γνησιότητα ή το περιεχόμενό τους, καθώς επίσης και από 1) την υπ' αρ. 9004/9.12.2021 ένορκη βεβαίωση του Γεωργίου Αλτουβά, 2) την υπ' αρ. 9005/9.12.2021 ένορκη βεβαίωση του Αντωνίου Βεκρή και 3) την υπ' αρ. 9006/9.12.2021 ένορκη βεβαίωση του Μάρκου Ρηγούτσου ενώπιον της Συμβολαιογράφου Μαρίας Τσάντα – Χρηστίδη, που προσκομίζουν με επίκληση οι ενάγουσες μετά από νόμιμη και εμπρόθεσμη κλήτευση των εναγομένων (βλ. τις υπ' αρ. 6502Α/3.12.2021, 6503Α/3.12.2021 και 6504Α/3.12.2021 εκθέσεις επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας της Περιφέρειας του Εφετείου Αιγαίου, με έδρα το Πρωτοδικείο Σύρου, Ειρήνης Ανυσίου), 4) την υπ' αρ. πρωτ. ΔΣΑ_ΕΒ_0010539_2021/9.12.2021 ένορκη βεβαίωση του Διονυσίου Ελευθεράτου ενώπιον της Δικηγόρου Αθηνών Κωνσταντίνας Κανέλλου, 5) την υπ' αρ. πρωτ. ΔΣΑ_ΕΒ_0010543_2021/9.12.2021 ένορκη βεβαίωση του Δημητρίου Πετρόπουλου ενώπιον της Δικηγόρου Αθηνών Κωνσταντίνας Κανέλλου, 6) την υπ' αρ. πρωτ. ΔΣΑ_ΕΒ_0010559_2021/9.12.2021 ένορκη βεβαίωση της Ελένης Καμπέρη ενώπιον του Δικηγόρου Αθηνών Γεωργίου Κανέλλου, 7) την υπ' αρ. πρωτ. ΔΣΑ_ΕΒ_0010546_2021/9.12.2021 ένορκη βεβαίωση του Νικόλαου Ζαχαρόπουλου ενώπιον του Δικηγόρου Αθηνών Γεωργίου Κανέλλου, 8) την υπ' αρ. πρωτ. ΔΣΑ_ΕΒ_0010561_2021/9.12.2021 ένορκη βεβαίωση του Κρίτωνα – Ηλία Αρσένη ενώπιον του Δικηγόρου Αθηνών Γεωργίου Κανέλλου, που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι μετά από νόμιμη και εμπρόθεσμη κλήτευση των εναγουσών (βλ. τις υπ' αρ. 2620Γ' και 2621Γ'/6.12.2021 εκθέσεις επίδοσης του δικαστικού επιμελητή του Εφετείου Αθηνών, με έδρα το Πρωτοδικείο Αθηνών, Ευάγγελου Κανέλλου) και 9) την υπ' αρ. 812/155/6.12.2021 ένορκη βεβαίωση του Ιωάννη Ζαμπετάκη ενώπιον του Διευθύνοντος το Προξενικό Γραφείο της Πρεσβείας της Ελλάδας στο Δουβλίνο Νικόλαου Μαθιουδάκη, που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι

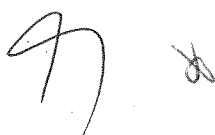
εναγόμενοι μετά από νόμιμη και εμπρόθεσμη κλήτευση των εναγουσών (βλ. τις υπ' αρ. 2615Γ' και 2616Γ'/1.12.2021 του δικαστικού επιμελητή του Εφετείου Αθηνών, με έδρα το Πρωτοδικείο Αθηνών, Ευάγγελου Κανέλλου που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους), 10) την υπ' αρ. 7076/15.12.2021 ένορκη βεβαίωση του Ανδρέα Νεφελούδη και την υπ' αρ. 7077/15.12.2021 ένορκη βεβαίωση του Φίλιππου Φόρτωμα ενώπιον της Συμβολαιογράφου Αθηνών Ελένης Φαρμακίδου, που λήφθηκε μετά από νόμιμη και εμπρόθεσμη κλήτευση των εναγομένων με δήλωση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου, η οποία περιέχεται στα ταυτάριθμα με την παρούσα απόφαση πρακτικά, τις οποίες προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με την προσθήκη επί των προτάσεών τους, μη λαμβανομένης, ωστόσο, υπόψη α) της ένορκης κατάθεσης του μάρτυρα των εναγουσών, Ιωάννη Πασχαλίδη, που λήφθηκε ενώπιον του ακροατηρίου του Δικαστηρίου τούτου και καταχωρήθηκε στα ταυτάριθμα με την παρούσα απόφαση πρακτικά, καθόσον αποτελεί ανυπόστατο αποδεικτικό μέσο, σύμφωνα με την υπό στοιχεία XVIII μείζονα σκέψη της παρούσας, διότι κατά το χρόνο λήψης της αυτός ήταν μέλος του διοικητικού συμβουλίου των εναγουσών, κατέχοντας τη θέση του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της δεύτερης ενάγουσας, όπως προκύπτει από την υπ' αρ. πρωτ. 1511262/4.03.2019 ανακοίνωση από το Γ.Ε.ΜΗ. για τη δεύτερη ενάγουσα που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι καθώς επίσης και από την υπ' αρ. πρωτ. 2337928/1.03.2021 ανακοίνωση από το Γ.Ε.ΜΗ. που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες και επομένως, δεν μπορεί να είναι μάρτυρας, όσον αφορά τη δεύτερη ενάγουσα, αλλά και ως προς την πρώτη ενάγουσα παρά την απλή ομοδικία μεταξύ των εναγουσών, καθώς δεν μπορεί ο απλός ομόδικος να εξεταστεί στη δίκη του άλλου ομοδίκου, όταν τα αποδεικτέα γεγονότα είναι κρίσιμα και για τη δική του δίκη, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη η ως άνω ένορκη κατάθεση και για την πρώτη ενάγουσα (βλ. ΕφΠειρ 64/1984 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ), β) του από 17.12.2021 εγγράφου με τίτλο «ένσταση/γνωστοποίηση παράβασης του άρθρου 53 παρ. 3 Ν. 4839/2021 και άρθρων 421 – 423 ΚΠολΔ» και γ) του από 27.12.2021 ενημερωτικού σημειώματος ως απαράδεκτα αποδεικτικά μέσα διότι προσκομίστηκαν από τις ενάγουσες εκπροθέσμως, ήτοι μετά την λήξη της προθεσμίας κατάθεσης προσθήκης επί των προτάσεων και συνεπώς κατά παράβαση του άρθρου 591 § 1 περ. στ' ΚΠολΔ, δ) των υπ' αρ. 212, 215, 216, 217, 218, 219 και 220/2021 ενόρκων βεβαιώσεων του Κάρολου Πρίντζη, του Ιορδάνη Παπαδόπουλου, του Χαράλαμπου Ζεπάτου, του Κλέαρχου Καραγιαννίδη, του Μηνά Μπουγιούρη, του Νικολάου Καϊλή και της Μαρίας Τζαγκαράκη, σύμφωνα με το άρθρο 53 § 3 του ν. 4839/2021 και τα

Θεωρήθηκε
Η Εισηγήτρια

άρθρα 421 – 423 ΚΠολΔ, που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι, διότι λήφθησαν ενώπιον της πληρεξούσιας δικηγόρου τους, Μαρούσας Πλατή, καθόσον η τελευταία παραστάθηκε, εκπροσωπώντας τους εναγομένους, κατά την λήψη της υπ' αρ. 15337/15.12.2021 ένορκης βεβαίωσης του Δωρόθεου – Σταύρου Πολυκανδριώτη ενώπιον της Συμβολαιογράφου Σύρου Σοφίας Σοφικίτου, όπως δήλωσε, προκειμένου να προβάλλει αντιρρήσεις για τη λήψη της εν λόγω ένορκης βεβαίωσης και κατόπιν απεχώρησε, δ) της υπ' αρ. 15337/15.12.2021 ένορκης βεβαίωσης του Δωρόθεου – Σταύρου Πολυκανδριώτη ενώπιον της Συμβολαιογράφου Σύρου Σοφίας Σοφικίτου, που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με την προσθήκη επί των προτάσεών τους, διότι καθυστέρησε η λήψη της ένορκης βεβαίωσης πέραν του δεκαπεντάλεπτου από το χρόνο για τον οποίο οι εναγόμενοι κλητεύτηκαν (βλ. την δήλωση του πληρεξούσιου δικηγόρου των εναγουσών στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου, που καταχωρήθηκε στα ταυτάριθμα με την παρούσα απόφαση πρακτικά), τον οποίο υποχρεούται να αναμείνει ο κλητευθείς αντίδικος στο πλαίσιο της καλόπιστης διεξαγωγής της δίκης (βλ. ΟλομΑΠ 20/2014 ΝοΒ 2005, 65, ΕφΠειρ 46/2016 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΕφΠειρ 63/2015 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΕφΔυτΜακ 106/2013 Αρμ 2014, 1356, ΕφΔωδ 10/2011 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ) και τέλος ε) του από 2.02.2021 και του από 4.03.2021 προ-τιμολόγια κοστολόγησης υπηρεσιών εκδοθέντα από το εμπορικό τμήμα των εναγουσών για την επισκευή του πλοίου «MITO STRAIT» και του πλοίου «M/V NORD VIND», τα οποία, αν και ως μη πληρούντα τους όρους του νόμου αποδεικτικά μέσα (διότι δεν συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση από την αγγλική στην ελληνική γλώσσα, επικυρωμένη από το Υπουργείο Εξωτερικών ή άλλη κατά νόμο αρμόδια Αρχή (Πρεσβεία ή Προξενείο της Ελλάδας στην αντίστοιχο αλλοδαπό τόπο ή της αντίστοιχης ξένης χώρας στην Ελλάδα) ή άλλο αρμόδιο πρόσωπο, όπως απαιτείται κατ' άρθρο 454 ΚΠολΔ) εκτιμώνται ελεύθερα, κατά το άρθρο 340 § 1 εδαφ. β' ΚΠολΔ (ενδεικτ. ΕφΠειρ 47/2021, ΠΠρΘεσ 1530/2022 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ), αποτελούν αποδεικτικά μέσα που φέρεται να προσδιορίζουν το ύψος της υλικής ζημίας των εναγουσών και προσκομίζονται απαραδέκτως το πρώτον με την προσθήκη των προτάσεων των εναγουσών, κατά παράβαση του άρθρου 591 § 1 ε' ΚΠολΔ, καθώς δεν αφορούν σε αντίκρουση ισχυρισμού των εναγομένων, δεδομένου ότι η επίκληση (και απόδειξη) υλικής ζημίας αποτελεί στοιχείο της βάσης της αγωγής, αποδεικνύονται τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Με την υπ' αρ. 2/2018 απόφαση του Δικαστηρίου τούτου

(διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας) επικυρώθηκε η από 26.07.2018 συμφωνία εξυγίανσης των Ναυπηγείων Νεωρίου Σύρου και μεταβιβάστηκε στην πρώτη ενάγουσα τμήμα του ενεργητικού και του παθητικού της επιχείρησης «ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΥΡΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΝΑ.ΒΙ.Ε.Σ.), που μέχρι τότε λειτουργούσε τα ναυπηγεία αυτά. Ειδικότερα, αμφότερες οι ενάγουσες είναι ανώνυμες εταιρείες που συστάθηκαν με σκοπό α) την ίδρυση, αγορά, μίσθωση και εκμετάλλευση ναυπηγείων και ναυπηγικών εγκαταστάσεων μονάδων κατάλληλων για την κατασκευή, εξοπλισμό, μετασκευή, επισκευή, συντήρηση, καθέλκυση πλοίων, σκαφών, υποβρυχίων, εξεδρών άντλησης πετρελαίου και γενικότερα κάθε πλωτού μέσου, β) την αγορά, πώληση, ναυπήγηση, συντήρηση, μετασκευή και επισκευή κάθε είδους πλοίων, σκαφών, υποβρυχίων, εξεδρών άντλησης πετρελαίου και γενικότερα κάθε πλωτού μέσου ή εξαρτημάτων αυτών, γ) την αγορά, πώληση, κατασκευή, συντήρηση, μετασκευή και επισκευή κάθε είδους μηχανολογικού, ηλεκτρολογικού, ηλεκτρονικού εξοπλισμού ή άλλων προϊόντων μετάλλου και σιδήρου, καθώς και των εξαρτημάτων και ανταλλακτικών αυτών, δ) την εμπορία, στο εσωτερικό και εξωτερικό, των προϊόντων και υπηρεσιών και γενικά κάθε προϊόντος που παράγεται από την εταιρεία ή τρίτους, ε) την αγορά ανταλλακτικών, ειδών εξοπλισμού, πρώτων υλών και υλικών για τη ναυπήγηση, κατασκευή, συντήρηση, μετασκευή και επισκευή κάθε είδους πλωτού μέσου και μηχανολογικού εξοπλισμού και εμπορία αυτών, συμπεριλαμβανομένης και της αντιπροσώπευσης ημεδαπών ή αλλοδαπών Εταιρειών και οίκων Μηχανημάτων, ανταλλακτικών, ειδών εξοπλισμού εργοστασίων, πλοίων και πρώτων υλών και υλικών, στ) την ίδρυση και λειτουργία σταθμών υποδοχής και διυλίσεως πετρελαιοειδών καταλοίπων και τη διάθεση των προϊόντων αυτών, ζ) την κατασκευή και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης νερού καθώς και την παροχή νερού σε τρίτους, η) τη διενέργεια εργασιών αμμοβολής ή/και υδροβολής καθώς και τη διαχείριση των καταλοίπων των διεργασιών αυτών, θ) τη διενέργεια εργασιών καθαρισμού πλοίων και λοιπών πλωτών μέσων καθώς και τη διαχείριση των καταλοίπων των διεργασιών αυτών, ι) την εκπόνηση μελετών για την ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμό και οργάνωση ναυπηγείων ή εργοστασίων κατασκευής και επισκευών πλοίων, σκαφών και κάθε πλωτού μέσου ή την παροχή υπηρεσιών διοίκησης σε σχέση με αυτά, κ) την ίδρυση, λειτουργία και εκμετάλλευση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με τη χρησιμοποίηση κάθε μορφής πηγών ενέργειας, λ) τη διενέργεια κάθε πράξης, που είναι συναφής με τους πιο πάνω σκοπούς, καθώς και τη χορήγηση κάθε εγγύησης, μ) την εκτέλεση με τα πλοία και πλωτά μέσα της εταιρείας κάθε μορφής

Θεωρήθηκε
Η Εισηγήτρια

καβοδετικών εργασιών, ν) τη διενέργεια πράξεων εκμετάλλευσης της ακίνητης περιουσίας της εταιρείας και ειδικότερα την αγορά, πώληση, εκμίσθωση ή οποιαδήποτε άλλη παραχώρηση χρήσης προς οποιαδήποτε φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή διενέργεια οποιωνδήποτε άλλων πράξεων, νομικών ή υλικών, αναφορικά προς την εκμετάλλευση της ακίνητης περιουσίας της εταιρείας, ξ) την άσκηση και κάθε άλλης επιχειρηματικής και οικονομικής δραστηριότητας συναφούς προς τους παραπάνω σκοπούς ή έστω και μη συναφούς, εφόσον προωθεί και διευκολύνει την επιδίωξη και επίτευξη των παραπάνω σκοπών της εταιρείας και την ενεργοποίηση της εταιρείας σε οποιαδήποτε βιομηχανική δραστηριότητα κρίνει σκόπιμο η διοίκησή της, ο) την παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης σε όλα ανεξαιρέτως τα συστήματα τα οποία εμπορεύεται, κατασκευάζει, εγκαθιστά και υποστηρίζει, π) την καθ' οιονδήποτε τρόπο και εξ' οιασδήποτε αιτίας απόκτηση κινητών αξιών, χρεογράφων, χρηματοοικονομικών προϊόντων και εν γένει περιουσιακών στοιχείων πάσης φύσεως, συμπεριλαμβανομένου του χαρτοφυλακίου αυτών και, τέλος, ρ) την ίδρυση και λειτουργία κατάλληλου εκθεσιακού χώρου για την απόκτηση, υποδοχή, φύλαξη, διατήρηση αντικειμένων της ναυπηγικής παράδοσης της νήσου Σύρου και έκθεση αυτών στους επισκέπτες (βλ. την από 19.03.2018 ανακοίνωση από την υπηρεσία μιας στάσης του Γ.Ε.ΜΗ. για την πρώτη ενάγουσα και την υπ' αρ. πρωτ. 1511262/4.03.2019 ανακοίνωση από το Γ.Ε.ΜΗ. για τη δεύτερη ενάγουσα που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους). Οι δύο ενάγουσες συνδέονται μεταξύ τους με σύμβαση μίσθωσης και συγκεκριμένα η δεύτερη ενάγουσα μίσθωσε από την πρώτη ενάγουσα με χρονική διάρκεια από την 16^η.01.2020 έως την 31^η.12.2024 τις λιμενικές και ναυπηγικές εγκαταστάσεις των ναυπηγείων και έκτοτε έχει υπεισέλθει στη διαχείρισή τους δυνάμει του από 15.01.2020 συμφωνητικού μίσθωσης (βλ. το υπ' αρ. 28578084/15.01.2020 αντίγραφο υποβληθείσας δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας από την ΑΑΔΕ που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με τις έγγραφες προτάσεις τους). Όσον δε αφορά τους εναγόμενους, το εναγόμενο της υπό στοιχείο Β αγωγής και δεύτερο εναγόμενο των υπό στοιχείων Α και Γ αγωγών, «ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΥΡΟΥ» (εφεξής : «δεύτερο εναγόμενο»), συστάθηκε δυνάμει της υπ' αρ. 10/23.06.2020 διάταξης αναγνώρισης σωματείου του Ειρηνοδικείου Σύρου (διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας), ενώ στους καταστατικούς σκοπούς του

περιλαμβάνονται: α) η διατήρηση του περιβάλλοντος στη Σύρο σε βιώσιμη κατάσταση και ελεύθερο κινδύνων για την υγεία των κατοίκων και των επισκεπτών της, β) ο εντοπισμός και η εξάλειψη αιτιών και εστιών περιβαλλοντικής υποβάθμισης της Σύρου, γ) η συγκέντρωση και η επεξεργασία στοιχείων και δεδομένων, προκειμένου να τεκμηριώνεται κάθε φορά το εύρος της βιομηχανικής και αστικής ρύπανσης του περιβάλλοντος στη Σύρο, καθώς και των επιπτώσεων της ρύπανσης αυτής στη δημόσια υγεία και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών της, δ) η στενή παρατήρηση και επαλήθευση της τήρησης ή μη των νόμων, που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος κατά την άσκηση διαφόρων δραστηριοτήτων, όπως επιχειρηματικών, ατομικών, υπηρεσιακών ή άλλης μορφής, οι οποίες ενδέχεται να έχουν αρνητική επίδραση στην ποιότητα του περιβάλλοντος, ε) η μόχλευση και η άσκηση πίεσης στις αρμόδιες αρχές ώστε να γίνονται συστηματικοί και αποτελεσματικοί έλεγχοι προκειμένου να πιστοποιείται η τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας από τις λειτουργούσες δραστηριότητες και σε περιπτώσεις παραβάσεων να επιβάλλονται οι προβλεπόμενες ποινές σε κάθε υπεύθυνο, στ) η απαίτηση από την Πολιτεία της προστασίας της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, με την θεσμοθέτηση ενδεδειγμένων περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας των βιομηχανικών και λοιπών δραστηριοτήτων, καθώς και την άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου για την εφαρμογή τους, ζ) η υποβολή προτάσεων προς τις αρμόδιες εθνικές ή/και ευρωπαϊκές αρχές, για βελτίωση των περιβαλλοντικών όρων άσκησης βιομηχανικών και λοιπών δραστηριοτήτων, με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, η) η ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας για τις αρνητικές επιπτώσεις που έχει η υποβάθμιση και η ρύπανση του περιβάλλοντος, στην ποιότητα ζωής και την δημόσια υγεία, προκειμένου να υπάρξει ανάλογη ευαισθητοποίηση και ενεργοποίησή της, για την αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων και θ) κάθε συναφής, παραπλήσια η παρόμοια με την επωνυμία δράση ή δραστηριότητα που στοχεύει στη διατήρηση ή στη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος της Σύρου (βλ. την υπ' αρ. 10/23.06.2020 διάταξη αναγνώρισης σωματείου του Ειρηνοδικείου Σύρου μετά του από 5.06.2020 καταστατικού του δεύτερου εκ των εναγομένων που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με τις έγγραφες προτάσεις τους). Ο πρώτος εναγόμενος της υπό στοιχείο Α αγωγής, Ευστράτιος Ζολώτας (εφεξής: «πρώτος εναγόμενος»), είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και ο πρώτος εναγόμενος της υπό στοιχείο Γ αγωγής, Σπυρίδων – Αλέξανδρος Μπίστης (εφεξής: «τρίτος εναγόμενος»), μέλος του δεύτερου εκ των εναγομένων. Εξάλλου, η Aegean Rebreath είναι μια περιβαλλοντική οργάνωση

Θεωρήθηκε
Η Εισηγήτρια

9 *

που ιδρύθηκε το έτος 2017 με σκοπό να συμβάλει στην αντιμετώπιση της για απορρύπανση των βυθών και να προάγει την προστασία της βιοποικιλότητας του Αιγαίου Πελάγους. Στο πλαίσιο της διευρυμένης δράσης της στη Σύρο, στις 20 – 22 Σεπτεμβρίου 2019, μεταξύ άλλων, πραγματοποίησε υποβρύχιο καθαρισμό στη θέση Καρνάγιο εντός του αστικού ιστού της Ερμούπολης και έλαβε δείγμα ιζήματος για το πρόγραμμα ποιότητας των θαλάσσιων υδάτων που διεξήγαγε η εν λόγω περιβαλλοντική οργάνωση. Τα εν λόγω δείγματα από το επιφανειακό ίζημα απεστάλησαν στο Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ), τα αποτελέσματα δε των αναλύσεων για βαρέα μέταλλα έδειξαν τιμές πολύ ανώτερες των ορίων, τα οποία αναφέρονται στην επιστημονική βιβλιογραφία και στον Ν. 3983/2011 για την Εθνική Θαλάσσια Στρατηγική – Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση (ενσωμάτωση της οδηγίας για τη Θαλάσσια Στρατηγική 2008/56/ΕΚ) (βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 2435/5.02.2020 επιστολή της Aegean Rebreath προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους). Κατόπιν, η σχετική έρευνα δημοσιεύθηκε την 5^η Φεβρουαρίου 2020 στην εφημερίδα «Καθημερινή» (βλ. το από 5.02.2020 άρθρο του δημοσιογράφου Γεωργίου Λιάλιου με τίτλο «Βαρέα μέταλλα στον βυθό της Σύρου», δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική έκδοση της εφημερίδας «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με τις έγγραφες προτάσεις τους). Με αφορμή, λοιπόν, την εν λόγω μελέτη αλλά και το σχετικό δημοσίευμα στην εφημερίδα «Καθημερινή», έλαβαν χώρα τρεις συνεντεύξεις σε ραδιοφωνικές εκπομπές ραδιοφωνικών σταθμών πανελληνίας εμβέλειας με συνεντευξιαζόμενους τους πρώτο και τρίτο εκ των εναγομένων, οι οποίοι εκπροσωπώντας το δεύτερο εκ των εναγομένων, ο μεν πρώτος ως πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο δε τρίτος ως απλό μέλος του, όπως ήδη προεκτέθηκε, αναφέρθηκαν, μεταξύ άλλων, και στη μελέτη της εν λόγω περιβαλλοντικής οργάνωσης, αλλά και στο θέμα της ρύπανσης του πυθμένα του λιμανιού της Σύρου, εκφράζοντας και περαιτέρω ανησυχίες τους. Συγκεκριμένα, ο πρώτος εκ των εναγομένων παραχώρησε ραδιοφωνική συνέντευξη την 11^η Μαρτίου 2021 στο διαδικτυακό ραδιόφωνο του ΜΕΡΑ25 στην εκπομπή «Το στίγμα της ΜΕΡΑΣ» της Μπούλικας Μιχαλοπούλου και την 14^η Μαρτίου 2021 ραδιοφωνική συνέντευξη στην εκπομπή «Με καφέ διπλό και μάτι ανοικτό» του Διονύση Ελευθεράτου στον ραδιοφωνικό σταθμό «Κόκκινο 105,5 fm», ενώ ο τρίτος εναγόμενος παραχώρησε ραδιοφωνική συνέντευξη

την 2^α.03.2021 στο Πρώτο Πρόγραμμα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας στην εκπομπή «Vega, Deneb, Altair» του Γεωργίου Παπαζαχαρίου, τις οποίες δε συνεντεύξεις αναδημοσίευσε, στην συνέχεια, στην ιστοσελίδα του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης «Facebook» το δεύτερο εναγόμενο (στις υπό στοιχεία Α' και Γ' αγωγές και μοναδικός εναγόμενος στην υπό στοιχεία Β' αγωγή). Επιπρόσθετα, το δεύτερο εναγόμενο, ήδη πριν από τις επίμαχες συνεντεύξεις και συγκεκριμένα την 24^η.12.2020 κοινοποίησε στο ως άνω μέσο κοινωνικής δικτύωσης την υπ' αρ. 11/21.12.2020 επιστολή που απέστειλε στον τότε Υπουργό Περιβάλλοντος Κωστή Χατζηδάκη, την οποία συγκοινοποίησε προς τον Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου, Γεώργιο Χατζημάρκο, τον Δήμαρχο Σύρου Νικόλαο Λειβαδάρα, τον τότε Υπουργό Ιωάννη Βρούτση, τον βουλευτή Νικόλαο Συρμαλένιο, τη βουλευτή Κατερίνα Μονογιού, τον βουλευτή Φίλιππο Φόρτωμα και τον βουλευτή Κρίτωνα Αρσένη, καθώς και τις φωτογραφίες που συνόδευαν την εν λόγω επιστολή, ενώ κατόπιν, δημοσίευσε στο εν λόγω μέσο κοινωνικής δικτύωσης και εκδοθέντα από αυτό δελτία τύπου (το από 11.03.2021 και το από 10.04.2021 δελτία τύπου), κατ' εντολή του δε, δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα «www.koinignomi.gr» (i) η επιστολή του προς το Δήμαρχο Σύρο και την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου με τίτλο «Θέμα : Βαρέα μέταλλα στο λιμένα της Ερμούπολης – Έρευνα για τον προσδιορισμό του εύρους της ρύπανσης και των ρυπαντών» και (ii) το δελτίο τύπου του με τίτλο «Παρατηρητήριο Ποιότητας Περιβάλλοντος Σύρου – Βαρέα Μέταλλα στο λιμένα – Πορεία της έρευνας για τον προσδιορισμό του εύρους της ρύπανσης και των ρυπαντών», με το οποίο αναδημοσιεύθηκε και η προαναφερόμενη επιστολή προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος μαζί με το ίδιο φωτογραφικό υλικό (βλ. το από 24.12.2020 δημοσίευμα της ηλεκτρονικής έκδοσης της ημερήσιας εφημερίδας των Κυκλάδων «Κοινή Γνώμη» με τίτλο «Παρέμβαση για την υπόθεση των “βαρέων μετάλλων” στο λιμάνι της Ερμούπολης» που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους), και με τις οποίες συνεντεύξεις, αναδημοσιεύσεις και δελτία τύπου οι εναγόμενοι, κατά τους αγωγικούς ισχυρισμούς, προσέβαλαν την προσωπικότητα των εναγουσών και ιδίως τη φήμη τους και την αξιοπιστία τους, προκαλώντας τους υλική ζημία και, ως εκ τούτου, και ηθική βλάβη. Ειδικότερα, στις εν λόγω συνεντεύξεις, οι συνεντευξιαζόμενοι, ήτοι ο πρώτος και ο τρίτος εκ των εναγομένων αναφέρθηκαν στη ρύπανση που παρατηρείται στον πυθμένα του λιμανιού της Σύρου, με αφορμή το δείγμα της Aegean Rebreath, στοχοποιώντας, όμως, κατά τους ισχυρισμούς των εναγουσών, τις ίδιες. Μάλιστα, οι ενάγουσες διατείνονται ότι οι εναγόμενοι τις μέμφθηκαν στις επίδικες συνεντεύξεις ότι είναι υπαίτιες της μόλυνσης και της περιβαλλοντικής ρύπανσης που

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

παρατηρείται δια γυμνού οφθαλμού τόσο περίξ του ναυπηγείου όσο και στην ευρύτερη περιοχή του λιμανιού της Σύρου και δη υποστήριξαν ότι γίνονται ανοιχτές αμμοβολές και βαψίματα με τοξικές μπογιές, οι οποίες επιπλέουν στο λιμάνι της Σύρου σε κοινή θέα, με αποτέλεσμα οι ναυπηγοεπισκευαστικές αυτές δραστηριότητες των εναγουσών να έχουν περιβαλλοντικό αντίκτυπο, ότι, επίσης, παρατηρούν αγνώστου ταυτότητας βάρκες να πλέουν στο λιμάνι, ανακατεύοντας το στρώμα αμμοβολής και μπογιών, ώστε αυτό να βυθιστεί, ότι είναι ορατή μια περιβαλλοντική όχληση, με εμφανείς ρυπαντικές δραστηριότητες, με αμμοβολή, η οποία απαγορεύεται στα ανοιχτά ναυπηγεία και επιτρέπεται μόνο στα κλειστά και με σημαντική ηχορύπανση, ισχυριζόμενοι, περαιτέρω, ότι δεν υπάρχει άνθρωπος στο νησί που δεν θα πει ότι υπάρχει θέμα περιβαλλοντικό και δημόσιας υγείας από τη λειτουργία του ναυπηγείου. Το δε δεύτερο εναγόμενο στην από 21.12.2020 επιστολή του προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, συνοδευόμενη με φωτογραφίες, υποστήριξε ότι στο λιμάνι της Ερμούπολης πραγματοποιούνται ανοιχτά στην ατμόσφαιρα ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες ψηγματοβολών, υδροβολών και χρωματισμών πλοίων σε τεράστια κλίμακα, οι δε εργασίες αυτές λαμβάνουν χώρα εντός του πυκνοκατοικημένου αστικού ιστού και δεν χρησιμοποιούνται μέσα που να εμποδίζουν τη διασπορά της σκόνης των αποβλήτων των ψηγματοβολών, των υγρών αποβλήτων και της νέφωσης των υδροβολών, καθώς και των σταγονιδίων των χρωμάτων κατά τις βαφές, στην πόλη και νερά του λιμανιού, από την ως άνω δε επιστολή προκύπτει, κατά τους αγωγικούς ισχυρισμούς, ότι το δεύτερο αναφερόταν στις ενάγουσες, καθώς είναι οι μόνες που ασκούσαν και ασκούν ναυπηγοεπισκευαστικές δραστηριότητες στο λιμάνι της Σύρου. Σχετικά, λοιπόν, με τους εν λόγω αγωγικούς ισχυρισμούς πρέπει να αναφερθεί ότι η περιβαλλοντική οργάνωση Aegean Rebreath, έλαβε δείγμα, όπως προαναφέρθηκε, από τον πυθμένα του λιμανιού της Σύρου, το δε δείγμα αναλύθηκε από το ΕΛΚΕΘΕ και διαπιστώθηκε έτσι υψηλή συγκέντρωση τοξικών βαρέων μετάλλων, όπως το χρώμιο, ο χαλκός, ο ψευδάργυρος, ο μόλυβδος και το κάδμιο (βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 2435/5.02.2020 επιστολή της Aegean Rebreath προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους). Κατόπιν, η εν λόγω περιβαλλοντική αυτή οργάνωση έθεσε το πόρισμα στους αρμόδιους φορείς και εκκίνησε έτσι στο Δήμο Ερμούπολης η προβλεπόμενη διαδικασία παροχής έγκρισης στο ΕΛΚΕΘΕ προκειμένου να προχωρήσει σε πλήρη μελέτη και ανάλυση των ιζημάτων από τον πυθμένα του

λιμανιού της Σύρου. Ως εκ τούτου, σχηματίστηκε μια διαπαραταξιακή επιτροπή στον Δήμο Σύρου - Ερμούπολης προκειμένου να παρακολουθήσει το ζήτημα της ρύπανσης και να διεξάγει περαιτέρω έρευνα γι' αυτό. Με την υπ' αρ. 31/27.02.2020 απόφαση, λοιπόν, του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Σύρου - Ερμούπολης εγκρίθηκε η σύσταση της εν λόγω επιτροπής προκειμένου να παρακολουθεί τη διαδικασία και τα αποτελέσματα των μετρήσεων του ΕΛΚΕΘΕ (βλ. το υπ' αρ. 1/18.05.2020 πρακτικό της Διαπαραταξιακής Επιτροπής για τα βαρέα μέταλλα στο λιμάνι της Ερμούπολης που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους). Το ίδιο αποφάσισε και η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αλλά και το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Έτσι, το ΕΛΚΕΘΕ προέβη σε μια κοστολόγηση της σχετικής έρευνας που έπρεπε να διεξαγάγει προωθώντας την στους αρμόδιους φορείς, εν συνεχεία, όμως, ο Δήμος Σύρου - Ερμούπολης, επικαλούμενος αδυναμία να καλύψει το κόστος της μελέτης, απευθύνθηκε στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Αργότερα, ιδρύθηκε το δεύτερο εναγόμενο, το οποίο στο πλαίσιο της εν γένει περιβαλλοντικής του δράσης, αποφάσισε να επικοινωνήσει με τους αρμόδιους φορείς προκειμένου να λάβει γνώση για τους λόγους καθυστέρησης της διεξαγωγής μιας ουσιαστικής έρευνας βάσει του δείγματος της Aegean Rebreath. Για τον σκοπό αυτό, απέστειλε την από 21.12.2020 Επιστολή προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος Κ. Χατζηδάκη προκειμένου να θέσει το ζήτημα της καθυστέρησης διεξαγωγής της έρευνας αλλά και να λάβει απαντήσεις σχετικά με το ανησυχητικό πόρισμα για την ύπαρξη βαρέων μετάλλων στον πυθμένα της Σύρου από το ΕΛΚΕΘΕ μετά το δείγμα που έλαβε η Aegean Rebreath (βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 11/21.12.2020 επιστολή του δεύτερου εκ των εναγομένων που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους), την δε επιστολή αυτή, δημοσίευσε αυτούσια στην ιστοσελίδα του στο κοινωνικό μέσο δικτύωσης «Facebook». Έπειτα, και συγκεκριμένα τον Απρίλιο του έτους 2021, Δήμος Σύρου – Ερμούπολης και Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εξήγγειλαν ότι την εν λόγω έρευνα θα τη διεξάγει τελικώς το Πολυτεχνείο της Κρήτης, μέσω προγραμματικής σύμβασης, με αντισυμβαλλόμενους την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Σύρου και με την συγχρηματοδότηση των εναγουσών, ωστόσο, όμως, καμία έρευνα και πιο αναλυτική μελέτη δεν υλοποιήθηκε μέχρι και το χρόνο συζήτησης των κρινόμενων αγωγών. Μάλιστα, το εν λόγω ζήτημα έφτασε και με την μορφή επερώτησης στη Βουλή από τον βουλευτή, Κρίτωνα Αρσένη, την 21^η.02.2020, και τούτο πριν από την ίδρυση του δεύτερου εναγομένου, μετά δε την ίδρυσή του και την αποστολή επιστολής στο Υπουργείο Περιβάλλοντος σχετικά με το θέμα της διεξαγωγής μίας πλήρους έρευνας

Θεωρήθηκε
Η Εισηγήτρια

για την ύπαρξη ή μη βαρέων μετάλλων και το ενδεχόμενο ρύπανσης στον πυθμένα της Σύρου, αλλά και την κοινοποίηση αυτής, τέθηκε στη Βουλή, εκ νέου, με την μορφή επερώτησης το εν λόγω ζήτημα από τον βουλευτή, Κρίτωνα Αρσένη, την 25^η.09.2020 και κατόπιν και με νέα επερώτηση την 14^η.01.2021, με πρωτοβουλία, αυτή τη φορά, του βουλευτή Νικόλαου Συρμαλένιου και άλλων 26 βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ (βλ. τα από 21.02.2020 και από 25.09.2020 πρακτικά της Βουλής που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους). Προκύπτει, δηλαδή, ότι το εν λόγω ζήτημα απασχόλησε εκτός από την τοπική κοινωνία της Σύρου και το Ελληνικό Κοινοβούλιο, ήτοι επρόκειτο για ένα ζήτημα μείζονος ενδιαφέροντος. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από την ανακοίνωση που εξέδωσε η ίδια η περιβαλλοντική οργάνωση Aegean Rebreath, η οποία, κατά τα προαναφερόμενα, έλαβε δείγμα από τον πυθμένα του λιμανιού της Σύρου, το δείγμα που έλαβε και που περαιτέρω αναλύθηκε από το ΕΛΚΕΘΕ δεν αποτελεί μελέτη, αλλά πρωτογενή δεδομένα προς περαιτέρω έρευνα και αξιοποίηση από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, χωρίς αυτή να μπορεί να προσδιορίσει την πηγή και την έκταση της ρύπανσης (βλ. την από 22.03.2021 ανακοίνωση της Aegean Rebreath σχετικά με το δείγμα από το βυθό του λιμένα Ερμούπολης, δημοσιευμένη στην ιστοσελίδα «Syrostoday.gr» που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με τις έγγραφες προτάσεις τους). Περαιτέρω, βάσει του δείγματος αυτού, όπως ήδη προεκτέθηκε, δόθηκαν οι επίμαχες συνεντεύξεις. Οι πρώτος και τρίτος εκ των εναγομένων στις εν λόγω συνεντεύξεις, ναι μεν δεν κατονόμασαν ρητά τις ενάγουσες ως υπαίτιες της μόλυνσης στον πυθμένα του λιμανιού της Σύρου, όμως εμμέσως αναφέρθηκαν στην ύπαρξη ναυπηγοεπισκευαστικής δραστηριότητας στο λιμάνι της Σύρου, όπου την εν λόγω δραστηριότητα ασκούν μόνο οι ενάγουσες. Ωστόσο, η δεύτερη ενάγουσα, η οποία έχει και τη διαχείριση του ναυπηγείου, λειτουργεί δυνάμει απόφασης εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, η διάρκεια ισχύος της οποίας, μετά την από 28.07.2021 αίτησή της, που υποβλήθηκε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, παρατάθηκε μέχρι και την 31^η.12.2023. Ειδικότερα, με το υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΠΙΑ/72717/4748/13.09.2021 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με τις έγγραφες προτάσεις τους, παρατάθηκε η ισχύς της υπ' αρ. πρωτ. ΕΑΡΘ/ΥΠΕΚΑ: 186580/7.10.2011 Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία είχε εκδοθεί στο

όνομα της προηγούμενης εταιρείας που διοικούσε και διαχειριζόταν το ναυπηγείο, ήτοι στο όνομα της εταιρείας με την επωνυμία «ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΥΡΟΥ Α.Ε.» και η οποία εξυγιάνθηκε από την πρώτη ενάγουσα (βλ. την υπ' αρ. 2/2018 απόφαση του Δικαστηρίου τούτου που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με τις έγγραφες προτάσεις τους). Επιπρόσθετα, ναι μεν παρατάθηκε η ισχύς της προαναφερόμενης απόφασης περί έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για λογαριασμό των εναγουσών, ωστόσο όμως, καθόσον οι ενάγουσες προτίθεντο να υποβάλλουν αίτημα για ανανέωση των περιβαλλοντικών όρων, η Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο προαναφερόμενο έγγραφο περί παράτασης ισχύος της απόφασης, που είχε λάβει η προηγούμενη εταιρεία με την επωνυμία «ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΥΡΟΥ Α.Ε.», έκρινε απαραίτητη την αναθεώρηση/συμπλήρωση των περιβαλλοντικών όρων της προαναφερθείσας απόφασης σχετικά με i) τον καθορισμό οριακών τιμών εκπομπής πτητικών οργανικών ενώσεων από τις εργασίες βαφής που διενεργούνται εντός κλειστών εγκαταστάσεων και ii) την επιβολή προγράμματος παρακολούθησης : α) εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων από τις εργασίες βαφής που διενεργούνται εντός κλειστών εγκαταστάσεων και β) του θαλάσσιου περιβάλλοντος και του πυθμένα των λιμενικών εγκαταστάσεων της εταιρείας. Άλλωστε, η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΠΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ζήτησε, ήδη από την 12^η.05.2021, από τη δεύτερη ενάγουσα, την προσκόμιση στοιχείων σχετικά με την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων του ναυπηγείου της Σύρου (βλ. το υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΠΑ/37103/2544/12.05.2021 έγγραφο της ΔΠΑ που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους), τα οποία δεν προσκόμισε η δεύτερη ενάγουσα διότι σχετιζόνταν, κατά τα λεγόμενά της, με την προηγούμενη διοίκηση του ναυπηγείου και δεν ήταν διαθέσιμα από την ίδια (βλ. το υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΠΑ/73813/4825/15.09.2021 έγγραφο της ΔΠΑ που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους). Περαιτέρω, οι ενάγουσες διαθέτουν και τα απαιτούμενα πιστοποιητικά σχετικά με τις χημικές αναλύσεις δείγματος χρησιμοποιημένης αμμοβολής, από τα οποία προκύπτει ότι οι τιμές των παραμέτρων που μετρήθηκαν βρίσκονται μέσα στα όρια που ορίζονται σύμφωνα με την οδηγία 2003/33/ΕΚ για τον «καθορισμό κριτηρίων και διαδικασιών αποδοχής των αποβλήτων στους χώρους υγειονομικής ταφής» και που μπορούν να χαρακτηρίσουν το εν λόγω υλικό σαν αδρανές (βλ. την από 2.04.2019 ανάλυση του με κωδικό 319/1-21 δείγματος χρησιμοποιημένης αμμοβολής από την εταιρεία χημικών αναλύσεων και

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

έρευνας «Pollution Chemists O.E.», την από 2.04.2019 ανάλυση του με κωδικό 319/2-21 δείγματος χρησιμοποιημένης αμμοβολής από την εταιρεία χημικών αναλύσεων και έρευνας «Pollution Chemists O.E.», την από 2.04.2019 ανάλυση του με κωδικό 319/3-21 δείγματος χρησιμοποιημένης αμμοβολής από την εταιρεία χημικών αναλύσεων και έρευνας «Pollution Chemists O.E.», την από από 2.04.2019 ανάλυση του με κωδικό 319/4-21 δείγματος χρησιμοποιημένης αμμοβολής από την εταιρεία χημικών αναλύσεων και έρευνας «Pollution Chemists O.E.» που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με τις έγγραφες προτάσεις τους), ενώ διαθέτουν και τα απαιτούμενα πιστοποιητικά δοκιμών έκπλυσης με βάση το Ευρωπαϊκό Πρότυπο EN 12457-1, σύμφωνα με τα οποία δεν υπάρχουν υπερβάσεις από τις οριακές τιμές των παραμέτρων των μη επικίνδυνων αποβλήτων βάση της οδηγίας 2003/33/EK για τον «καθορισμό κριτηρίων και διαδικασιών αποδοχής των αποβλήτων στους χώρους υγειονομικής ταφής» (βλ. τα υπ' αρ. Επ-2019-1252Α/26.03.2019 και Επ-2019-1252Β/26.03.2019 Πιστοποιητικά από την εταιρεία χημικών δοκιμών και αναλύσεων «ENVIROLABIKΕ» που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με τις έγγραφες προτάσεις τους). Εξάλλου, δείγματα δύο πλαστικών φιαλών με θαλασσινό νερό με στερεό ίζημα και αιωρούμενα σωματίδια λήφθηκαν και εξετάστηκαν από την Χημική Υπηρεσία, σύμφωνα δε με την οποία δεν ανιχνεύθηκε ούτε οργανική ύλη (με όριο ανίχνευσης 1mg/L) ούτε εντοπίστηκαν σωματίδια τα οποία μπορούν να αποδοθούν σε βαφή (βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 30/064/000/1383/8.10.2021 έκθεση εξέτασης της χημικής υπηρεσίας Αιγαίου του Τμήματος Χημικών Υπηρεσιών Ρόδου της Γενικής Διεύθυνσης Γενικού Χημείου του Κράτους που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με τις έγγραφες προτάσεις τους). Σημειώνεται, όμως, ότι τις προαναφερόμενες χημικές αναλύσεις δείγματος χρησιμοποιημένης αμμοβολής διενήργησε η εταιρεία χημικών αναλύσεων και έρευνας «Pollution Chemists O.E.» κατ' εντολή των εναγουσών, όπως οι ίδιες παραδέχονται με τις έγγραφες προτάσεις τους. Από τα ως άνω συνάγεται, λοιπόν, ότι οι ενάγουσες λειτουργούν σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους, δοθέντος ότι έχει παραταθεί η ισχύς της απόφασης των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων που είχε η προηγούμενη διοίκηση του Ναυπηγείου και γι' αυτές και μέχρι την 31^η.12.2023, ωστόσο, όμως, την σχετική αίτηση περί παράτασης ισχύος της εν λόγω απόφασης, οι ενάγουσες την υπέβαλαν την 28^η.07.2021 και την έλαβαν τελικώς την 13^η.09.2021, ήτοι μετά τις επίμαχες συνεντεύξεις αλλά και μετά την άσκηση των υπό κρίση αγωγών.

Συνεπώς, οι εναγόμενοι ευλόγως και χωρίς να τους βαρύνει οποιαδήποτε μορφή υπαιτιότητας διατύπωσαν τις ανησυχίες τους στις επίμαχες συνεντεύξεις σχετικά με την ύπαρξη τυχόν περιβαλλοντικής ρύπανσης στον πυθμένα του λιμανιού της Σύρου, μιας και οι μόνες επιχειρήσεις που ασκούσαν στον εν λόγω λιμένα ναυπηγοεπισκευαστική δραστηριότητα ήταν οι ενάγουσες και τουλάχιστον τυπικά κατά τους επίδικους χρόνους λειτουργούσαν, έχοντας εν ισχύ, μόνο την υπ' αρ. πρωτ. ΕΑΡΘ/ΥΠΕΚΑ: 186580/7.10.2011 Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας περί έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων που αφορούσε την προηγούμενη διοίκηση του Ναυπηγείου, ήτοι την εταιρεία με την επωνυμία «ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΥΡΟΥ Α.Ε.». Σημειώνεται δε ότι για να ανανεωθεί η άδεια των περιβαλλοντικών όρων, οι ενάγουσες πρέπει να προβούν σε μια σειρά ενεργειών, όπως τους έχει υποδείξει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκύπτει δηλαδή ότι απαιτούνται ενέργειες προκειμένου η ναυπηγοεπισκευαστική δραστηριότητα των εναγουσών να είναι σύμφωνη με τους περιβαλλοντικούς όρους. Μάλιστα, οι ανησυχίες των εναγομένων ενισχύονται και από το γεγονός ότι κατά το παρελθόν και συγκεκριμένα υπό την προηγούμενη διοίκηση του ναυπηγείου, ήτοι υπό την διοίκηση της εταιρείας με την επωνυμία «ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΥΡΟΥ Α.Ε.», την οποία εξυγίανε η πρώτη εκ των εναγουσών, είχαν βεβαιωθεί παραβάσεις λόγω παραβίασης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας (βλ. την υπ' αρ. πρωτ. Οικ.2379/26.10.2016 Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΣΕΝΕ/34855/2491/14.04.2021 έγγραφο των Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος μετά της υπ' αρ. πρωτ. 7659/3.05.2007 Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το υπ' αρ. πρωτ. 53078/909/21.05.2021 έγγραφο του Τμήματος Περιβάλλοντος της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Κυκλάδων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου καθώς επίσης και την από 19.07.2018 έκθεση αυτοψίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους). Τις ίδιες δε ανησυχίες εξέφρασαν άλλωστε και άλλοι φορείς και επαγγελματικές και επιστημονικές ενώσεις της κοινωνίας της Σύρου (βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 65/27.02.2020 ανακοίνωση της Ένωσης Μηχανικών Δημοσίων Υπαλλήλων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών Αττικής/Τμήμα Κυκλάδων, με θέμα «Ρύπανση στον Λιμένα της Ερμούπολης», το υπ' αρ. πρωτ. 20/26.02.2020 έγγραφο της Ένωσης Γονέων Δήμου Σύρου Ερμούπολης προς τον Αντιπεριφερειάρχη

Θεωρήθηκε
Η Εισηγήτρια

Κυκλάδων, τον Δήμο Σύρου Ερμούπολης και τον Ιατρικό Σύλλογο Κυκλάδων με θέμα «Ρύπανση θαλάσσιας περιοχής λιμένα Σύρου», την υπ' αρ. πρωτ. 70/26.02.2020 επιστολή του Ιατρικού Συλλόγου Κυκλάδων προς τον Δήμο Σύρου Ερμούπολης, το υπ' αρ. πρωτ. 1303/4.03.2020 έγγραφο του Συλλόγου Μελετητών Μηχανικών του Νομού Κυκλάδων με θέμα «Περιβαλλοντική ρύπανση λιμένα Ερμούπολης» καθώς επίσης και την υπ' αρ. πρωτ. 6000/83/17.03.2020 αναφορά του Διευθυντή της Δημόσιας Αρχής Λιμένων προς τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και την Εισαγγελία Πρωτοδικών Πειραιά που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους). Επιπρόσθετα, οι εναγόμενοι παρατηρούσαν, ως κάτοικοι του νησιού, να λαμβάνουν χώρα στο ναυπηγείο εργασίες αμμοβολής και υδροβολής, να γίνεται κοσκίνισμα των αποβλήτων αμμοβολής ανοιχτά στην ατμόσφαιρα χωρίς τη χρήση κατάλληλων φίλτρων, αλλά και να υπάρχει συσσωρευμένη αμμοβολή σε ανοιχτό χώρο, ενώ η εικόνα του λιμανιού με τα υπολείμματα των μπογιών των πλοίων να πλέουν στην επιφάνεια της θάλασσας, του συγκεντρωμένου νέφους άνωθεν του ναυπηγείου και πέριξ του αστικού ιστού της πόλης και των ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών, που διενεργούνται σε ανοιχτό χώρο και χωρίς να καλύπτονται πάντοτε όλα τα μέρη των υπό επισκευή πλοίων, όπως προκύπτει από τις προσκομιζόμενες μετ' επικλήσεως από τους εναγόμενους φωτογραφίες και βιντεοληπτικό υλικό, τους οδήγησε, σε συνδυασμό με το πόρισμα από το δείγμα που έλαβε η περιβαλλοντική οργάνωση Aegean Rebreath, να απευθυνθούν δικαιολογημένα στις αρμόδιες αρχές, υποβάλλοντας αναφορές και καταγγελίες, αλλά και να εκφράσουν δημόσια τους προβληματισμούς και τις ανησυχίες τους περί περιβαλλοντικής ρύπανσης ή μη, σε κάθε δε περίπτωση περί ανάγκης διεξαγωγής περαιτέρω έρευνας, παραχωρώντας τις επίμαχες συνεντεύξεις. Κατά συνέπεια, από τα ως άνω συνάγεται ότι παρόλο που υπάρχει συγκέντρωση τοξικών βαρέων μετάλλων στον πυθμένα του λιμανιού της Σύρου, βάσει της ανάλυσης του ΕΛΚΕΘΕ από το δείγμα που έλαβε η Aegean Rebreath, δεν έχει λάβει χώρα έως το χρόνο συζήτησης των κρινόμενων αγωγών κάποια επίσημη μελέτη ή έρευνα για την ύπαρξη ή μη ρύπανσης στον πυθμένα του λιμανιού της Σύρου, προκειμένου, σ' ένα μεταγενέστερο στάδιο, να μπορέσουν οι αρμόδιες αρχές να αναζητήσουν και να αποδώσουν ευθύνες στον υπαίτιο της ρύπανσης, εφόσον αυτή διαπιστωθεί, παρά μόνο υπάρχουν πρωτογενή δεδομένα προς περαιτέρω έρευνα και αξιοποίηση. Ως εκ τούτου, δεν αποδεικνύεται, με βάση τα προσκομιζόμενα αποδεικτικά μέσα, ως αληθές το

γεγονός της ύπαρξης – αποδεδειγμένης - ρύπανσης στον λιμένα της Σύρου και της υπαιτιότητας των εναγουσών στην πρόκληση αυτής, παρά μόνο ενδείξεις πιθανής ρύπανσης και ύπαρξης εστιών μόλυνσης στο λιμένα της Σύρου, όπως προκύπτει τόσο από τις προσκομιζόμενες μετ' επικλήσεως από τους εναγομένους φωτογραφίες και το βιντεοληπτικό υλικό, όσο και από τις καταγγελίες και αναφορές στις αρχές, με αφορμή τις οποίες σε μερικές περιπτώσεις έχει παραπεμφθεί η υπόθεση προς περαιτέρω έρευνα στις αρμόδιες υπηρεσίες (βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 2261.3/4075/8.12.2021 έγγραφο του Λιμεναρχείου Σύρου που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες με τις έγγραφες προτάσεις τους), αλλά και από την επιστημονική βιβλιογραφία (βλ. την υπ' αρ. πρωτ. ΔΣΑ_ΕΒ_0010559_2021/9.12.2021 ένορκη βεβαίωση της Ελένης Καμπέρη ενώπιον του Δικηγόρου Αθηνών Γεωργίου Κανέλλου, την υπ' αρ. 812/155/6.12.2021 ένορκη βεβαίωση του Ιωάννη Ζαμπετάκη ενώπιον του Διευθύνοντος το Προξενικό Γραφείο της Πρεσβείας της Ελλάδας στο Δουβλίνο Νικόλαου Μαθιουδάκη και τέλος την υπ' αρ. πρωτ. ΔΣΑ_ΕΒ_0010546_2021/9.12.2021 ένορκη βεβαίωση του Νικόλαου Ζαχαρόπουλου ενώπιον του Δικηγόρου Αθηνών Γεωργίου Κανέλλου). Ωστόσο, η εικόνα που έχει δημιουργηθεί στους εναγομένους από την επιχείρηση αμμοβολών και υδροβολών, στο πλαίσιο λειτουργίας του ναυπηγείου, από την ύπαρξη υλικών βαφής στην επιφάνεια της θάλασσας, αλλά και τη δημιουργία νέφους σε σημεία της Ερμούπολης, που γειτνιάζουν με το ναυπηγείο, ευλόγως και δικαίως προκάλεσε σ' αυτούς ανησυχίες για το ενδεχόμενο ρύπανσης στο νησί της Σύρου. Συνεπώς, στο πρόσωπο των εναγομένων δεν συνέτρεχε ούτε το στοιχείο του δόλου αλλά ούτε και της αμέλειας ως προς τη διάδοση της αναληθούς (ως μη αποδεικνυόμενης ελλείπει επίσημης μελέτης ή έρευνας) είδησης περί ύπαρξης ρύπανσης, αλλά και περί τυχόν σύνδεσης των εναγουσών με την ύπαρξη τοξικών βαρέων μετάλλων στον πυθμένα του λιμανιού της Σύρου. Ειδικότερα, οι εναγόμενοι, έχοντας κατά νου την εικόνα ενός λιμανιού με μιογιές στην επιφάνεια της θάλασσας, με νέφος και ηχορύπανση λόγω της ναυπηγοεπισκευαστικής δραστηριότητας καθώς επίσης και συσσωρευμένη αμμοβολή στον αστικό ιστό της πόλης, δεν γνώριζαν αλλά ούτε και μπορούσαν να γνωρίζουν, επιδεικνύοντας την επιμέλεια του μέσου κοινωνού (ώστε να κριθεί ότι υπαιτίως αγνοούσαν) ότι δεν υφίστανται – διαπιστωμένες με ασφάλεια και επιστημονικά κριτήρια - εστίες μόλυνσης στη θάλασσα και στον αέρα, που να οφείλονται στις ενάγουσες ή έστω μόνο στις ενάγουσες. Άλλωστε, αυτό προκύπτει και από το γεγονός ότι οι εναγόμενοι απευθύνθηκαν στις αρμόδιες αρχές, όπως είχαν το σχετικό δικαίωμα, προκειμένου να καταγγείλουν τα εν λόγω περιστατικά χωρίς όμως να κατονομάσουν τις

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

ενάγουσες. Και πράγματι τόσο από το υπ' αρ. πρωτ. 2261.3/4075/8.12.2021 έγγραφο του Λιμεναρχείου Σύρου όσο και από το υπ' αρ. πρωτ. 158773/2228/10.12.2021 έγγραφο της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, προκύπτει ότι δεν υπάρχουν περιστατικά περιβαλλοντικής ρύπανσης από την πλευρά των εναγουσών, ταυτόχρονα όμως διαφαίνεται και η ανησυχία των εναγομένων, οι οποίοι έπραξαν ότι ήταν απαραίτητο προκειμένου να διερευνηθούν τα εν λόγω περιστατικά. Συνάγεται, δηλαδή, το ενδιαφέρον για την κατάσταση του λιμένα του νησιού από την πλευρά των εναγομένων, αλλά και η ανησυχία τους σχετικά με το ενδεχόμενο ρύπανσης αυτού. Εξάλλου, η εικόνα του λιμανιού της Σύρου με το βαθύ κόκκινο και καφετί χρώμα στην επιφάνεια της θάλασσας, όπως προκύπτει από τις προσκομιζόμενες μετ' επικλήσεως από τους εναγομένους φωτογραφίες και το βιντεοληπτικό υλικό, καθώς επίσης και οι βάρκες που πλέουν στο λιμάνι, ασχέτως εάν ανακατεύουν ή μη την αμμοβολή, είναι εικόνες που γίνονται αντιληπτές δια γυμνού οφθαλμού από τον κάθε πολίτη της τοπικής κοινωνίας, πόσω μάλλον από τους εναγομένους και ειδικά από το δεύτερο εξ αυτών, σκοπός του οποίου είναι η ενασχόληση με τα περιβαλλοντικά ζητήματα του νησιού, η δε προσπάθεια σύνδεσης, όμως, των περιστατικών αυτών με τις ενάγουσες και τη δραστηριότητα που αυτές ασκούν, δεν οφείλεται ούτε και σε αμέλεια των εναγομένων, καθόσον, έχοντας οι εναγόμενοι τις εικόνες αυτές, σε συνδυασμό και με την ύπαρξη της βιομηχανικής δραστηριότητας στο νησί από την πλευρά των εναγουσών και την ανάλυση του δείγματος από το ΕΛΚΕΘΕ, θεωρούσαν ότι οι ενάγουσες, αν όχι αποκλειστικά, πάντως είναι και αυτές υπαίτιες των εν λόγω περιστατικών. Άλλωστε, οι εναγόμενοι, ως κάτοικοι του νησιού αλλά και ως μέλη ενός περιβαλλοντικού σωματείου με το να απευθυνθούν στις αρχές και στους αρμόδιους φορείς, άσκησαν το συνταγματικώς κατοχυρωμένο δικαίωμα του αναφέρεσθαι στις αρχές, δοθέντος ότι ζήτησαν απλώς να λάβουν γνώση τόσο για την πορεία διεξαγωγής πλήρους έρευνας από το ΕΛΚΕΘΕ, όσο και για την ύπαρξη ή μη ρύπανσης στον πυθμένα της Σύρου, του μεγέθους αυτής και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην υγεία των κατοίκων. Ειδικότερα, το δεύτερο εναγόμενο αποστέλλοντας την σχετική επιστολή στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και στις αρμόδιες αρχές, στις οποίες δεν κατονόμασε ευθέως τις ενάγουσες ως υπαίτιες της ρύπανσης, υλοποιώντας έναν από τους καταστατικούς σκοπούς του άσκησε το δικαίωμα του αναφέρεσθαι στις αρχές, αλλά και το δικαίωμα πληροφόρησης, όπως και οι δύο έτεροι εναγόμενοι, διότι και η εικόνα του λιμανιού,

αλλά και το σχετικό πόρισμα από το ΕΛΚΕΘΕ, ευλόγως τους δημιούργησαν ανησυχία και, ως εκ τούτου, κίνησαν τις σχετικές διαδικασίες για να ενημερωθούν για την υπάρχουσα κατάσταση και τις εστίες μόλυνσης, χωρίς να συντρέχει το στοιχείο του δόλου ή και της αμέλειας και δίχως η εν λόγω επιστολή να θίγει και να προσβάλλει την φήμη και την αξιοπιστία των εναγουσών. Η ενέργεια δε του δεύτερου εναγομένου να δημοσιευθεί στην ηλεκτρονική έκδοση της ημερήσιας εφημερίδας των Κυκλάδων «Κοινή Γνώμη» τόσο η επιστολή του προς το Δήμαρχο Σύρου και την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου με τίτλο «Θέμα : Βαρέα μέταλλα στο λιμένα της Ερμούπολης – Έρευνα για τον προσδιορισμό του εύρους της ρύπανσης και των ρυπαντών», όσο και το δελτίο τύπου του με τίτλο «Παρατηρητήριο Ποιότητας Περιβάλλοντος Σύρου – Βαρέα Μέταλλα στο λιμένα – Πορεία της έρευνας για τον προσδιορισμό του εύρους της ρύπανσης και των ρυπαντών», με το οποίο αναδημοσιεύθηκε και η προαναφερόμενη επιστολή προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος μαζί με το ίδιο φωτογραφικό υλικό και με τα οποία εκφράζει τις περιβαλλοντικές του ανησυχίες, υλοποιώντας τον καταστατικό του σκοπό, σε κάθε δε περίπτωση θέτοντας ερωτήματα σχετικά με το χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση της έρευνας, τον φορέα χρηματοδότησης, την τυχόν ύπαρξη μέτρων για την αποκατάσταση της εικόνας μόλυνσης και την ανάγκη διενέργεια ελέγχων, δεν προσβάλλει και δεν θίγει την προσωπικότητα των εναγουσών με την εν γνώσει ή έστω από αμέλεια διάδοση ψευδών γεγονότων, που αφορούν στις ενάγουσες. Άλλωστε, ακόμη και η αναφορά περί ύπαρξης ναυπηγοεπισκευαστικής δραστηριότητας στο λιμάνι της Σύρου στις εν λόγω επιστολές είναι ένα αληθές γεγονός, όπως επίσης και η εμφανιζόμενη στις φωτογραφίες εικόνα ρύπανσης (ανεξάρτητα από το αν αυτή δεν τεκμηριώνεται μέχρι σήμερα με ειδική έρευνα, καθώς μάλιστα ούτε το αντίθετο επιβεβαιώνεται), η δε προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος και καταφυγής στις αρμόδιες αρχές συνιστά πραγμάτωση του συνταγματικώς κατοχυρωμένου, όπως αναφέρθηκε, δικαιώμα του αναφέρεσθαι στις αρχές, η δε δημοσιοποίηση της εν λόγω επιστολής πραγμάτωση του δικαιώματος πληροφόρησης και ενημέρωσης των κατοίκων του νησιού στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής του δράσης. Μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί ότι και ο πρώτος αλλά και ο τρίτος εκ των εναγομένων στις επίδικες συνεντεύξεις τους εξέθεσαν ότι θα ήθελαν να ενημερωθούν για την κατάσταση της ρύπανσης στον πυθμένα του λιμανιού της Σύρου, ενώ αναφέρθηκαν στην ανάγκη ύπαρξης του ναυπηγείου στο νησί, το οποίο όμως πρέπει να λειτουργεί σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους και σεβόμενο την υγεία των κατοίκων του νησιού. Πιο συγκεκριμένα, ο πρώτος εναγόμενος παραδέχεται στις συνεντεύξεις του ότι η

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη της Σύρου είναι ένα ζήτημα μακροχρόνιο, που δεν αφορά την τελευταία διοίκηση, η δε ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη στη Σύρο είναι χτισμένη μέσα στον αστικό ιστό και είναι μια ιστορική και βαριά βιομηχανία, η οποία λειτουργεί πολλά χρόνια, ενόψει όμως της εξέλιξης που υπάρχει σε όλους τους τομείς και με αφορμή το επίδικο πόρισμα από το ΕΛΚΕΘΕ, αναδείχθηκε, εν προκειμένω, το εν λόγω ζήτημα, σκοπός δε, είναι να μελετηθεί η περιοχή και να γνωρίζει ο πολίτης τι μπορεί να γίνει για να υπάρξει απορρύπανση, αν τυχόν υπάρχει ρύπανση. Το γεγονός δε ότι η Aegean Rebreath με την από 22.03.2021 ανακοίνωσή της διευκρίνισε ότι παρέδωσε πρωτογενή δεδομένα προς αξιοποίηση και περαιτέρω διερεύνηση από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές χωρίς, όμως, να λάβει θέση για την πηγή και την έκταση της ρύπανσης, όπως προεκτέθηκε, αφενός μεν δεν αναιρεί την λήψη δείγματος από τον πυθμένα του λιμανιού της Σύρου και το σχετικό πόρισμα περί ύπαρξης βαρέων μετάλλων σε αυξημένη συγκέντρωση, αφετέρου δε, εναρμονίζεται πλήρως με την ανησυχία των εναγομένων ως κατοίκων της Σύρου και την αγωνία τους για τη διεξαγωγή περαιτέρω έρευνας από τις αρμόδιες αρχές. Άλλωστε, και οι ίδιοι οι συνεντευξιαζόμενοι στις συνεντεύξεις τους επισημαίνουν ότι δεν συνδέουν την ύπαρξη βαρέων μετάλλων με τις ενάγουσες, αφού παραδέχονται οι ίδιοι ότι η ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη στη Σύρο είναι ένα μακροχρόνιο ζήτημα και ότι το πόρισμα του ΕΛΚΕΘΕ είναι μόνο ένα δείγμα που θα πρέπει να διερευνηθεί περισσότερο για να λάβουν γνώση όλοι οι κάτοικοι για την κατάσταση στο περιβάλλον του νησιού, η εικόνα δε που έχουν τους δημιουργεί ανησυχίες σχετικά με την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων από τις ενάγουσες. Από τα ως άνω (ιδίως από την έλλειψη ειδικής και εμπειριστατωμένης μελέτης, η διενέργεια της οποίας εξαγγέλθηκε από τους αρμόδιους φορείς, αλλά και τους διαδίκους) συνάγεται ότι άπαντες οι εναγόμενοι δεν γνώριζαν ούτε υπαιτίως αγνοούσαν ότι τα περιστατικά που έβλεπαν δια γυμνού οφθαλμού δεν αποτελούσαν τεκμηριωμένη επιστημονικά ρύπανση ή μόλυνση, καθώς και αν τα ευρήματα, που εξήχθησαν από τον πυθμένα του λιμένα της Ερμούπολης, ήταν αποκλειστικά απότοκος της ναυπηγοεπισκευαστικής δραστηριότητας και, συνεπώς, οι έμμεσες αναφορές στις ενάγουσες, τόσο στις επιστολές και στα δελτία τύπου όσο και στις συνεντεύξεις, δεν προσβάλλουν παράνομα την προσωπικότητα των εναγουσών. Περαιτέρω, οι ενάγουσες ισχυρίζονται ότι οι εναγόμενοι στις εν λόγω συνεντεύξεις τους αναφέρθηκαν σε περιστατικά τραμπουκισμών και βιαιοπραγιών, στα οποία συμμετείχαν

οι ίδιες (δια των οργάνων και προστηθέντων τους) και συγκεκριμένα στην πρόκληση επεισοδίων κατά τη διάρκεια συνεδρίασης του δημοτικού συμβουλίου την 27^η.02.2020 σχετικά με το ζήτημα της χορήγησης έγκρισης προς το ΕΛΚΕΘΕ προκειμένου να προχωρήσει την μελέτη σχετικά με την ρύπανση του λιμανιού της Σύρου. Αποδείχθηκε, όμως, ότι οι εναγόμενοι δεν αναφέρθηκαν στις ενάγουσες και στη τυχόν συμμετοχή τους στα εν λόγω περιστατικά, αλλά στο Σωματείο Εργαζομένων των εναγουσών, ήτοι σε διαφορετική νομική οντότητα από τις ενάγουσες και, ως εκ τούτου, ακόμη κι αν υποθεθεί ότι οι εναγόμενοι χρησιμοποίησαν προσβλητικούς χαρακτηρισμούς, οι χαρακτηρισμοί αυτοί δεν αφορούσαν τις ενάγουσες, αλλά το Σωματείο Εργαζομένων τους, ήτοι διαφορετική νομική οντότητα, η οποία δεν είναι διάδικος στην παρούσα δίκη. Σε κάθε δε περίπτωση, κατά την διάρκεια της συνεδρίασης του δημοτικού συμβουλίου, την 27^η.02.2020, υπήρξαν πράγματι περιστατικά βιαιοπραγιών (βλ. το δημοσίευμα του «Cyclades24.gr» με τίτλο «Ένταση, ξύλο και τραμπουκισμοί στο δημοτικό συμβούλιο Σύρου – Ερμούπολης – Σύσταση Επιτροπής για την υπόθεση των βαρέων μετάλλων» και το από 28.07.2020 βίντεο, στο «Cyclades24.gr», από τα επεισόδια στο δημοτικό συμβούλιο «η στιγμή που ήρθαν στα χέρια οι δημότες» που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους), στα οποία, όπως αποδείχθηκε, συμμετείχαν δημότες που παραβρέθηκαν στην εν λόγω συνεδρίαση, μεταξύ των οποίων και εργαζόμενοι των εναγουσών. Το ίδιο άλλωστε αποδείχθηκε ότι συνέβη και στους χώρους του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, ήτοι στις 4.07.2018 εργαζόμενοι του Ναυπηγείου προσήλθαν στο παράρτημα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας Σύρου για να συζητήσουν την υπόθεσή τους σχετικά με την καταβολή των δεδουλευμένων τους, στη δε συνεδρίαση παρενέβη και το Εργοστασιακό Σωματείο των εναγουσών και σημειώθηκαν επεισόδια μεταξύ των εκπροσώπων του Εργοστασιακού Σωματείου και των μελών της Επιθεώρησης Εργασίας (βλ. το από 5.07.2018 δημοσίευμα της κοινής γνώμης «Το Υπ. Εργασίας για τα γεγονότα στην Επιθεώρηση Εργασίας Σύρου», το από 6.07.2018 δημοσίευμα της Εφημερίδας των Συντακτών «Σοβαρά επεισόδια για το Νεώριο» και το από 5.07.2018 δημοσίευμα του skai.gr με τίτλο «Επεισόδια και τραμπουκισμούς καταγγέλλει το Υπουργείο Εργασίας στη Σύρο», τα οποία προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους και με την προσθήκη επί των εγγραφών προτάσεών τους), επί των οποίων εκδόθηκε και σχετική ανακοίνωση από το Υπουργείο Εργασίας (βλ. το από 5.07.2018 δημοσίευμα της κοινής γνώμης «Το Υπ. Εργασίας για τα γεγονότα στην Επιθεώρηση Εργασίας Σύρου», το οποίο προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με τις έγγραφες προτάσεις τους).

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

Συνεπώς, στις επίδικες συνεντεύξεις, οι εναγόμενοι αναφέρθηκαν στο Σωματείο Εργαζομένων των εναγουσών ή και στους εργαζομένους των εναγουσών, όχι όμως στις ίδιες τις ενάγουσες. Επιπρόσθετα, κατά τους αγωγικούς ισχυρισμούς, οι συνεντευξιαζόμενοι αναφέρθηκαν στις χορηγίες, στις οποίες προβαίνουν οι ενάγουσες προς τις τοπικές αρχές, όπως παραδείγματος χάριν προς το Λιμενικό Σώμα, την Αστυνομία, την Ιερά Μητρόπολη, υπονοώντας ότι με αυτό τον τρόπο προσπαθούν να καθυστερήσουν ή να παρεμποδίσουν το έργο των αρχών και ότι, ως εκ τούτου, υπάρχει μια προσπάθεια συγκάλυψης των ρυπογόνων πρακτικών τους από τις αρμόδιες αρχές. Επίσης, οι συνεντευξιαζόμενοι αναφέρθηκαν και στο γεγονός ότι, ένεκα αυτών των χορηγιών, και τα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης υποστηρίζουν τις ενάγουσες, μιας και δεν δημοσιεύουν τα δελτία τύπου που εκδίδουν, μόνο δε ένα δελτίο τύπου δημοσιεύθηκε από την τοπική εφημερίδα Κοινή Γνώμη, η οποία, κατόπιν, δέχθηκε εξώδικο. Αποδείχθηκε, επ' αυτού, ότι ναι μεν ο πρώτος και ο τρίτος εναγόμενος αναφέρθηκαν στις σχετικές χορηγίες στις οποίες προβαίνουν οι ενάγουσες, παραδεχόμενοι, συνάμα, ότι αυτές γίνονται στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και, συνεπώς, είναι απολύτως θεμιτές, ωστόσο όμως η υπόνοια που άφησαν στις επίμαχες συνεντεύξεις τους, λαμβανομένων δε αυτών υπόψη ως ενιαίο σύνολο και όχι μόνο από τα εν λόγω αποσπάσματα περί χορηγιών, ότι, δηλαδή, οι αρχές σιωπούν λόγω των χορηγιών που δέχονται και στην ουσία συγκαλύπτουν τις παράνομες δραστηριότητες των εναγουσών, προσβάλλει την φήμη και την αξιοπιστία των τελευταίων, και την εν γένει προσωπικότητά τους, διότι στον ακροατή των εν λόγω συνεντεύξεων δίνεται η εντύπωση ότι οι ενάγουσες, προβαίνοντας σε χορηγίες, αποσκοπούν αποκλειστικά στο να κερδίσουν την εύνοια των αρχών, αλλά και των τοπικών μέσων μαζικής ενημέρωσης. Αντιθέτως, η αναφορά του τρίτου εναγομένου στην επίδικη συνέντευξή του σχετικά με τη χαριστική διαγραφή χρεών στο πλαίσιο της εξυγίανσης της εταιρείας με την επωνυμία «ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΥΡΟΥ Α.Ε.» από την πρώτη ενάγουσα, δεν προσβάλλει και δεν θίγει την προσωπικότητα των εναγουσών και τούτο, διότι αφενός, όπως ο ίδιος άλλωστε εξηγεί στην εν λόγω συνέντευξη, αυτό είναι το συνήθως συμβαίνον στις διαδικασίες εξυγίανσης, επεξηγώντας περαιτέρω ότι ρυθμίστηκε ένα μεγάλο μέρος του χρέους της εταιρείας που εξυγιάνθηκε από την πρώτη ενάγουσα, αφετέρου δε, ως μη νομικός δεν δύναται να γνωρίζει την νομοθεσία περί εξυγίανσης των εταιρειών, πόσο μάλλον τι

ακριβώς προβλέπεται για την αποπληρωμή των οφειλετών και το εκάστοτε σχέδιο εξυγίανσης. Ακόμη, κατά τους αγωγικούς ισχυρισμούς, οι εναγόμενοι αναφέρθηκαν στη σωρεία εξωδίκων και αγωγών που δέχονται από τις ενάγουσες, χαρακτηρίζοντάς τες εκφοβιστικές και τρομοκρατικές. Ως προς αυτούς τους ισχυρισμούς, αποδείχθηκε ότι όντως οι ενάγουσες έχουν ασκήσει τις υπό κρίση αγωγές και έχουν αποστείλει τις από 13.01.2021, 9.03.2021, 9.03.2021, 16.03.2021, 16.03.2021, 8.04.2021 και 8.04.2021 εξώδικες διαμαρτυρίες, προσκλήσεις και δηλώσεις στους εναγομένους, προκειμένου να ανακαλέσουν τα όσα έχουν υποστηρίξει στις ραδιοφωνικές εκπομπές στις οποίες έλαβαν μέρος. Συνεπώς, εκτός του ότι οι εν λόγω ισχυρισμοί (ως προς τον πυρήνα τους) είναι αληθείς, δεν προσβάλλουν και δεν θίγουν την φήμη και την αξιοπιστία των εναγουσών, διότι οι μεν ενάγουσες ασκούν το συνταγματικώς κατοχυρωμένο δικαίωμά τους για πρόσβαση στη δικαιοσύνη, οι δε εναγόμενοι ασκούν το συνταγματικώς κατοχυρωμένο δικαίωμα του αναφέρεσθαι στις αρχές και της πληροφόρησης, οι δε αξιολογικές κρίσεις, στις επίδικες συνεντεύξεις, των αγωγών ως «τρομοκρατικές» ή «εκφοβιστικές» αποτελούν αξιολογική κρίση των εναγομένων σχετικά με το πως αντιλαμβάνονται τα δικόγραφα των εν λόγω αγωγών. Προφανώς, λόγω των αιτούμενων ποσών στις υπό κρίση αγωγές, οι εναγόμενοι προβαίνουν στους εν λόγω χαρακτηρισμούς και μάλιστα, ως μη νομικοί, δεν γνωρίζουν ότι ο προσδιορισμός του ύψους της ηθικής βλάβης, σε κάθε περίπτωση, είναι έργο του δικάσαντος δικαστηρίου, το οποίο συνεκτιμά, σε περίπτωση που κριθεί ότι απαιτείται στην προκειμένη περίπτωση επιδίκαση χρηματικού ποσού για τη χρηματική ικανοποίηση του προσβληθέντος, την κοινωνική και οικονομική κατάσταση αμφότερων των πλευρών. Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί και η ένσταση καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος που προτείνουν οι εναγόμενοι, καθώς δεν συνιστά κατάχρηση δικαιώματος η άσκηση τριών αγωγών από την πλευρά των εναγουσών, καθότι στρέφονται κατά διαφορετικών προσώπων και βασίζονται σε διαφορετικά πραγματικά περιστατικά, σε κάθε δε περίπτωση εναπόκειται στον θιγόμενο πρόσωπο εάν και πως θα ασκήσει το ένδικο βοήθημα που προβλέπει ο νόμος για να προασπίσει τα συμφέροντά του. Ακριβώς, προς την ίδια κατεύθυνση, βρίσκονται και οι ισχυρισμοί των εναγομένων, περί εκβιασμών, απειλών, ανώνυμων τηλεφωνημάτων, σεξιστικών χαρακτηρισμών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και για δολοφονία χαρακτήρων, χωρίς τα παραπάνω να συνδέονται με συγκεκριμένη συμπεριφορά των εναγουσών, ήτοι πρόκειται για αξιολογικές κρίσεις που εκφέρουν οι πρώτος και τρίτος εκ των εναγομένων σχετικά με την κατάσταση που βιώνουν μετά την έκδοση του πορίσματος από το ΕΛΚΕΘΕ, αλλά και της κινητοποίησής τους για άμεση διεξαγωγή

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

πραιτέρω έρευνας, οι οποίες, πέραν του ότι δεν συνδέονται με γεγονότα, δεν σχετίζονται και με τις ενάγουσες. Άλλωστε, η έκφραση «νόμος της σιωπής» και «ομερτά» αναφέρεται, κατά τους εναγομένους, στις τοπικές αρχές (μη διαδίκους στην παρούσα δίκη), οι οποίες, κατά την άποψή τους, δεν πράττουν όσα θα έπρεπε να πράξουν για να περιορισθούν τα περιστατικά ρύπανσης στο νησί αλλά και για να ερευνηθεί η κατάσταση του πυθμένα του λιμένα Σύρου. Ωστόσο, αν και από τους παραπάνω αναληθείς ισχυρισμούς των εναγομένων περί χρησιμοποίησης των χορηγιών για να «εξαγοράσουν» τη σιωπή και την αδράνεια των αρμόδιων αρχών ελέγχου της δραστηριότητάς τους προσβλήθηκε παράνομα και υπαίτια η προσωπικότητα των εναγουσών, δεν πρέπει να επιδικασθεί σε αυτές αποζημίωση για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης και τούτο διότι δεν αποδείχθηκε υλική ζημία των εναγουσών, η οποία να συνδέεται αιτιωδώς με αυτές. Ειδικότερα, οι ενάγουσες ισχυρίζονται ότι, εξαιτίας της προεκτεθείσας συμπεριφοράς των εναγομένων, ακυρώθηκε ο δεξαμενισμός και η επισκευή τριών πλοίων με αποτέλεσμα να απωλέσουν το συνολικό ποσό των 3.000.000 ευρώ. Κατά τους ισχυρισμούς τους, ο νόμιμος εκπρόσωπος της ναυτιλιακής εταιρείας «SHIPREP MANAGEMENT» με επιστολή του ακύρωσε τον δεξαμενισμό του πλοίου «M/V BALTIC FAVOUR», ακόμη κι όταν της προτάθηκε η μείωση κατά 10% του συνολικού κόστους των εργασιών, η οποία υπολογιζόταν, κατά τους ισχυρισμούς των εναγουσών, σε 70.000 με 80.000 Ευρώ και παρόλο που οι ενάγουσες είχαν δεσμεύσει την δεξαμενή «BIOΛΑΝΤΩ» για το δεξαμενισμό του πλοίου (βλ. την από 15.03.2021 επιστολή της ναυτιλιακής εταιρείας «SHIPREP MANAGEMENT» μετά της συνημμένης αυτής μετάφρασης που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες). Ομοίως, η ίδια ναυτιλιακή εταιρεία ακύρωσε και τον προγραμματισμένο για την 20^η.02.2021 δεξαμενισμό ενός έτερου πλοίου, ήτοι του «M/V MITO STRAIT» προκαλώντας, κατά τους ισχυρισμούς των εναγουσών, ζημία (βλ. την από 5.02.2021 επιστολή της ναυτιλιακής εταιρείας «SHIPREP MANAGEMENT» μετά της συνημμένης αυτής μετάφρασης που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι ενάγουσες), όπως, επίσης, και η ναυτιλιακή εταιρεία «MARTEC LTD», της οποίας το πλοίο «M/V NORD VIND» ήταν προγραμματισμένο να δεξαμενιστεί στις εγκαταστάσεις του Ναυπηγείου στις αρχές Μαρτίου του 2021 αλλά λόγω των επίμαχων δημοσιευμάτων επιφυλάχθηκε για ακύρωση της κράτησής του. Προς απόδειξη του ισχυρισμού τους, οι ενάγουσες προσκομίζουν δύο προτιμολόγια κοστολόγησης υπηρεσιών εκδοθέντα από

το εμπορικό τμήμα τους (βλ. το από 2.02.2021 και από 4.03.2021 προτιμολόγια κοστολόγησης υπηρεσιών των εναγουσών ύψους 434.203,44 και 592.816,00 ευρώ αντίστοιχα), τα οποία, όμως, κατά τα προαναφερόμενα δεν λαμβάνονται υπόψη ως απαραδέκτως προσκομιζόμενα αποδεικτικά μέσα. Σε κάθε δε περίπτωση, αποτελούν «προ-τιμολόγια», ήτοι δεν είναι τα τελικά τιμολόγια παροχής υπηρεσιών που εκδόθηκαν από τις ενάγουσες με σκοπό να αποδείξουν τις υπηρεσίες που επικαλούνται ότι παρείχαν, ενώ δεν προσκομίζεται ουδεμία σύμβαση ή προσύμφωνο ή ιδιωτικό συμφωνητικό από την οποία να προκύπτει ότι δεσμεύτηκε η δεξαμενή «ΒΙΟΛΑΝΤΩ». Σημειώνεται δε πώς η από 5.02.2021 επιστολή της ναυτιλιακής εταιρείας «SHIPREP MANAGEMENT» καθώς επίσης και τα από 2.02.2021 και από 4.03.2021 προτιμολόγια κοστολόγησης υπηρεσιών εμφανίζουν ημερομηνία προγενέστερη των επίδικων συνεντεύξεων, μεταγενέστερη μόνο της από 21.12.2020 επιστολής του δεύτερου εκ των εναγομένων. Επιπρόσθετα, όσον αφορά το πλοίο «M/V NORD VIND» της ναυτιλιακής εταιρείας με την επωνυμία «MARTEC LTD» κατέπλευσε εν τέλει στο λιμάνι της Ερμούπολης, όπως άλλωστε επιβεβαίωσε και ο νόμιμος εκπρόσωπος των εναγουσών στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου και καταχωρήθηκε στα ταυτόριθμα με την παρούσα απόφαση πρακτικά (βλ. την αποτύπωση της άφιξης του πλοίου NORD WIND από το vesselfinder.com και την αποτύπωση από το marinetraffic.com των προγενέστερων ονομάτων του πλοίου NORD WIND που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με την προσθήκη επί των προτάσεών τους). Ακόμη, οι ενάγουσες ισχυρίστηκαν ότι η δυσμενής εικόνα και η αρνητική δημοσιότητα που έχει δημιουργηθεί εξαιτίας των επίδικων συνεντεύξεων τους έχει προκαλέσει προβλήματα και στη συνεργασία τους με την εταιρεία CISCO σχετικά με τη δημιουργία Διεθνούς Κέντρου Θαλάσσιας Τεχνολογίας και Καινοτομίας στις εγκαταστάσεις του Ναυπηγείου, καθώς επίσης και στην συνεργασία της με τα ναυπηγεία της Ελευσίνας. Οι ισχυρισμοί αυτοί των εναγουσών είναι παντελώς αόριστοι, δεν συνδέονται δε με οποιαδήποτε πρόκληση συγκεκριμένης υλικής ζημίας. Σε κάθε δε περίπτωση, έρχονται σε αντίθεση με την ανάρτηση στην ιστοσελίδα των εναγουσών περί υπογραφής μνημονίου συνεργασίας και με τη συμμετοχή της Περιφέρειας του Νοτίου Αιγαίου σχετικά με τη δημιουργία του εν λόγω κέντρου (βλ. την ανάρτηση των εναγουσών στην επίσημη ιστοσελίδα της εκδήλωσης στο Μέγαρο Μουσικής για την «Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, Cisco και ONEΞ, με σκοπό τη δημιουργία Διεθνούς Κέντρου Θαλάσσιας Τεχνολογίας και Καινοτομίας και το από 22.10.2021 της ηλεκτρονικής σελίδας ertnews.gr με τίτλο «Ναυπηγεία Ελευσίνας : Συμφωνία με τον

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

ναυπηγικό κολοσσό Fincantieri» που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι με την προσθήκη επί των προτάσεών τους). Τέλος, σε κάθε δε περίπτωση, οι εν λόγω ισχυρισμοί εκτός του ότι είναι αναπόδεικτοι, καθώς δεν προσκομίζεται καμία επιστολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος, απαντητική επιστολή αποδοχής ή κάποια οικονομική προσφορά, χρονοδιαγράμματα ή συμβατικά κείμενα, δεν ανταποκρίνονται στα δημοσιεύματα της περιόδου εκείνης, ήτοι των ημερομηνιών που στάλθηκαν οι προαναφερθείσες επιστολές ακύρωσης και τα εκδοθέντα προτιμολόγια παροχής υπηρεσιών αλλά και στα δημοσιεύματα σε χρόνο μεταγενέστερο των επίδικων συνεντεύξεων, στα οποία εμφανίζεται η αύξηση των πλοίων στο ναυπηγείο των εναγουσών αλλά και της ναυπηγοεπισκευαστικής τους δραστηριότητας (βλ. το από 18.01.2021 δημοσίευμα της ηλεκτρονικής έκδοσης newmoney.gr με τίτλο «Ναυπηγεία Σύρου : Ποδαρικό με 10 πλοία που εξυπηρετούνται ταυτοχρόνως» και το από 17.06.2021 δημοσίευμα στο e-nautilia.gr με τίτλο «Νεώριο Σύρου : Στο φουλ οι μηχανές – 100 % πληρότητα, κλείνουν δουλειές και για τα επόμενα χρόνια» σε συνδυασμό με τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις στο Γ.Ε.ΜΗ. της πρώτης ενάγουσας για την εταιρική χρήση του έτους 2018 και 2019 και τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις στο Γ.Ε.ΜΗ. της δεύτερης ενάγουσας για την εταιρική χρήση του έτους 2017 και 2019 που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι εναγόμενοι).

Κατόπιν τούτων, πρέπει η υπό στοιχεία Β' αγωγή να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμη και οι υπό στοιχεία Α' και Γ' αγωγές να γίνουν δεκτές εν μέρει ως κατ' ουσία βάσιμες και α) να υποχρεωθεί το δεύτερο εναγόμενο των παραπάνω αγωγών, ως προς το οποίο και μόνο υφίσταται ενεργή προσβολή της προσωπικότητας των εναγουσών με τη διατήρηση των προαναφερόμενων ως προσβλητικών της προσωπικότητας αυτών δημοσιεύσεων στο λογαριασμό του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης «Facebook», να άρει την προσβολή της προσωπικότητας των εναγουσών με τη δημοσίευση σε μία εφημερίδα πανελληνίας και μία εφημερίδα τοπικής κυκλοφορίας του διατακτικού της παρούσας εντός προθεσμίας 15 ημερών από την επίδοση προς αυτό την παρούσας, και β) να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι των προαναφερόμενων αγωγών να παραλείπουν στο μέλλον την προσβολή της προσωπικότητας των εναγουσών με τη διάδοση, καθ' οιονδήποτε τρόπο, αναληθών ισχυρισμών περί χρησιμοποίησης από αυτές του μέσου των χορηγιών για να εξασφαλιστεί η σιωπή και η αδράνεια των αρμόδιων αρχών ελέγχου της δραστηριότητάς τους, με απειλή χρηματικής ποινής πέντε χιλιάδων ευρώ

(5.000 €) σε βάρος τους και προσωπικής κράτησης διάρκειας ενός (1) μήνα σε βάρος του πρώτου εναγομένου της υπό στοιχείο Α' αγωγής και του πρώτου εναγομένου της υπό στοιχείο Γ' αγωγής (άρθρο 947 ΚΠολΔ). Εξάλλου, δεδομένου ότι η καθυστέρηση στην εκτέλεση της απόφασης μπορεί να προκαλέσει σημαντική βλάβη στις ενάγουσες, των οποίων η προσωπικότητα προσβλήθηκε, πρέπει η παρούσα να κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή, κατ' αποδοχή του νόμιμου αιτήματός τους (άρθρα 106 και 907 ΚΠολΔ). Τέλος, τα δικαστικά έξοδα της υπό στοιχεία Β' αγωγής πρέπει να συμψηφιστούν εν μέρει, καθόσον υπήρχε εύλογη αμφιβολία για την έκβαση της δίκης, και να επιβληθεί μέρος αυτών σε βάρος των ηττηθεισών εναγουσών και κατά παραδοχή σχετικού νόμιμου αιτήματος του δεύτερου εκ των εναγομένων (άρθρα 106, 176, 179, 191 § 2 ΚΠολΔ), ενώ τα δικαστικά έξοδα της υπό στοιχεία Α' και Γ' αγωγής πρέπει να κατανεμηθούν ανάλογα με την έκταση της νίκης και ήττας κάθε διαδίκου και να επιβληθεί μέρος των δικαστικών εξόδων των εναγουσών σε βάρος των εναγομένων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο διατακτικό (άρθρα 106, 178 και 189 και 191 § 2 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΖΕΙ αντιμωλία των διαδίκων **α)** την από 15.04.2021 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 41/20.04.2021 αγωγή, **β)** την από 12.02.2021 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 25/22.02.2021 αγωγή και **γ)** την από 6.04.2021 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 36/9.04.2021 αγωγή.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ την από 12.02.2021 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 25/22.02.2021 αγωγή.

ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ εις βάρος των εναγουσών μέρος των δικαστικών εξόδων του εναγομένου της παραπάνω αγωγής, τα οποία ορίζει στο ποσό των τεσσάρων χιλιάδων ευρώ (4.000) ευρώ.

ΔΕΧΕΤΑΙ εν μέρει **α)** την από 15.04.2021 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 41/20.04.2021 αγωγή και **β)** την από 6.04.2021 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 36/9.04.2021 αγωγή.

ΥΠΟΧΡΕΩΝΕΙ το δεύτερο εναγόμενο των παραπάνω αγωγών να άρει την προσβολή της προσωπικότητας των εναγουσών με τη δημοσίευση σε μία εφημερίδα πανελληνίας και μία εφημερίδα τοπικής κυκλοφορίας του διατακτικού της παρούσας εντός προθεσμίας 15 ημερών από την επίδοση προς αυτό της απόφασης.

ΥΠΟΧΡΕΩΝΕΙ τους εναγομένους των παραπάνω αγωγών να παραλείπουν στο μέλλον την προσβολή της προσωπικότητας των εναγουσών με τη διάδοση, καθ'

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

οιονδήποτε τρόπο, αναληθών ισχυρισμών περί χρησιμοποίησης από αυτές του μέσου των χορηγιών για να εξασφαλιστεί η σιωπή και η αδράνεια των αρμόδιων αρχών ελέγχου της δραστηριότητάς τους.

ΑΠΕΙΛΕΙ σε βάρος των εναγομένων των παραπάνω αγωγών χρηματική ποινή πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000 €) και σε βάρος του πρώτου εναγομένου κάθε αγωγής προσωπική κράτηση διάρκειας ενός (1) μήνα για κάθε παράβαση της παραπάνω υποχρέωσής τους προς παράλειψη.

ΚΗΡΥΣΣΕΙ την παρούσα απόφαση προσωρινά εκτελεστή.

ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ α) σε βάρος των εναγομένων της από 15.04.2021 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 41/20.04.2021 αγωγής μέρος των δικαστικών εξόδων των εναγουσών, το οποίο ορίζει στο ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ, και β) σε βάρος των εναγομένων της από 6.04.2021 και με αριθμό έκθεσης κατάθεσης δικογράφου 36/9.04.2021 αγωγής μέρος των δικαστικών εξόδων των εναγουσών, το οποίο ορίζει στο ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ.

Θεωρήθηκε

Η Εισηγήτρια

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στη Σύρο στις 23 Σεπτεμβρίου 2022 και δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στη Σύρο, στις 3 Νοεμβρίου 2022, χωρίς την παρουσία των διαδίκων και των πληρεξουσίων δικηγόρων τους.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ